

«БЕКІТЕМІН»

Мектеп директоры

Қ.С. Байғалиев

« _ » _____ 2021ж

«КЕЛІСЕМІН»

Жарма аудандық білім бөлімі

әдістемелік кабинет меңгерушісі

Г.Ж. Увалиева

« _ » _____ 2021ж

6-сынып бойынша «Математикалық логика»
факультативтік курсының 2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспары

Орындаған: «К.Шакенов атындағы орта мектебі» КММ-сінің математика пәні
мұғалімі Аманжолова А.Т.

Түсінік хат

Оқушылардың ой-өрісін кеңейтіп, шығармашылық қабілеттерін дамытып, математикаға қызығушылығын арттыру мақсатында 6-сынып оқушыларына арналып құрылған факультативтік курстың тақырыбы «Қызықты математика» деп аталады. Оқушылардың пәнге қызығушылығын арттырудың негізгі жолы қызықты тапсырмаларды пайдалану, ол тапсырмалар зерделілікке, қиялдауға, тапқырлыққа шапшаң есептеу қабілеттерін дамытуға тәрбиелейді.

Мақсаты:

Оқушылардың теориялық білімін нығайтып, өздігінен іздендіре отырып, шығармашылыққа жетелеу. Математикалық ой-өрісін, танымын кеңейту.

Жалпы логикалық ойлау мәдениетін дамыта отырып, оқушының математикаға деген қызығушылығын арттыру. Оқушылардың байқағыштық және қорытынды жасай алу қабілеттерін дамыту.

Міндеттері:

Математикалық білімге қызығушылығын арттыру.

Өз бетімен жұмыс істеуге дағдыландыру.

Математикалық ойлау, тапқырлық, білімдарлық қабілеттерін дамыту.

Математиканың өмірмен байланысын көрсету.

Күтілетін нәтиже:

Логикалық есептерді шығару;

Тапқырлыққа, зеріктікке берілген есептерді шығара білу;

Оқушыларды есепті талдап, шығару жолының жоспарын құрып, есепті шығарып қорытынды жасай алу керек;

Ұжыммен, жеке жұмыс жасап үйренеді;

Математикалық ой-өрісін, танымын кеңейтеді;

Математикалық білімін толықтырады.

Уақыт көлемі, сабақтың жиілігі: Сағат саны 34, аптасына 1 сағат

Пәнаралық байланыс: алгебра, геометрия

Сабақты өткізудің формалары: Математикалық ойындар, интеллектуалдық ойындар, практикалық сабақтар, ізденіс сабақтар.

Оқушылардың танымдық іс-әрекеттерін ұйымдастыру формалары: жекелей, жұппен, топпен, қашықтық.

Қорытындылау формасы: Сыныптан тыс іс-шара өткізу, шығармашылық сабақтар, «Жас математиктер» газетін шығару, тест өткізу, математикалық олимпиада өткізу.

Оқушылардың математикалық даярлық деңгейлеріне қойылатын талаптар.

- Қызықты математика жөніндегі ғылыми, көпшілік кітаптардан мәліметтер, материалдар жинақтау;
- Теорияны меңгеріп, нәтижесін талдап ала білу;
- Оқушылар есепті талдап, шығару жолының жоспарын құрып, есепті шығарып қорытынды жасай алу керек;
- Жинақтаған материалдардан реферат жазып дағдылану, оқушы презентациясын жасау;
- Игерген білімдерін өмірде пайдалана білу керек;

№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мақсаты (нені білу керек?)	Күні
	Математикалық қызығушылығын арттыратын есептер	10		
1-2	Әзіл-есептер, есеп-жұмбақтар, Саны бар макал-мәтелдер.	2	Логикалық ойлау негізінде әзіл-есептер мен жұмбақ есептерді шеше білу.	2.09 9.09
3-4	Шырпымен жаттығулар	2	Шырпымен шығарылатын қызықты есептер шығару.	16.09 23.09
5-6	Ертедегі математикалық тарихи есептер.	2	Математиканың қажеттілігін қоршаған ортадан көре білу.	30.09 7.10
7	Ғажайып шаршы	1	Тез есептей білу.	14.10
8	Математикалық фокустар	1	Математикалық фокустар жасай алу.	21.10
9-10	Математикалық ребустар, санды басқатырғылар, шифрлаулар, құпия оқиғалар	2	Әр түрлі цифрлармен өрнектелген есептерді шешудің жолдарын түсіндіру, құпия оқиғалы есептерді шешуде оқушыларға дұрыс ойлай білу дағдыларын қалыптастыру.	28.10 11.11
	Логикалық ойлау қабілетін арттыратын есептер	12		
11-12	Өткелдер. Өткелдермен өткендер.	2	Ой – өрісін шыңдау.	18.11 25.11
13-16	Орналастырулар.	3	Есептерді шығарту арқылы шешу жолдарын меңгерту.	2.12 9.12 16.12 (кіріктірілген)
16-17	Таразы. Өлшеу. Сұйықтар.	2	Математикалық интуициясын дамыту.	13.01
18	Өлшеуін сызғышсыз	1	Сызғышсыз өлшеуге берілген есептерді шешуді үйрену.	20.01
19	Теңдеу құрмай шығар	1	Логикалық ойлауын дамыту.	27.01
20-21	Лабиринт. Бір жүрген жерді қайталамай орындау.	2	Есте сақтауын, логикалық ойлауын дамыту.	3.02 10.02
22	«Жас математиктер» газетін шығару	1	Өзінің болашағына сенімін арттыру. Қиялын, қабілетін шыңдау.	17.02
	Ойлау қабілетін арттыратын ойындар	4		
23-24	Тоғызқұмалақ ойынының шығу тарихы. Тоғызқұмалақ ойыны.	2	Қазақ халқының ұлттық ойыны туралы білу. Тоғызқұмалақ ойынын үйрену.	24.02 3.03
25-26	Шахмат ойыны	2	Шахмат фигураларымен танысу. Шахмат ойынын үйрену.	10.03 17.03
	Шығармашылық тапсырмалар	8		
27-29	Күнделікті өмірдегі логика. PISA есептері	3	Алған білімін өмірде пайдалана білу.	31.03 7.05 14.05
30-31	Математикалық олимпиада	2	Өзара бәсекелестік туғызу арқылы шын мықтыны анықтау.	21.04 28.04
32-33	Зейінді байқау (тест)	2	Зеректігін, қиялын, зейінін дамыту.	5.05 12.05
34	Қорытындылау сабағы. Марапаттау.	1	Оқушылардың жыл бойы жүргізген жұмыстарында жеткен жетістіктерін ескеру, марапаттау.	19.05

Пайдаланылган әдебиеттер:

- 1) Математика және физика журналы;
- 2) М.В. Балк. «Математика после уроков»;
- 3) М.Гарднер. «Математические чудеса и тайны»;
- 4) Г. И.Глейзер. «История математики в школе»;
- 5) М. И. Сканапи. Математика в задачах;
- 6) И. С. Петраков. «Математические кружки»;
- 7) Электрондық оқулық;
- 8) «Кенгуру» тапсырмалары;
- 9) «Ақбота» тапсырмалары;
- 10) «Ақжелкен» тапсырмалары;
- 11) Гольдиг В., Злотин С., «3000 задач по алгебре для 5-9 классов»
- 12) Рустюмова И.П., Рустюмова С.Т. «Пособие для подготовки к единому национальному тестированию». Издание третье, исправленное, дополненное. Алматы, 2009
- 13) А.Қ. Әлсейітов «Математика талапкерге» формуларлар жинағы, анықтамалық материалдар, тестілік тапсырмалар, олардың шешулері мен жауаптары.

БЕКІТЕМІН
«К. Шакенов атындағы
орта мектебі» КММ-нің
директоры

К.С. Байғалиев

КЕЛІСЕМІН
«Жарма аудандық білім
бөлімі» ММ
Әдістемелік кабинетінің
менгерушісі

Г.Ж. Увалиева

**«К.Шакенов атындағы орта мектебі» КММ «Ғасырмен
сырласқан аспаптар» факультативтік курсының күнтізбелік
жоспары**

Пән мұғалімі: Ашимханова Сымбат Адыловна

5 сынып

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Қазақтың музыкалық аспаптары — ғасырлар бойы ұрпақтан-ұрпаққа мирас болып келе жатқан мәдени мұра. Қазақтың музыкалық аспаптарының өзіне тән үні (әуенділігі мен саздылығы), орындаушылық дәстүрі бар.

Музыка аспаптарын жаугершілік заманда халыққа хабар бергенде, аң үркіткенде, әнші-күйшілер ән-күй орындағанда, бақсылар сарнағанда пайдаланып отырған. Мысалы, жау шапқанда елге хабар беру үшін үрмелі аспаптарды (дабыл, дауылпаз, ұран, керней); бақсылар сарнағанда — даңғара, асатаяк, шаңқобызды; әнші-күйшілер өлең-жыр, терме-ән айтқанда немесе күй шерткенде — домбыра, сыбызғы, сырнай, қылқобыз сияқты шекті аспаптарды пайдаланаған. Музыка аспаптары кептірілген қайың, шырша, емен ағаштарынан, қамыстан, сазбалшықтан, малдың терісі мен сүйегінен, мүйізінен, қылынан жасалған.

Музыка аспаптарына арнаулы қап жасап, қоржынға салып, аттың қанжығасына байлап немесе асынып алып жүруге ыңғайлаған.

Қазақтың музыкалық аспаптары үрмелі (саз, қос, қамыс және мүйіз сырнайлар, сыбызғы, адырна, ұран, керней), ішекті (жетіген, шертер, екі және үш ішекті домбыралар, қобыз), шалып ойнайтын (шаңқобыз), соқпалы (даңғыра, дауылпаз, шыңдауыл, дабыл, асатаяқтың бірнеше түрлері) болып бірнеше топқа бөлінеді. Бұл музыка пәні сабағында әдебиет пәні бағдарламасындағы шығармаларды пайдалану және аралық байланыстың орнығып, нығая түсуіне көмектеседі. Музыка мен әдебиет әр түрлі көркемдік-образдық құралдар арқылы бір-бірін толықтыра байытып, өмір құбылыстарының күрделі әлемінің сырын ашуға, адамдардың оған және өзара қатынастарына, қуаныштары мен жан күйзелістеріне байланысты іс-әрекеттерін көрсетуге өзара бірлікте қызмет ететіндігі жөніндегі ұғымды орнықтырудың мәні зор.

«Ғасырмен сырласқан аспаптар»

Мақсаты: Жас өспірімдегі музыка әлемін түсініп қабылдауға, талғампаздығын тәрбиелеуде, эмоциялық сезімталдығын қалыптастыруда, білімді, мәдениетті болып өсуіне әсер етуде музыка өнерінің алатын орны ерекше.

Музыка — жасөспірімге дүниені жан-жақты танып-білуге көмектеседі, баланың ойына азық беріп, кеңінен және әдеттен тыс ойлауға үйретеді, халықтың рухани мәдениетіне жақындастыра отырып, патриотизм сезімін тәрбиелеп, адамгершілік және азаматтық белсенділігін оятады. Сөйтіп, осының нәтижесінде қоғам үшін қажетті жеке адамның үйлесімді дамуына жәрдемдеседі.

Өнерді, оның ішінде, атап айтқанда музыканы мектепке “ендіру” процесі бірнеше бағыттар бойынша жүреді. Қоғамның барған сайын өсе түскен мәдени сұранысы мен талаптары, мектептің жаңа реформасының қабылдануы мектепте ұлттық өнерді, соның ішінде ұлттық музыка мұрасын меңгерту туралы мәселені қоюдың және сол арқылы тәрбиеге нәтижелі ықпал етуге мүмкіндігін тудырады.

Музыка тілі — өнердің басқа салаларымен салыстырғанда күрделі тіл. Музыка айтылатын ой мен оқиға сазды дыбыстар арқылы береді, осыған байланысты музыканы қабылдауды оқушылардың бойында қалыптастыру елеулі қиындықтар тудырып, жан-жақты ойластыруды қажет етеді. Музыка өнерінің ерекшелігі – адамның жан дүниесіндегі сөз бен тіл жеткізіп алмайтын құбылыстарды, сезімді дыбыс арқылы беруге мүмкіндік тудыруында.

Міндеттері: Бүгінгі қоғам құрылысының аса маңызды мәселелерін шешуде мектептің оқу — тәрбие үдерісін адамзаттың бүкіл тарих бойы жинақтаған білімі, тәжірибесі мен өнерін меңгерту арқылы жетілдіру, халық педагогикасының тәрбиелік мазмұнымен таныстыру қажеттігі туындап отыр. Музыка құндылығын сақтау және оны ұрпаққа жеткізу, балаларды ұлттық игіліктер мен адамзат мәдени мұрасының сабақтастығын сақтай отырып оқыту, тәрбиелеу, оның жан-жақты дамуына мүмкіншілік жасау - жалпы білім беретін мектептің негізгі мақсаты болып отыр.

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Енгізулер
Қазақтың музыкалық аспаптары				
Ішекті аспаптар				
1	Домбыра	1	02-03.09	
2	Домбыра	1	06-10.09	
3	Шертер	1	13-17.09	
4	Шертер	1	20-24.09	
5	Жетіген	1	27-01.10	
6	Жетіген	1	04-08.10	
7	Адырна	1	11-15.10	
8	Адырна	1	18-22.10	
Үрмелі аспаптар				
9	Сыбызғы	1	25-29.10	
10	Сыбызғы	1	08-12.11	
11	Сазсырнай	1	15-20.11	
12	Сазсырнай	1	22-27.11	
13	Мүйіз сырнай	1	29-03.12	
14	Мүйіз сырнай	1	06-11.12	
15	Ұран	1	13-17.12	
16	Ұран	1	20-24.12	
17	Желбуаз	1	10-14.01	
Тілшелі аспап				
18	Шаңқобыз	1	10-14.01	
19	Шаңқобыз	1	17-21.01	
Үрмалы аспаптар				
20	Тұяқтас	1	24-28.01	
21	Тұяқтас	1	31-04.02	
22	Асатаяқ	1	07-11.02	
23	Асатаяқ	1	14-18.02	
24	Дабыл	1	21-25.02	
25	Дабыл	1	28-04.03	
26	Даңғыра	1	07-11.03	
27	Даңғыра	1	14-18.03	
28	Сақпан	1	31-08.04	
29	Сақпан	1	11-15.04	
30	Кепшік	1	18-22.04	
Ыспалы аспаптар				
31	Қобыз	1	25-29.04	
32	Қобыз	1	02-06.05	
33	Қылқобыз	1	09-13.05	
34	Қылқобыз	1	16-20.05	

Пайдаланган әдебиеттер:

6. М.Төлебаев «Ғасырлар үні» Алматы -2005
7. Б.Сарыбаев «Көне дүние күмбірі» Алматы 2003
8. Музыка әлемінде 2008ж
9. Әдебиеттік оқу кітабы 5 сынып.
10. Музыка оқулығы 5 сынып

БЕКТЕМІН
«К. Шакенов атындағы
орта мектебі» КММ-нің
директоры

Handwritten signature of K.S. Baygaliyev

К.С.Байғалиев

КЕЛІСЕМІН
«Жарма аудандық білім
бөлімі» ММ
Әдістемелік кабинетінің
менгерушісі

Г.Ж.Увалиева

**«К.Шакенов атындағы орта мектебі» КММ «Музыка әлеміндегі
әдебиет» факультативтік курсының күнтізбелік жоспары**

Пән мұғалімі: Ашимханова Сымбат Адыловна

Б сынып

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Бүгінгі күні жалпы орта мектебі (ЖОМ) қолданып жүрген музыка пәнінің бағдарламасы, оқулықтары және музыка мұғаліміне арналған оқу құралдар, нота әдебиеттері мен фонотека баршылық. Музыка пәні арқылы тәрбие беру тек қана жекеленген нысандарды елестете ұғыну ғана емес, ол мәдениетті сезіну мен түсінудің негізі. Бұл өмірге деген эстетикалық қатынасқа тығысатын барлық үйреншікті заттарға, дағдылы әлемге жаңа қатынас орнатады.

Музыкалық-эстетикалық тәрбиенің маңызы, балардың болашағы, балаларға білім, тәрбие беру, музыка сабағының керектігі, оған қоса қосымша музыкалық білім-тәрбие алса, балар бойында, жан-дүниесінде жақсы қасиеттер болады.

Сүйіспеншілік, Отан сезгіштілік, әдімілікті-сұлулықты сезіну, білу, оған баулу, өнегелі тәрбиені алса, жақсылық пен жамандықты айра білсе, сонда оқушылардың өмірінде тек қана жақсылық болып табылады.

Осындай қасиеттер оқушының бойында болса, болашаққа алаңсыз қараймыз, Қазақстанның, қазақ халқының жас ұрпақтың болашағына алаңсыз, намысы бар, нағыз халқының азаматы болалады деген сенімдеміз.

Жалпы музыка мен әдебиет арақатынасы туралы тегін айтылмаған: «әдебиетсіз музыка болмайды», «музыка және әдебиет», «әдебиет болмаса, музыка өмір сүре ме?», «музыка болмаса әдебиет көркейме?». Қазақ халқының жыр, аңыз-дастандары болмаса, музыка болар ма?

Сондықтан аталған жұмыстарды факультатив сабақтарында іске асыруға болады. Мемлекеттік стандарт бойынша музыка пәні (1-6 сынып) аптасында бір-бір сабақ берілген. Қалған, қосымша музыкалық сабақтарды (оны өнер сабағы деп те айтуға болады) сыныптан тыс жұмыстарында өткізуге болады.

«Музыка әлеміндегі әдебиет»

Мақсаты: Оқушыларға ауыз әдебиетінің шығармашылығы, дәстүрлі музыкалық өнері, жанралар арқылы музыкалық өнерге, ұлттық мәдениетке деген көзқарасын қалыптастыру, қызығушылығын арттыру. Музыкалық жанрлар, білу, игеру, түсіну, орындау, оның ішінде айтысты білу (түрлері), қатысу, алғашқы суырыпсалмалыққа баулу және күрделі жанрларды түсіну.

Міндеттері: Оқушылар әдебиет арқылы, шығармалардың мазмұнын (оның ішінде ауызекі әдебиеті) көркемдік бейнелер арқылы қабылдау, түсіну, қалыптастыру. Өз білімдерін әдебиет, музыкалық өнер әдебиеті арқылы білімділік қорын кеңейту, шығармашылық іс-әрекет жасау және қазақ халқының музыка өнерін әдебиет арқылы білу.

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Енгізулер
Ауызекі әдебиеті және музыка (6)				
1	Ауызекі әдебиеті және музыка (Ауызекі шығармашылығы)	1	02-03.09	
2	Қазақтың ән өнері (Ауызекі әдеби – музыкалық)	1	06-10.09	
3	Қазақ халқының әншілік өнерінің зерттеушілері	1	13-17.09	
4	Баксылар, Жыршылар, Сал-серілер	1	20-24.09	
5	Терме, Желдірме.	1	27-01.10	
6	Лирикалық әндер Арнау, Толғау, Накыл	1	04-08.10	
Айтыс өнері және түрлері (5)				
7	Суырып салма	1	11-15.10	
8	Бәдік айтысы	1	18-22.10	
9	Жар-жар	1	25-29.10	
10	Түре айтыс, Сүре айтыс	1	08-12.11	
11	Қара өлең, Жазба айтыс.	1	15-20.11	
Фольклорлық шығармалар (4)				
12	Фольклор (ауызша шығарған туындылары, эпикалық дастандар)	1	22-27.11	
13	Ән халық музыкасының арнасы	1	29-03.12	
14	Мақал-мәтелдер	1	06-11.12	
15	Аңыздар (аныз-әңгімелер)	1	13-17.12	
Еңбек пен шаруашылық кәсібіне байланысты туған әндер (6)				
16	Тұрмыс-салт әндері	1	20-24.12	
17	Тарихи әндер	1	10-14.01	
18	Наурыз.	1	10-14.01	
19	Наурыз әндері	1	17-21.01	
20	Жарапазан	1	24-28.01	
21	Тұрмыс-салт әндері.	1	31-04.02	
Лирикалық әндер Абай және музыка (4)				
22	Абайдың лирикалық әндері	1	07-11.02	
23	Табиғат лирикалық әндері	1	14-18.02	
24	Лирикалық әндер	1	21-25.02	
25	Абай әндерін орындау	1	28-04.03	
Қазақ халқының эпос – жырлары және музыка (9)				
26	Қазақтың жыр өнеріндегі поэзия және музыка тоғысуы	1	07-11.03	
27	Батырлар жыры	1	14-18.03	
28	Батырлар жыры	1	31-08.04	
29	Тұрмыс-салт жырлары	1	11-15.04	
30	«Қозы Көрпеш-Баян сұлу»	1	18-22.04	
31	«Біржан – Сара»	1	25-29.04	
32	«Біржан – Сара»	1	02-06.05	
33	«Қыз Жібек»	1	09-13.05	
34	Жыл бойы өткен тақырыптарды пысықтау	1	16-20.05	

Пайдаланган әдебиеттер:

1. С.Әбенбаев «Эстетикалық мәдениет негіздері» Алматы -2005
2. «Музыкалық тәрбие беру методикасы»
3. Музыка әлемінде 2008ж
4. Әдебиеттік оқу кітабы 5 сынып.
5. Музыка оқулығы 5 сынып

«Бекітемін»
К. Шақенов атындағы
орта мектебінің директоры
К.С.Байғалиев

«__» _____ 2021 жыл

Келісемін:

Жарма аудандық білім бөлім
Әдістемелік кабинеті менгеру
Г.Ж. Увацнева

_____ 2021 жыл

7 «Ә» сынып бойынша «3D моделдеу негіздері» «Junior training» курсы
оқу бағдарламасының 2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспары

Орындаған: К. Шақенов атындағы орта мектебінің мұғалімі Д.К.Балтабаев

Түсінік хат

«Робототехника» үйірмесінің басты мақсаты оқушылардың ғылыми-техникалық шығармашылығын дамыту. Робототехника - ол бірнеше пәннің үйлесім табуы. Құлтемірді жасаған кезде алдымен бағдарламасын жазды. Бағдарлама жасау барысында міндетті түрде математика, информатика, физика, геометрия пәндерінің элементтерін пайдаланады.

Роботты құрастыру оңай болғанымен, бағдарламалауға келгенде қиындықтар болады. Бір роботты құрастыру мен бағдарлама жазып шығуға кететін уақыт мөлшері оның күрделілігі бойынша анықталады. Робот құрастырғанда бөлшектерінің мығымдығы мен беріктігі де оның шыдамдылығын арттырады. Күрделі бағдарлама роботты күшейтеді. Мәселен, олар математика пәнінен бір формула үйреніп келетін болса, үйірмеде сол формуланы пайдалана отырып, өздері тәжірибе жүзінде шығарды. Физикалық есеп арқылы роботты, оның қимылын жасайды. Робот жасау арқылы балалардың ойлау қабілеті дамиды, бағдарлама жасап үйренеді.

Оқушылар үйірме жұмыстарының барысында әртүрлі есептерді шығару үшін роботтардың үлгілерін әзірлейді, оларды жасау техникасын бағдарламалайды және роботтар құрастырады. Бағдарлама 10 сағат, күніне 1 сағатқа құрылған. Бұл бағдарлама 10-12 жас аралығындағы оқушыларға арналған. Курстың теориялық материалдары практикалық бөлігімен сәйкестендірілген. Оқушылар 4 немесе 6 адамнан тұратын топта жұмыс жасап, күрделі роботтарды жинақтайды және тестілеуден өткізеді. Нәтижесінде оқушылар өз жобаларын жүзеге асыра алады.

Үйірме жұмысы техникалық өнім-модельін өз бетінше әзірлеу бойынша логикалық ойлауының дамуына, білік пен дағдыларының дамуына ықпал етеді.

Мақсаты:

Робототехника құрал-жабдықтар көмегімен пайдалы дағдылар мен ғылыми-техникалық бағыттағы креативті шығармашылық ойлауды, сонымен қатар стандартты емес шешімдерді табу үшін ынталандыру және мотивациялық потенциалды жеке тұлғаны қалыптастыру

Міндеттері:

- ✓ Оқушылардың танымдық қызығушылығын, интеллектуалдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту
- ✓ Өз бетінше бағдарлама компоненттерін қолдануға және оның мазмұны арқылы өз білімдерін жақсарту.
- ✓ Оқушылардың сыни ойлау дағдыларын арттыру
- ✓ Мәселені тапқырлықпен шешу дағдыларын қалыптастыру
- ✓ Оқушылардың ғылыми логикасы мен ғылыми базасын дамыту

Оқушылардың дайындығына қойлатын талаптар:

- ✓ Жеке және топтық жұмыстарды ұйымдастыру
- ✓ Топтасып жобалауға, мақсаттар қоюға, болжам жасап, оны дәлелдеуге, қажетті ақпаратты іздеуге, тәжірибелер жасап, атқарылған жұмыс нәтижелерін ұсынуға, талдау жасауға және жасаған жұмысын бағалау
- ✓ Жобаны шығармашылықпен қорғау
- ✓ Диалог құруда/жазуда қажетті сөздік қорды пайдалануы үшін жүйелі тілдік қолдану

Кәсіпке бағдарлау:

жаратылыстану-ғылыми бағыттағы математика, физика, информатика және т.б. пәндер бойынша алған білімі мен дағдыларын кіріктіре отырып, робот техникасы, инженерлік дизайн және технология мамандықтарына негізделген.

Үйірмені ұйымдастыру формасы: дәріс, ойын, роботты құрастыру мен бағдарлама жазып шығуға, есептер шығару, топтық және жұптық жобалар жасау, жарыстар, топтық, зерттеушілік және эксперименталды жұмыстарды жасау

Үйірме оқытулы анықтау формасы:

Роботтарды жинастыру, модельдеу және құрастыру
Роботтардың таныстырылымы және сайысы.
Жетімпаздарды анықтау.

Күтілетін нәтиже:

- ✓ Түрлі мақсаттағы міндеттерді жүзеге асыру үшін роботтарды жобалау
- ✓ Қарапайым роботтарды басқару
- ✓ LEGO® MINDSTORMS® Education EV3 және LEGO® Digital Designer бағдарламаларында жұмыс жасай алу
- ✓ Шығармашылықпен жұмыс жасай білу
- ✓ Құрастыру, модельдеу және бағдарламалау дағдыларын пайдалану адамның түрлі салалардағы қызметін жеңілдету және жақсартуға қажетті құрал-жабдықтар жасауға және тың ойларды пайдалану
- ✓ Құрастырғыштың ұсақ бөлшектерін қолдану арқылы балалардың саусақтарының ұсақ қимылдарын дамыту

- 1 бөлім:** КУРСҚА КІРІСПЕ ЖӘНЕ LEGO® MINDSTORMS® EV3-МЕН ЖҰМЫС ІСТЕУ НЕГІЗДЕРІ. Робот техникасы курсына кіріспе: Робот техникасының негіздері, пайдалану салалары, түрлері. Робот техникасының тарихы және болашағы. LEGO® MINDSTORMS® EV3 Education жинағы. EV3 модулі. Роботтың негізгі үлгісін құрастыру. Моторлар және датчиктер. EV3 модулінің интерфейсі. EV3-дің бағдарламасы. LEGO® Digital Designer бағдарламасында роботтың негізгі үлгісін модельдеу.
- 2 бөлім:** МОТОРЛАР АРҚЫЛЫ ҚОЗҒАЛЫС . EV3-ге алғашқы бағдарламаны жасау. Үлкен моторлардың қозғалысы: Рульдік
Басқару блогы.
«Қоқыс тазалағыш робот» жоба. Үлкен Мотор блогы. «Күшік» роботын құрастыру.
- 3 бөлім:** БҰРЫЛЫСТАР. Бір орындағы бұрылыс: Моторларды Тәуелсіз басқару блогы. «Көлік тұрағы» жобасы және берілген тапсырмалар бойынша командалық жұмыс.
- 4 бөлім:** ДАТЧИКТЕР. Жанау датчигі. «Жүк тасымалдағыш робот» жоба.
«РобоҚол» роботын құрастыру. Ультрадыбысты датчик. Кедергілерге реакция және оларды анықтау. Гироскопиялық датчик. Бұрыштық ауытқуды анықтау. «Маневр» жоба. «Гиробой» роботын құрастыру. Түс датчигі.
«Бағдаршам» жоба. «Түстісұрыптауыш» роботын құрастыру.
- 5 бөлім:** ТОПТАҒЫ ЖАРЫСТАР. Идеялардың таныстырылымы. Өз роботтарының үлгісін жасау. Роботты бағдарламау және тестілеу. Практикалық тұрғыдан қолдану. Роботтардың таныстырылымы және сайыс ұйымдастыру.

Үйірме жоспары

№	Тарау бөлімдері	Сағат саны	Мерзімі
1	КУРСҚА КІРІСПЕ ЖӘНЕ LEGO® MINDSTORMS® EV3-МЕН ЖҰМЫС ІСТЕУ НЕГІЗДЕРІ	1	05.06.23
2	Робот техникасы негіздері, құрал-жабдықтары, EV3 мәзірі	1	06.06.23
3	МОТОРЛАР АРҚЫЛЫ ҚОЗҒАЛЫСТЫ ЗЕРТТЕУ.	1	07.06.23
4	Үлкен және орташа мотор, датчиктермен жұмыс.	1	08.06.23
5	БҰРЫЛЫСТАР. Моторды Тәуелсіз басқару блогы және оның баптаулары.	1	09.06.23
6	Роботты әртүрлі бұрышқа бұру механизмі	1	12.06.23
7	ДАТЧИКТЕР. Объектілерді табу және жылжыту үшін жанасу датчиктің жұмыс істеу принципі.	1	13.06.23
8	Топпен жоба құру.. «Маневр» жобасы. «Гиробой» роботын құрастыру.	1	14.06.23
9	Түс датчигі. «Түсті сұрыптауыш» роботын құрастыру.	1	15.06.23
10	ТОПТАҒЫ ЖАРЫСТАР.	1	16.06.23
	БАРЛЫҒЫ	10	

«Бекітемін»
К. Шакенов атындағы
орта мектебінің директоры
К.С.Байғалиев

« » 2021 жыл

Келісемін:
Жарна аудандық білім бөлімі
Әділеттік кабинет меңгерушісі:
Г.Ж. Уәлиева

« » 2021 жыл

**8 «Ә» сынып бойынша «3D моделдеу негіздері» «Junior training» курсының
оқу бағдарламасының 2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспары**

Орындаған: К. Шакенов атындағы орта мектебінің мұғалімі Д.К.Балтабаев

Түсінік хат

Қазақстан халқына Жолдауында ел Президенті Мемлекет басшысы адами капиталдың сапасын жақсартудың маңызды міндеттерінің бірі ретінде атап өтті. Цифрлық технологияларды қарқынды дамыту, шығармашылық ойлау, білімді игілеу мүмкіндігі, жаңа шешімдер, технологиялар мен инновациялар тудыру жағдайында ең құнды білім болады. Төртінші индустриалды революция дәзірегі заманғы ұрпақтың жаңа сын-қатерлерге терең білімі мен дайындығын талап ететін көптеген түрлі ғылыми пәндерді біріктіреді. Қоғамдағы жылдам өзгерістер адамның жаңа нәтижелілік қасиеттерін талап етеді. Қоғамды ақпараттандыру кезінде «Кіші тренинг» курсы әлемнің жүйелік-ақпараттық бейнесін қалыптастыруда адам және ақпараттық орта арасындағы оңтайлы қарым-қатынасты қалыптастыруда ақпараттық білімнің маңыздылығымен түсіндіріледі.

«Junior training» курсы әрбір адамның заманауи қоғамда бейімделу үшін жаңа ақпараттық технологияларды игеруге және олардың шығармашылық әлеуетін толық көлемде іске асыруға деген қажеттілігіне байланысты. Қазіргі заманғы IT-технологиялар саласындағы оқушылардың білімін кеңейту олардың жалпы және кәсіби құзыреттілігін дамытып, өмір сүру перспективаларын қалыптастыруға және қазіргі әлемнің өзгертетін жағдайларына табысты бейімделуге көмектеседі.

«Junior training» курсының мазмұны, тақырыптық бағыты ғылыми-техникалық, функционалдық мақсатта - оқу-танымдық; ұйым түрінде - қоғамдық, сиклабус негізгі техникалық алушылардың ой-өрісін кеңейту, алған білімдерін тереңдету, ДК оқу процесінің дидактикалық құралы қарқындыдыру ретінде қызмет етеді ақпараттандыру, қойды.

Курс бағдарламасы қарамастан (әріне - математикалық немесе әлеуметтік және гуманитарлық) бағыты «Junior training» ақпараттық және коммуникациялық технологияларды танымдық қызығушылығын арттыруға орта shkolnapravlena туралы 3-11 сынып оқушылары үшін арналған, сондай-ақ студенттердің шығармашылық қабілеттерін дамыту болып табылады.

Бағдарлама мазмұны шығармашылық тұлғаны қалыптастыруға бағытталған, икемділік және оны тұрғыдан ойлау, ақпараттық технологиялар құзыреттілігін дамыту және жеке өзі құзыретін әкеледі.

«Junior training» курсының мақсаты:

- Оқушылардың жеке бағдары,
- дизайн және дизайн процесінде студенттердің шығармашылық қабілеттерін дамыту,
- Техникалық өндіріспен айналысатын мамандықты таңдауға студенттерді бағыттау,
- оқушылар үшін білім беру кеңістігін кеңейту өзі-өзі дамыту, өзі-өзі анықтау және өзі-өзі іске асыру үшін білім мен дайындығы пайдалану туралы сараптама не,

«Junior training» курсының мақсаты:

- Көрнекі бағдарламалау дағдыларын дамыту
- оқушылардың жеке дамуын жүзеге асыру үшін қолайлы жағдайлар жасау
- көрнекі бағдарламалау дағдыларын жасау салу және бағдарламалық роботтанған құралдары
- Жобалау мен дизайндағы жалпы ғылыми және технологиялық дағдыларды дамыту.
- кеңістіктік модельдеу және компьютерлік пайдаланушылардың дизайн студенттердің тұтас көзқарас, компьютерде геометриялық құрылыстарды орнықтауға қабілетін дамыту,
- веб-беттерді құру үшін негізгі құрал жұмыс істеуге дағдыларын дамыту,
- бағдарламаланатын логикалық контроллерлер негізгі ұғымдар құру

• оқушылардың ақпараттық мәдениетін қалыптастыру.

• ақпараттық қоғамға және табысты кәсіби және жеке орындау одан әрі әлеуметтік бейімделуін қамтамасыз ету үшін-дамыту өзін-өзі;

• танымдық мүдделерін, модельдер мен жобаларды құру процесінде интеллектуалдық және шығармашылық қабілеттерін, шығармашылық және техникалық ойлау, ұсақ моториканы, атқарылған жұмыстың талдау студенттердің сөз әзірлеу.

• Командада жұмыс істеу қабілетін үйрету.» курсының мақсаты:

• Көрнекі бағдарламалау дағдыларын дамыту

• оқушылардың жеке дамуын жүзеге асыру үшін қолайлы жағдайлар жасау

• көрнекі бағдарламалау дағдыларын жасау салу және бағдарламалық роботтанған құралдары

• Жобалау мен дизайндағы жалпы ғылыми және технологиялық дағдыларды дамыту.

• кеңістіктік модельдеу және компьютерлік пайдаланушылардың дизайн студенттердің тұтас көзқарас, компьютерде геометриялық құрылыстарды орындауға қабілетін дамыту.

• веб-беттерді құру үшін негізгі құрал жұмыс істеуге дағдыларын дамыту.

• бағдарламаланатын логикалық контроллерлер негізгі ұғымдар құру

• студенттердің ақпараттық мәдениетін қалыптастыру.

• ақпараттық қоғамға және табысты кәсіби және жеке орындау одан әрі әлеуметтік бейімделуін қамтамасыз ету үшін-дамыту өзін-өзі;

• танымдық мүдделерін, модельдер мен жобаларды құру процесінде интеллектуалдық және шығармашылық қабілеттерін, шығармашылық және техникалық ойлау, ұсақ моториканы, атқарылған жұмыстың талдау студенттердің сөз әзірлеу.

• Командада жұмыс істеу қабілетін үйрету.

Қүтілетін нәтижелер:

• жаңа білімді тәуелсіз сатып алу тәжірибесі, жаңа ақпаратты талдау және бағалау негізінде когнитивті қызығушылықтарды, шығармашылық және шығармашылық қабілеттерін дамыту;

• Оқушыны ары қарайғы білім беру немесе кәсіби қызметке қатысты өзін-өзі айқындау.

• оқушыларды жаңа ақпараттық және коммуникациялық технологиялар саласында зерттеуге тарту;

Курс «Junior оқыту» 306 са.Структура сыналауыста арналған міндеттерді жеке тобын жүзеге асырады, олардың әрқайсысы 9 білім деңгейлері, тұрады. Барлық білім деңгейлері іс-тәжірибені қалыптастыруды көздейді. Практикалық тапсырмалар баалаар шығармашылығының, модельдер авторлық жасау қабілеті, конструкцияларын, болжамдарын дамуына ықпал етеді, курсының оқып «Junior оқыту» бәсекеге қабілетті, жан-жақты дамыған жеке тұлғаны негізгі қасиеттерін дамытуға үлес жұмыстың қолданылатын интерактивті формалары (ойындар, жоба негізделген оқыту, шағын топтарда жұмыс). Курсты бағалау тоқтаусыз: шығармашылық, зерттеу жұмыстарын, жобаларды іске асыру.

Шығармашылық жұмыстардың, жобалардың ұсынылатын тақырыптары:

8 сынып

Апталық сағат саны: аптасына 1 сағат, барлығы 34 сағат.

Курстың мақсаты:

3 D модельге қызығушылықтарын дамыту, ойлау қабілетін дамыту, қойылған міндетті шешу бағдарлау, оқушылардың болашақ мамандық таңдауға көмектесу.

Курстың міндеттері: оқушыларды үйрету:

Үш өлшемді модель құру;

техникалық ойлау қабілетін дамыту және өз ойын білдіре білу;

инструкция бойынша ұсынылған нұсқауларды құрастыру, модельдеу;

іскерліктерін шығармашылықпен шешу;

оқушыны білім алуға ынталандыру, шығармашылық жеке тұлға ретінде қалыптастыру;

модельдеуге қызығушылықтарын дамытуға ықпал ету

Оқушылардың білім беру нәтижелері жүргізіледі және тексеріледі, осыдан шығатын жетістіктері мынадай нысандар:

• оқушылардың орындайтын тапсырмалары ағымдағы рефлексивті өзін-өзі тексеру, бақылау және өзін-өзі бағалау;

• оқушылар жұмыстарын бір-бірімен немесе топтасып орындайды;

• оқушылар орындаған шығармашылық жұмыстарын көңілділік алдында қорғау (жеке немесе топтық);

• ағымдағы диагностика және бағалау мұғалім қызметі;

Сонында барлығы практикалық жұмыстарын қорғайды. Қорытынды бақылау жүргізіледі.

Курстың тематикалық жоспары (6 білім деңгейі)

Модуль «3D модельдеу»

№	Тақырып атауы	Іскерліктер	Сағат саны	Күні
I тоқсан				
1	Тақырып 1. Жұмыс үстеліндегі оң жақтағы бағдарлама. Қосымша FREESTYLE	Қосымша жұмыс FREESTYLE	1	07.09
2	Тақырып 2. Жұмыс үстеліндегі оң жақтағы бағдарлама. Қосымша FREESTYLE	Қосымша жұмыс FREESTYLE	1	14.09
3	Тақырып 3. Жұмыс үстеліндегі оң жақтағы бағдарлама. Сахнаға жаңадан қосылған терезе.	Сахнаға терезе қосу	1	21.09
4	Тақырып 4. Жұмыс үстеліндегі оң жақтағы бағдарлама. Сахнаға жаңадан қосылған терезе.	Сахнаға терезе қосу	1	28.09
5	Тақырып 5. Жұмыс үстеліндегі төмендегі бағдарлама. Қосымша Түр	Қосымша түрмен жұмыс	1	05.10

6	Тақырып 5 Жұмыс үстеліндегі төмендегі бағдарлама. ҚосымшаТүр	Қосымша түрмен жұмыс	1	12.10
7	Тақырып 7.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Қосымшаны белгілеп алу	Қосымшаны белгілеп алу жұмысы	1	19.10
8	Тақырып 8.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Қосымшаны белгілеп алу	Қосымшаны белгілеп алу жұмысы	1	26.10
8 сағат				
II тоқсан				
9	Тақырып 9.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Қосымшаны қосу	Қосымшаны қосу жұмысы	1	09.11
10	Тақырып 10.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Қосымшаны қосу	Қосымшаны қосу жұмысы	1	16.11
11	Тақырып 11.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Объект қосымшасы	Қосымшаны қосу жұмысы	1	23.11
12	Тақырып 12.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Объект қосымшасы	Қосымшаны қосу жұмысы	1	30.11
13	Тақырып 13.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі.Белгішеің белгілеу түсінігі	Бағдарламаның жұмыс үстеліндегі белгішеімен жұмыс	1	07.12
14	Тақырып 14.Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі.Белгішеің белгілеу түсінігі	Бағдарламаның жұмыс үстеліндегі белгішеімен жұмыс	1	14.12
15	Тақырып 15. Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Таймлаинмен жұмыс	Таймлаинмен жұмыс	1	21.12
16	Тақырып 16. Бағдарламаның төменгі жұмыс үстелі. Таймлаинмен жұмыс	Таймлаинмен жұмыс	1	28.12
7сағат				
III тоқсан				
17	Тақырып 17.Негізгі опциялардың ыстық пернелермен жұмысы.	Применение основных опций и горячих клавиш в Blenderбағдарламасындағы ыстық пернелер мен негізгі опцияларды қолдану	1	11.01
18	Тақырып 18.Негізгі опциялардың ыстық пернелермен жұмысы.	Применение основных опций и горячих клавиш в Blenderбағдарламасындағы ыстық пернелер мен негізгі опцияларды қолдану	1	18.01
19	Тақырып 19. Қодяну терезесін баштау	Қодяну терезесін баштау жұмысы	1	25.01
20	Тақырып 20. Қодяну терезесін баштау	Қодяну терезесін баштау жұмысы	1	01.02

21	Тақырып 21. Ашу, сақтау және қосымша файлдарды біріктіру	Ашу, сақтау және қосымша файлдарды біріктіруді қолдану тәсілдері.	1	08.02
22	Тақырып 22. Ашу, сақтау және қосымша файлдарды біріктіру	Ашу, сақтау және қосымша файлдарды біріктіруді қолдану тәсілдері.	1	15.02
23	Тақырып 23. Сақтаукомандасы	Проектіні сақтау тәсілі	1	22.02
24	Тақырып 24. Сақтаукомандасы	Проектіні сақтау тәсілі	1	01.03
25	Тақырып 25.Бекіту және біріктіру (Arrend and Link) командасы	Объектілерді біріктіру және қосу	1	07.03
26	Тақырып 26.Бекіту және біріктіру (Arrend and Link) командасы	Объектілерді біріктіру және қосу	1	15.03
10 сағат				
IV төксан				
27	Тақырып 27. Деректерді орау	Blender бағдарламасында деректерді орау мүмкіндігі	1	05.04
28	Тақырып 28. Деректерді орау	Blender бағдарламасында деректерді орау мүмкіндігі	1	12.04
29	Тақырып 29. Объектілерді Импорттау	Blenderбағдарламасында объектілерді импорттау мүмкіндігі	1	19.04
30	Тақырып 30. Объектілерді Импорттау	Blenderбағдарламасында объектілерді импорттау мүмкіндігі	1	26.04
31	Тақырып 31. Түр терезесін құру (қосымша терезелер)	Қосымша терезелерді құру мүмкіндігі	1	03.05
32	Тақырып 32. Түр терезесін құру (қосымша терезелер)	Қосымша терезелерді құру мүмкіндігі	1	10.05
33	Тақырып 33.Өзгерту терезесіндегі түрі	Өзгерту терезесіндегі түр	1	17.05
34	Тақырып 34.Өзгерту терезесіндегі түрі	Өзгерту терезесіндегі түр	1	24.05
8 сағат				
Барлығы 34сағат				

Әдебиеттер тізімі

(оқытушылар мен студенттерге арналған әдебиеттер)

1. Прайм А. А. Самоучитель Blender 2.7. — СПб: БХВ-Петербург, 2016. — 400 с.

ЦОРға сен Интернет:

<http://blockly.ru/index.html>

<https://education.lego.com/ru-ru/elementary/intro-LEGOEducationWeDo2.0> Начальная школа

<https://education.lego.com/ru-ru/downloads/mindstorms-ev3/curriculum> - LEGO® MINDSTORMS® Education EV3

Основная школа)

<http://scribd.com>

<http://slideshare.net>

<https://sites.google.com>

<https://www.blogger.com>

<http://scienceweb.google.com>

http://www.let.edu.ru/006154/collaboration2009_no_stor.pdf - Социальные взаимодействия и сетевое обучение

http://do.tsi.ru/other_res/pdf/7 - Социальные сетевые сервисы в образовании

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Үшінші индустриялық революция жағдайында дамудың жаңа мүмкіндіктері» Қазақстан халқына 2018 жылғы 10 қаңтардағы Жолдауы.
2. Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта) ҚР РП 23.08.2012 жылғы №1080.
3. Орта білім беру ұйымдарының (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта) қызмет етуінің тиімді ережелері (ҚР РМ 17.05.2013 ж. № 499, 07.04.2017 ж. № 181 өзгертілді).
4. Шығыс орта мектептер жағдайында табиғи-математикалық инкли индлерін тереңдетіп зерделеу бойынша әдістемелік ұсынымдар, Астана, Алтынсарин Н.А., 2018, 190б.

«Бекітемін»
К. Шәкенов атындағы
орта мектебінің директоры :
К.С. Байғалиев

« » 2021 жыл

Келісемін:
Жарма аудандық білім бөлімі
Әдістемелік кабинет меңгерушісі
Г.Ж. Уәлиева

« » 2021 жыл

«Дизайн және технология»

факультативтік сабағының күнтізбелік жоспары

Пән мұғалімі: Бейсенбин Б.Ғ. .

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Оқушыларға эстетикалық тәрбие беру олардың көркемдік білімге дейін көтеру мәселесі бүгінгі таңда айрықша мәнге ие. Оқушыларға эстетикалық тәрбие бере отырып, оқушылардың өнерге деген қызығушылықтарын арттыру.

Мақсаты

Қазіргі заманда бір ғана мамандықты игеріп қоймай тіршілік ыңғайына орай бірнеше мамандықты қоса игеру-өмір талабына айналуға. Сондықтан үнемділік пен ұқыптылық, пайда, табыс, оны жүзеге асыру жөнінде білім беруді және еңбек сүйгіштікті мейірімді адам болуға тәрбиелеуді мақсат еттім. Ұлттық өнерге тән ерекшеліктермен, айналадағы ортамен, өмірі мен, еңбекпен тығыз байланыстыру. Өнердің барлық түрлері мен танысу арқылы өзіне тән бейнелі тәсілдермен, әсемдік әлемін ашады және бала сезіміне әсер етеді.

Міндеті

Оқушыларда нарықтық, экономикалық, экологиялық білімдерді бойына сіңіру үшін жалпы еңбек іскерліктері мен дағдыларын дамыту. Оқушыларға бағыт-бағдар бере отырып, өз бетімен жұмыс істеу ой өрісін дамыту. Көп тараған және болашақтың технологиясы жайында политехникалық білімді қалыптастыру. Оқушылардың танымдық белсенділігін арттырып, ойлау әрекетін арттыру. Оқушылардың өздері жасаған бұйымдарын жаңа дизайнын талаптарына сай әсемдей білуге үйрету. Жұмыс нәтижесін көрсету барысында көрме ұйымдастыру.

Күтілетін нәтиже

Үйірмеде оқушылар қол өнер бұйымдарымен танысады. Жасалу технологиясын меңгереді. Өмірге деген көз қарастарды өзгереді өсіп келе жатқан жас ұрпақтың дүние танымын қалыптастыру негізінде эстетикалық және көркемдік тәрбие беру. Эстетикалық тәрбиенің мәні әрбір адамның әсем өмір сүруіне, әсемдікті жан-жақты қырынан көре білуге эстетикалық тәрбие беру процесінде адамның сезімі, талғамы, көзқарасы, идеясы қалыптасады. Оқушыларға эстетикалық тәрбие беру олардың көркемдік білімге дейін көтеру мәселесі бүгінгі таңда айрықша мәнге ие. Оқушыларға эстетикалық тәрбие бере отырып, оқушылардың өнерге деген қызығушылығын арттыру.

Үйірме жұмысының тақырыптық жоспары.

№	Тақырыбы	Сағат саны	Уақыты
1	Мектеп шеберханасының ережесі. Еңбек қауіпсіздік ережесі	1	02-03.09
2	Тал бұтақтарынан түрлі мозайкалар жасау	1	06-10.09
3	Ағашпен жұмыс. Ағаштың қасиеттері, құрылымы оны таңдап алу, құрал-жабдықтармен танысу	1	13-17.09
4	Ағашты қолмен өңдеу. Белгі қою, аралау, сүргілеу жұмыстары	1	20-24.09
5	Ағашты біріктірудің негізгі түрлері жай және бұрама шегемен желіммен біріктіру	1	27-01.10
6	Ағаштан қарнайым бұйым жасау	1	04-08.10
7	Ағаштан қарнайым бұйым жасау	1	11-15.10
8	Ағаштан әр түрлі бұйымдар жасау	1	18-22.10
9	Ағаштан және сүйектен бұйым түрлерін жасау	1	25-29.10
10	Ағашты күйдіріп сурет салу жұмысын жасау	1	08-12.11
11	Қағаз өнімдерінің шығу тарихы	1	15-19.11
12	Қағазбен жұмыс жасау кезіндегі қауіпсіздік ережесі	1	22-16.11
13	Қағаздан түрлі макеттер жасау түрлерімен танысу	1	29-03.11
14	Қағаздан үстел орындық макеттерін жасау	1	06-10.12
15	Қағаздан түрлі машина макеттерінің түрлерін жасау	1	13-15.12
16	Әр түрлі жеміс дәндерінен портреттер жасап үйрену	1	20-24.12
17	Қартон қағазынан қорқыт-ата монументінің макетін жасау	1	27-29.12
18	Қартон қағазынан мәңгілік алау монументінің макетін жасау	1	10-14.01
19	Темірмен жұмыс. Темірді көркемдеп өңдеу.	1	17-21.01
20	Темір қабылтырды өңдеу, одан бұйым жасау	1	24-28.01
21	Қалам салғыш салып үйрену	1	31-04.02
22	Ағашты тесу бұрғылау	1	07-11.02
23	Ағашты көркемдеп өңдеу технологиясы	1	14-18.02
24	Ағашты өңдеу және оның құрал-саймандары туралы түсінік	1	21-25.02
25	Ағаштан жасалған күрек	1	28-04.03
26	Ағаш шебері мен ұсталық жұмысына қажет материалдар	1	07-11.03
27	Бұйымның жасалу технологиялық картасын жасау	1	14-18.03
28	Сәндік қолданбалы өнер элементтерін қосып материалды өңдеу	1	04-08.04
29	Ағашты көркемдеп өңдеу, күйдіріп өрнек салу	1	11-15.04
30	Үй мәдениеті. Тұрмыстағы жөндеу жұмысы	1	18-22.04
31	Ағаш токарь станогында немесе біріктіру әдісін қолданып бұйым жасау. Бұйымның графикалық кескіні	1	25-29.04
32	Ағаш бөлшектерін біріктіру «қарлығаш құйрығы» кертіп біріктіруін орындау	1	02-06.05
33	Техникалық жоспар бойынша жұмыс. Дайындаманы өңдеу.	1	10-13.05
34	Құлыптың ілмегін дайындау.	1	16-20.05
	Барлық сағат саны	34	

Пайдаланылған әдебиеттер.

Бейнелеу өмірінің негіздері Т.Мүсілімов

Учебное рисование

Кемпіркосактың түсі қандай

Бейнелеу өнері оқулықтары 1-6 сыныптар

«Бекітемін»
К. Шакенов атындағы
орта мектебіннің директоры :
К.С. Байғалиев

« » 2021 жыл

Келісемін:
Жарма аудандық білім бөлімі
Әдістемелік кабинет меңгерушісі
Г.Ж. Увалтеева

« » 2021 жыл

«Графикалық жобалау»
факультативтік сабағының күнтізбелік жоспары
10 сынып

Пән мұғалімі: Бейсенбин Б.Ғ.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

«Графика және жобалау» пәнінің негізгі міндеті - сызбаларға қойылатын талаптар, проекциялау дәстүрі, графикалық моделдеу заңдылықтары және көрсіндеу теориясының негіздерімен таныстыру, жобалау және шығармашылық іс-арекеттердің, графикалық мәдениет пен дәстүрі және заманауи, атап айтқанда компьютерлік графика құралдарын қолдану дағдыларын қалыптастыру. Егер студент болашақта еліміздің заманауи үлесі тегін инновациялық жобаларды ұсынамын десектер, техникалық нысандарды жобалау, оны көпшілікке ұсыну, ақсау, қолданысқа енгізумен байланысты мамандық несі болғылары келсе, осы пән бойынша білімді игерудің қажет.

Мақсаты:

«Аппаратты визуалдылық графикалық әдістері мен құралдары» бөлімі көрсіндердің аппаратты визуалдаудың рөл туралы түсінік беріп, негізгі сызу құралдары, олармен жұмыс істеу тәсілдері және жұмыс орнын ұйымдастыру, сипымен көтер сызығын орындаудың негізгі ережелерімен таныстырады. Осы бөлімде сызбаларда қолданылатын геометриялық салуларды орындау маңыздылығындар. Проекциялау әдістері, көрініс, қиындар мен тіліктер, ансонометриялық проекциялар және т.б. қарастырылатын «Көрсіндердің негізгі түрлері және оларды орындау» бөлімінің маңызы зор. Осы бөлімде сызбаларды орындау және оқу бойынша білім мен дағдыларға не болады.

«Көрсіндерді түрлендіру», «Пішін қалыптастыру және құрылымдау», «Пішіні түрлендіру» бөлімдері көпшілікті елестету және техникалық ойлауды, бастымы инженерлік-құрылымдау табиғаттарын дамытуға көмектеседі.

Күтілетін нәтиже:

Алған білім мен дағдылары кет келген қасиетті мамандықта қажет болуы мүмкін көпшілікті түсінік, байқағыштық, ұлғайтылық пен табиғатылық сияқты қасиеттері қалыптастыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар бұл 11-сыныпта игерілетін компьютерлік графика және оны пайдаланып сызбалар мен жобаларды орындау үшін негіз болып табылады.

Р.С	Сабак	Сабақтың тақырыбы	Сабак саны	Мерзімі	Пайдаланылатын әдістемелер, әдістемелік құралдар	Бақылау немесе бағалау	Үйге тапсырма
1	1	Кіріспе. Салу пәнінің қорытынды мақалалары	1	02-03.09	Оқулық		Өлең
2	2	Салу аспаптары мен жабықтары	1	06-10.09	Оқулық	Құралдармен танысу бағ-у	Раппорт салу
3	3	Сызық салынуының түрлері			Оқулық	Граф-к бағ-у	24-сурет
4	4	Шпатель, Масштаб	1	13-17.09	Оқулық	Граф-к бағ-у	19-сурет
5	5	Графикалық сабақ			Тапсырмалар жинағы	Граф-к бағ-у	25-сурет
6	6	Сызық көріністері	1	20-24.09	Оқулық	Жазулы бағ-у	29-сурет
7	7	Сызықтарға өлшемдерді түсіру			Оқулық, сылу оқыту ал.	Граф-к бағ-у	33, 34-сурет
8	8	Графикалық жұмыс	1	27-04.10		Граф-к бағ-у	41-сурет
9	9	Перспективалар түзу салу. Түзу көрсіндерін тек бақылауға болу.			Оқулық		
10	10	Бұрыштарды салу. Бұрыштарды тек бақылауға болу.	1	04-08.10	Оқулық		
11	11	Шенберді тек бақылауға болу.			Оқулық		
12	12	Шенберді тек бақылауға болу.	1	11-15.10	Оқулық		65-сурет
13	13	Сызықтардың түйінінуі					
14	14	Сызықтардың түйінінуі	1	18-22.10			
15	15	Проекциялау					
16	16	Центрлік және параллель проекциялау	1	25-29.10			
17	17	Тік бұрыштық проекциялау					
18-19	18-19	АксонOMETриялық проекцияларды салу және оларды салу. Графикалық жұмыс	2	08-12.11	Оқулық, сылу оқыту әдістемесі		

20	1	Жалпы фигуралардың аксиометрикалық проекциялары	1	11-19.11			3-кесте
21	2	Жалпы жақты көрсеткіштің аксиометриясы және проекциясы					4-кесте
22	3	Графикалық жұмыс	1	22-26.11	Оқулық	Акс.проец.баз.у	Қайталау
23	4	Беттері деңгелек пішінді көрсеткіштің аксиометриясы			Оқулық	Акс.проец.баз.у	6-кесте
24	5	Түрленімдік сурет	1	29-03.12			§11
25	6	Нүрсенің геометриялық пішініне талдау жасау			оқулық	Сызу	122-107-сурет
26	7	Геометриялық денелердің сызбалары	1	06-10.12	оқулық	Сызу	111-сурет
27	8	Циклоид мен конусты проекциялау			оқулық	Сызу	114-сурет
28	9	Дұрыс төртбұрысты пирамиданы проекциялау	1	13-15.12	оқулық		118-сурет
29	10	Үшбұрышты және алтыбұрышты дұрыс призмаларды проекциялау			Сызу	Сызу	121-сурет
30	11	Геометриялық денелер тобының проекциялары	1	20-24.12	оқулық	Сызу	123-сурет
31	12	Нүрсенің төбелерінің, қиындары мен жақтарының проекциялары			Оқыту әдістемесі	Сызу	Үлестірілген тапсырма
32	13	Нүрсенің өзінше белгіленген проекциясын салу	1	10-14.01	оқулық	Сызу	127-сурет
33	14	Графикалық жұмыс			Сызу	Сызу	қайталау
34	1	Берілген екі көрінісі бойынша өзінше үшінші көрінісін салу	1	17-21.01	оқулық	Сызу	129-сурет
35	2	Графикалық жұмыс			Тапсырмалар жинағы	Сызу	қайталау
36	3	Геометриялық денелер бетінің жазбалары	1	24-28.01	Тапсырмалар жинағы	Сызу	Мәкет жасау
37	4	Сызбалар көріністерін орналастыру			Сызу	Сызу	Үлестірілген тапсырма
38	5	Қимдардың атқаратын қызметі. Қимдарды орындау	1		оқулық	Сызу	148-сурет
39	6	Графикалық жұмыс		31-04.02	Тапсырмалар жинағы	Сызу	Тапсырмалар жинағы
40	7	Қарапайым тілестерді орындау және белгілеу	1	07-11.02	Сызу	Сызу	158-сурет
41	8	Құрасты тілестер			Сызу	Сызу	162-сурет
42	9	Графикалық жұмыс	1	14-18.02	Тапсырмалар жинағы	Сызу	қайталау
43	10	Көрініс пен тілесті біріктіру			Тапсырмалар жинағы	Сызу	171-сурет
44	11	Тілестерді аксиометрикалық проекциядағы салу	1	21-25.02	Тапсырмалар жинағы	Сызу	174-сурет
45	12	Бұйымдар туралы жалпы түсінік			Тапсырмалар жинағы	Сызу	§14 оқу
46	13	Теліктерді біріктіру туралы жалпы мәліметтер	1	28-04.03			§35, 180-сурет
47	14	Бұйымның көрсетілу және белгілеу			Тапсырмалар жинағы	Сызу	§26, 186-сурет
48	15	Теліктерді біріктірудің сызбалары	1	07-11.03	Тапсырмалар жинағы	Сызу	192-сурет

49	16	Нұрманы өлең ашырыптың біріңділер		Сығу		Сығу	194-сурет
50	17	Ажағамайтын біріңділер	1	14-18.03		Сығу	202-сурет
51	18	Бұйымдардың құрыстырмасы сыныбы			Талпырмалар жинағы	Сығу	203-сурет
52	19	Сипаттамалық құжат	1	31-01-04	Талпырмалар жинағы	Сығу	39 оқу
53-54	1-2	Құрмет өлең құрыстырмасы сызбаларын оқу				Сығу	208-208-сурет
55-56	3-4	Ышаректеу	2	04-08.04 11-15.04	Талпырмалар жинағы	Сығу	214-219-сурет
57	5	Әкеліңнің ақаратын қызымет	1	18-22.04	Талпырмалар жинағы	Сығу	221-сурет
58	6	Құрылыс сызбаларының презентациялары	1	25-29.04	оқулық		231-сурет
59	7	Қаратқым құрылыс сызбаларын оқу			оқулық		235-236-сурет
60	8	Топографиялық сызбалардың элементтері	1	02-06.05	оқулық		238-сурет
61-62	9-10	Компьютерлік графикалық программаны туралы түсінік			оқулық	Мәжілісқау	241-242-сурет
63-64	11-12	Графикалық редакторды сызбаны орындау	1	10-13.05			244-246-сурет

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Кулыбаева В.Б., Тапбаев Х.К. Графика және жобалау 10 сынып 2019 ж.
2. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарға арналған «Графика және жобалау» пәнінен оқу бағдарламасы.
3. Нисолтоқов В.В., Кулыбаева В.Б., Мухаммадиева Р.М. Сығу. 9 сынып 2013
4. Миронюк Р.С., Миронюк Е.Г. Иллюстрированная графика 2000

«Бекітемін»
К.Шакенов атындағы
орта мектебіннің директоры :
К.С. Байғалиев

« _____ » 2021 жыл

Келісемін:
Жарма аудандық білім бөлімі
Әдістемелік кабинет меңгерушісі
Г.Ж. Увалиева

« _____ » 2021 жыл

«Графикалық жобалау»

факультативтік сабағының күнтізбелік жоспары

Пән мұғалімі: Бейсенбин Б.Ғ. .

2021-2022 оқу жылы

Түйіндік сат

«Графика және жобалау» пәнінің негізгі міндеті - сызбаларға қойылатын талаптар, проекциялау дәстүрі, графикалық модельдеу заңдылықтары және кескіндеу теориясының негіздерімен таныстыру, жобалау және шығармашылық іс-арекеттерінің, графикалық мәдениет пен дәстүрлі және заман-уш, атап айтқанда компьютерлік графика құралдарын қолдану дағдыларын қалыптастыру. Егер есептер болашақта еліміздің дамуына үлесі тер инновациялық жобаларды ұсынамын десектер, техникалық нысандарын жобалау, оны қиындыққа ұшыну, жасау, қолданысын өлгімен байланысты мамандық несі болыптарын келсе, осы пен бойынша білімді игерулерін қажет.

Мақсаты:

«Ақпаратты жетудің графикалық әдістері мен құралдары» бөлімі кескіндердің ақпаратты жетудің рөлі туралы түсінік беріп, негізгі сызу құралдары, олармен жұмыс істеу тәсілдері және жұмыс орнын ұйымдастыру, сонымен қатар сызбаны орындаудың негізгі ережелерімен таныстырады. Осы бөлімде сызбаларда қолданылатын геометриялық сәулелерді орындап машытанасындар. Проекциялау әдістері, көрініс, қималар мен тіліктер, аксонометриялық проекциялар және т.б. қарастырылатын «Кескіндердің негізгі түрлері және оларды орындау» бөлімінің маңызы зор. Осы бөлімде сызбаларды орындау және оны бойынша білім мен дағдыларға не болады.

«Кескіндерді түрлендіру», «Нішін қалыптастыру және құрылымдау», «Нішінді түрлендіру» бөлімдері кеңістікті елестету және техникалық ойлауды, бастапқы инженерлік-құрылымдау қабілеттерін дамытуға көмектеседі.

Күтілетін нәтиже:

Алған білім мен дағдылары кез келген кәсіптік мамандықта қажет болуы мүмкін кеңістіктік түсінік, байланыстық, ұқыптылық пен табалдылық сияқты қасиеттері қалыптастыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар бұл 11-сыныпта игерілетін компьютерлік графика және оны пайдалануы сызбалар мен жобаларды орындау үшін негіз болып табылады.

Р/С	Сабақ	Сыбақтық тақырыбы	Сабақ саны	Мерзімі	Пайдаланылатын әдебиеттер, әдістемелік құралдар	Бақылау нысаны бағалау	Үйге тапсырма
1	1	Кіріспе. Сызу пәнінің көрсеткіштік мәселелері	1	02-03.09	Оқулық		Оқу
2	2	Сызу аспаптары мен жабдықтары	1	06-10.09	Оқулық	Құралдарының пайдаланылуы бағ-у	Рысқа оқу
3	3	Сызық сипаттарының түрлері			Оқулық	Граф-к бағ-у	24-сурет
4	4	Планы, Масштаб	1	13-17.09	Оқулық	Граф-к бағ-у	18-сурет
5	5	Графикалық сабақ			Тапсырмалар жинағы	Граф-к бағ-у	25-сурет
6	6	Сызық қаріптері	1	20-24.09	Оқулық	Жауап бағ-у	29-сурет
7	7	Салбыларға өлшемдерді түсіру			Оқулық, оқу оқыту әд.	Граф-к бағ-у	33,34-сурет
8	8	Графикалық әрміс	1	27-04.10		Граф-к бағ-у	41-сурет
9	9	Параллельдіктер түзу оқу.Түзу көшіністерін тек бөліктерге бөлу			Оқулық		
10	10	Бұрыштарды салу.Бұрыштарды тек бөліктерге бөлу.	1	04-06.10	Оқулық		
11	11	Шенберді тек бөліктерге бөлу.			Оқулық		
12	12	Шенберді тек бөліктерге бөлу.	1	11-15.10	Оқулық		65-сурет
13	13	Сызықтардың түйіндесулері					
14	14	Сызықтардың түйіндесулері	1	18-22.10			
15	15	Проекциялау					
16	16	Центрлік және параллель проекциялау	1	25-29.10			
17	17	Тік бұрыштық проекциялау					
18-19	18-19	Аксиометриялық проекцияларды алу және оларды салу. Графикалық жұмыс	2	08-12.11	Оқулық, оқу оқыту әдістемелігі		

20	4	Жалпы фототүрүктөө, аксиометриялык проекциялары	1	15-16.11			3-көптө
21	2	Жалпы жакты көрсөткөн аксиометрия-а проекция					4-көптө
22	3	Графикалык жұмыс	1	22-26.11	Окулык	Акс.проект.бак-у	Кайталау
23	4	Беттер, дөңгөлөк пішінді көрсөткөн аксиом.проект.			Окулык	Акс.проект.бак-2	6-көптө
24	5	Техникалык сурет	1	29-03.12			§21
25	6	Нарсені геометриялык пішінге таңуу жасау			окулык	Сылу	§22,109-сурет
26	7	Геометриялык дөңгөлөк сызбалары	1	06-10.12	окулык	Сылу	111-сурет
27	8	Дөңгөлөк мен конусту проекциялау			окулык	Сылу	114-сурет
28	9	Друга төртбұрышты пирамиданы проекциялау	1	13-15.12	окулык		118-сурет
29	10	Үчбұрышты және алтыбұрышты дуга аркылы проекциялау			Сылу	Сылу	121-сурет
30	11	Геометриялык дөңгөлөк тобынын проекциялары	1	20-24.12	окулык	Сылу	123-сурет
31	12	Нарсені төбөстөрүн,жазылары мен жазтарынын проекциялары			Окутуу адистемеси	Сылу	Үлестрелме талпырма
32	13	Нүрсенің көрсө бетіндегі проекциясын салу	1	10-14.01	окулык	Сылу	127-сурет
33	14	Графикалык жұмыс			Сылу	Сылу	кайталау
34	1	Берілген екі көрінісі бойынша нүрсені үчүнші көрінішін салу	1	17-21.01	окулык	Сылу	129-сурет
35	2	Графикалык жұмыс			Талпырмалар жинагы	Сылу	кайталау
36	3	Геометриялык дөңгөлөк бетінің жазбалары	1	24-28.01	Талпырмалар жинагы	Сылу	Микет жасау
37	4	Сызбалар көріністерін аралаштыруу			Сылу	Сылу	Үлестрелме талпырма
38	5	Көксөткөрдүн аппаратын кызметі.Көксөткөрдүн орындау	1		окулык	Сылу	148-сурет
39	4	Графикалык жұмыс		31-04.02	Талпырмалар жинагы	Сылу	Талпырмалар жинагы
40	7	Карапайым тілкетерді орындау және белгілеу	1	07-11.02	Сылу	Сылу	158-сурет
41	8	Күрөңді тілкетер			Сылу	Сылу	162-сурет
42	9	Графикалык жұмыс	1	14-18.02	Талпырмалар жинагы	Сылу	кайталау
43	10	Көрініс пен тілкеті біріктіру			Талпырмалар жинагы	Сылу	171-сурет
44	11	Тілкетерді аксиометриялык проекциялауын салу	1	21-25.02	Талпырмалар жинагы	Сылу	174-сурет
45	12	Бұйымдар туралы жалпы түсінік			Талпырмалар жинагы	Сылу	§34 оку
46	13	Телкетерді біріктіру туралы жалпы мабметтер	1	28-04.03			§35,180-сурет
47	14	Бұйымдары көрсөткөндү және белгілеу			Талпырмалар жинагы	Сылу	§36,186-сурет
48	15	Телкетерді біріктірудүн сызбалары	1	07-11.03	Талпырмалар жинагы	Сылу	192-сурет

49	16	Құрылыс өлең жинағының біріктулері				Сызу	194-сурет
50	17	Ажырамайтын біріктулер	1	14-18.03		Сызу	202-сурет
51	18	Аудыңдардың құрылымына сызбасы			Талпырмалар жинағы	Сызу	203-сурет
52	19	Сипаттаманы құжат	1	31-01.04	Талпырмалар жинағы	Сызу	39-өсу
53	1-2	Құрылыс өлең құрастырманы сызбаларды өсу				Сызу	204-204-сурет
54							
55	3-4	Өлеңдер	2	04-08.04 11-15.04	Талпырмалар жинағы	Сызу	214-219-сурет
56							
57	5	Әкімдердің атырағын өлеңі	1	18-22.04	Талпырмалар жинағы	Сызу	227-сурет
58	6	Құрылыс сызбаларының ерекшеліктері	1	25-29.04	оқулық		231-сурет
59	7	Қарапайым құрылыс сызбаларын оқу			оқулық		235-236-сурет
60	8	Топографиялық сызбалардың зерттеуі	1	02-06.05	оқулық		238-сурет
61-	9-10	Компьютерлік графикалық программасы туралы түсінік			оқулық	Мамырдау	241-242-сурет
62							
63-	11-12	Графикалық редактордың сызбаны орындау	1	10-13.05			244-246-сурет
64							

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Кулыбаева В.Б., Тапбаев Х.К. Графика және жобалау 10 сынып 2019 ж
2. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарға арналған «Графика және жобалау» пәнінен оқу бағдарламасы.
3. Нығметенов В.В., Кулыбаева В.Б., Мухаммадеева Р.М. Сызу. 9 сынып 2013
4. Миронова Р.С., Миронов Б.Г. Инженерная графика 2000

«Бейт»
«К. Шайхенов атындағы орта
мектебі» КММ-інің директоры
К.С. Байғалиев

«Келісім»
«Жерма ауданы Білім бөлімі» ММ-інің
Әдістемелік кабинет меңгерушісі
Г.Ж. Увалнева

Календарно-тематическое планирование
факультативного курса «Медиаграмотность»
2021-2022 учебный год
8 «А» класс

Составила: Болт Н.В.

Село Жанаозен-2021

Пояснительная записка

Курс «Медиаграмотность» имеет широкую область применения. Отдельные темы могут быть использованы для проведения классных часов, тренингов, внеклассных мероприятий (например, тематических дней, деловых игр и проч.).

Цель курса — формирование культуры пользования средствами ИКТ обучающихся и профилактика деструктивного отношения к здоровью через развитие медиаграмотности.

Данная цель предполагает решение следующих *задач*:

- знакомство школьников с особенностями функционирования медиапространства, в частности с характером влияния медиа на здоровье человека;
- развитие навыков поиска и сравнения информации из различных источников;
- развитие умения анализировать медиапроизведения, в том числе оценивать их с точки зрения объективности / субъективности, достоверности / недостоверности информации, эстетической ценности, морально-этической приемлемости, пользы / вреда для здоровья и т. д.;
- развитие способности противостоять манипуляции массмедиа, самостоятельно принимая решения о способах поведения
- формирование навыков создания собственных медиатекстов на основе общечеловеческих духовно-нравственных ценностей.

В реализации курса основным следует считать деятельностный подход с использованием активных методов обучения, который позволит обучающимся лично осмыслить каждую тему, формируя эмоционально-ценностное и ответственное отношение к своему здоровью.

Требования к уровню освоения содержания курса

В процессе освоения курса «Медиаграмотность» у обучающихся в целом должны сформироваться медиаграмотность и повыситься уровень информационной культуры, развиться умение использовать медиасредства для решения учебных и жизненных задач.

В частности, обучающиеся должны

знать:

- основные особенности функционирования медиапространства;
- основные принципы использования различных типов медиа;
- специфику рекламной и интернет-коммуникации, в частности характер и особенности информации, способной нанести вред здоровью;
- основные приемы противодействия негативному влиянию медиа на здоровье человека;

уметь:

- • включать медиатекст как альтернативный источник информации в образовательный процесс;
- • анализировать медиасообщение;
- • сравнивать медиасообщения из разных источников;
- • сравнивать информацию из медиасообщения с информацией, полученной из учебной, научной и справочной литературы;
- • составлять медиасообщения в рамках образовательной и здоровьесберегающей тематики, в том числе рекламу и антирекламу;

владеть навыком:

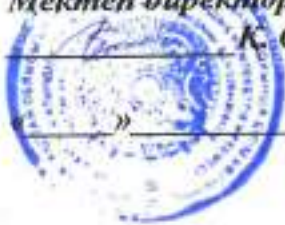
- • сопротивления негативному воздействию медиа на человека и его здоровье;
- • эффективного использования приемов создания медиатекстов в своих целях, не противоречащих общечеловеческим духовно-нравственным ценностям.

2021-2022 оқу жылы

№	Тема	Кол-во часов	сроки	Примечание
«Медиа и медиаобразование»				
1-2	Массмедиа – источник информирования и образования	2	02.09-10.09 13.09-17.09	
3	Средства массовой коммуникации	1	20.09-24.09	
4-5	Функции медиа	2	27.09-01.10 04.10-06.10	
6-7	Моя медиабиография	2	11.10-15.10 18.10-22.10	
«Я и медианформация»				
8	Медианформация. Качество информации	1	25.10-29.10	
9	Источники информации: частные и общественные СМИ	1	08.11-12.11	
10-11	Телевидение и радио: рекламная деятельность, реклама, новость	2	15.11-19.11 22.11-26.11	
12	Роль изображения в передаче медиасообщений	1	29.11-03.12	
13-14	Восприятие воспитательной идеи художественного, документального и анимационного фильма	2	06.12-10.12 13.12-17.12	
15	Моё медиапортфолио	1	20.12-24.12	
«Грамотный потребитель и новые медиа»				
16-17	Опасность манипулирования и интернет – зависимость. Явление «троллей» и «троллинга»	2	27.12-29.12 10.01-14.01	
18	Виртуальные игры в жизни подростка: негативные влияния и возможности	1	17.01-21.01	
19-20	Безопасность в Интернете и цифровое здоровье. Методы защиты в Интернете	2	24.01-28.01	

			31.01-04.02	
21-22	Формы онлайн – агрессии. Кибербуллинг	2	07.02-11.02 14.02-18.02	
23	Интернет – груминг и опасность сексуального насилия в Интернете	1	21.02-25.02	
	«Создатель медиа в эпоху цифровых технологий»			
24	Я- цифровой гражданин!	1	28.02-04.03	
25-26	Новые медиа и сайты для подростков	2	07.03-11.03 14.03-18.03	
27-28	Личная почта и почта класса. Культура общения в Интернете. Сетикет	2	01.04-08.04 11.04-15.04	
29-30	Инструменты Web 2.0	2	18.04-22.04 25.04-29.04	
31-32	Социальные платформы : Facebook и Instagram	2	02.05-06.05 09.05-13.05	
33	Искусство фотографии. Фотожурнализм.	1	16.05-20.05	
34	Мой медиа портфолио. Итоговое оценивание	1	23.05-24.05	?

«Бекітемін»
Мектеп директоры
К. С. Байғалиев

«Келісемін»
Әдістемелік кабинеттің меңгерушісі
Г. Ж. Увалиева

**«Экологиялық этика» атты факультативтік
сабақтың тақырыптық – күнтізбе
жоспары**

2021 – 2022 оқу жылы

6- сынып

Пән мұғалімі : Есмұрат Г.

«К. Шакенов атындағы орта мектебі» КММ

Жаңаөзен ауылы

Түсініктеме.

Адам – биосфераның құрамдас бөлігі және оның жемісі. Адам алғаш рет пайда болғаннан өзінің айналасындағы табиғатқа тікелей тәуелді болып өмір сүреді.

Жер бетінде таралған барлық ағзалар бір-бірімен тығыз байланыста болады және олар өздерінің айналасындағы орта жағдайларымен де үнемі қарым-қатынаста тіршілік етеді. Тіршіліктің осындай өзара байланысы ұзақ кезеңдер ішінде бірте-бірте қалыптасқан және ол белгілі бір табиғи заңдылықтарға бағынады. Осының нәтижесінде ғаламшарда күрделілігі әр түрлі экологиялық жүйелер пайда болған.

Соңғы жылдары адамның бүкіл биосфераға әсері күшті байқалуда. Адам санының ұдайы өсуі, табиғатқа ғылыми-техникалық прогрестің ықпалының тездеуінен адамзат әрекетінің әсері ұлғайып отыр.

Қазақстандағы экологиялық проблемалар шиеленіуі жалпы әлемдік шиеленістен кем емес.

Табиғатты қорғау – бұл табиғи жер және су ресурстарын ұғымды пайдаланып, сақтауды және ұдайы өсіруді қамтамасыз етуге бағытталған мемлекеттік, қоғамдық, экономикалық заңды шаралар жүйесі.

Ел Президентінің «Қазақстан – 2030» жолдауында «Біздің табиғат ресурстарымыз орасан зор байлық, әлемдік тәжірибеде табиғи байлығы бар елдер оны дұрыс игере білмегендіктен кедей елдер қатарынан шыға алмай қалғаны» туралы айтқан. Олай болса қазақ жерінің байлығын бағалайтын, табиғатын аялайтын жас ұрпақтың білімі мен тәрбиесіне көбірек көңіл бөлу – қазіргі өмір талабы.

Экология бұл іс жүзінде аса зор маңызы бар биология бөлімдерінің бірі. Адамзат жаһандық эволюциялық проблемалармен ХХ ғасырда кездесті. Экологиялық апат мүмкіндігінің жалғасы арта түсуде.

Экологиялық тәрбие – «Табиғат – адам – қоғам» жүйесіндегі қарым-қатынасты оқушылардың ғылыми негізде игеруі нәтижесінде қалыптасатын жалпы білімнің бөлшегі. Бұл тәрбиенің негізгі мақсаты – жас жеткіншектердің экологиялық көзқарасын, сапасын және табиғатқа үлкен парасаттылық пен жауапкершілік қарым-қатынасын қалыптастыру. Адам мен табиғаттың өзара қарым-қатынасының адамгершілік аспектісін ашуда, ақыл-

ой мен сезімін тәрбиелеуде, сананы қалыптастыруда «**ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТ**» жетекші орын алады.

Экологиялық мәдениет – барлық рухани өмір мен істе көрініс табатын, адамзат мәдениетінің маңызды бөлігі және табиғаттың құндылығын түсінетін, экологиялық білім жүйесімен, экологиялық іс-әрекетпен, қоршаған ортаға ізгілік қарым-қатынаспен сипатталатын тұлғаның ерекше қасиеті.

Бұл курстың негізгі мақсаты:

1. Жас ұрпақтың экология және экологиялық көзқарастың негізін білуі;
2. Экологиялық тепе-теңдікке және қоршаған ортамен қауіпсіз өмір сүруге қол жеткізу;
3. Табиғатқа деген экологиялық мәдениетін қалыптастыру;
4. Туған өлкеміздің табиғатын сүйуге, оны қорғауға тәрбиелеу.

Курстың міндеттері:

- **Тәрбиелік міндеттері:**
- оқушыларды айналадағы ортаның тазалығына жауапкершілікпен қарауға баулу, табиғатты аялауға, сүйе білуге үйрету.
- **Білімділік міндеттері:**
- экологиялық идеяларды, негізгі түсініктерді, ғылыми дәлелдерді білуді, табиғи ортамен қатынасқа байланысты заңдылықтарды ұғындыруға бағытталған.
- **Дамытушылық міндеттері:**
- оқушыларды бақылай білуге, бақылау нәтижелерін талдап түсінуге үйретуге, экологиялық сауаттылыққа бағдарлауға негізделген.

Бағдарламаның құрылымы.

Бұл бағдарламада 6-8 сынып оқушылары үшін экологиялық әдеп бойынша лекциялармен практикалық жұмыстар берілген. Оқыту көлемі жылына 34 сағат, аптасына 1 сағаттан. Практикалық бөлімінде табиғатқа, кәсіпорындарға экскурсия, қыста үй маңындағы және ормандардағы құстарға қамқорлық жасау, табиғаттың құқығы, заңдары жайлы және қоғамдық экологиялық қозғалыстары туралы қабырға газетін даярлап шығару, рефераттар дайындап және оларды қорғау қарастырылған.

«Экологиялық этика» курсы бойынша оқу материалдарының меңгеру нәтижелеріне қойылған талаптар.

Оқушылар білуі керек:

1. Экологиялық мәдениет, әдеп ұғымдарын.
2. Табиғат құндылығын, табиғат заңдарын.
3. Әлемдегі және мемлекетіміздегі экологиялық қозғалыстар туралы.
4. Қоршаған ортаның құрамды бөліктерін. Оларға түрлі ластанулардың әсерін.

Оқушылар істей білуі керек:

1. Алған білімдерін практикада қолдана, туған өлке табиғатын қорғау шараларын.
2. Берілген курс бойынша биология сабақтарын дайындау кезінде кез келген ақпаратты қолдану.
3. Кез келген масштабты экологиялық мәселелерді талдау.

Негізгі жұмыс түрлері:

Топпен, жеке, экскурсиялар.

Пайдаланатын әдістер:

эвристикалық әңгіме, диалог, өз беттерінше туған жердегі объектілерді зерттеу.

«Экологиялық этика» күнтізбелік жоспары
2021-2022 оқу жылы
(аптасына 1 сағат)

№	Өтілетін сабақтардың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1-2	Экологиялық этикаға кіріспе	2	02-03.09 06-10.09
3-4	Табиғат құқығы.	2	13-17.09 20-24.09
5	Табиғатпен қарым-қатынастағы этикалық қағидалар.	1	27.09-01.10
6	Экологиялық әдеп және мәдениет	1	04-08.10
7-8	Қазақ халқының экологиялық әдебі.	2	11-15.10 18-22.10
9	Экология ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемалары	1	25-29.10
10	Ауаның ластануы	1	08-12.11
11	Атмосфераның ластануы және қоршаған ортаға әсері	1	15-19.11
12-13	Атмосфераны ластаушы көздер	2	22-26.11 29.11-03.12
14	Жануарлар экологиясы негіздері	1	06-10.12
15	Балықтар экологиясы	1	13-17.12
16-17-18	Қосмекенділердің экологиясы . Бауырымен жорғалаушылардың экологиясы	3	20-24.12 10-14.01 17- 21.01
19-20	ҚР-ның экологиялық қозғалысы.	2	24- 28.01 31-04.02
21-22	«Жасыл ел» бағдарламасы	2	07-11.02 14-18.02
23-24	Географиялы - экологиялық есептер.	2	21-25.02 28-04.03
25-26	Экскурсия. Орманның пайдасы және оны қорғау.	2	07-11.03 14-18.03
27-28	құстарға қамқорлық жасау. Құстарға ұя жасау.	2	31.03-01.04 04-08.04
29-30	Мектепшілік қабырға газетін даярлау.	2	11-15.04 18-22.04
31-32	Өзен жағалауына саяғат Өзен жағалауындағы экологиялық проблемалар	2	25-29.04 02-06.05
33	Реферат дайындау және қорғау.	1	10-13.05
34	Реферат дайындау және қорғау.	1	16-20.05

Пайдаланган әдебиеттер тізімі:

1. Бейсенова Ә.С. және т.б. Экология – Алматы, 2001.
2. Әділов Ж.Д. Тұрақты даму және айналадағы орта. – Алматы, 1998.
3. Жатқанбаева Ж.Ж. Биосфера – Алматы, 1978.
4. Экологическое состояние окружающей среды в Казахстане. – Алматы, 1992.
5. Шилова В.С. Социально-экологическое образование школьников. – М., 1999.
6. Вернадский В.И. Биосфера и ноосфера. – М., 1989.

«Бекітемін»
«К.Шакенов атындағы орта мектебі»
КММ-нің директоры:

К.С. Байғалиев

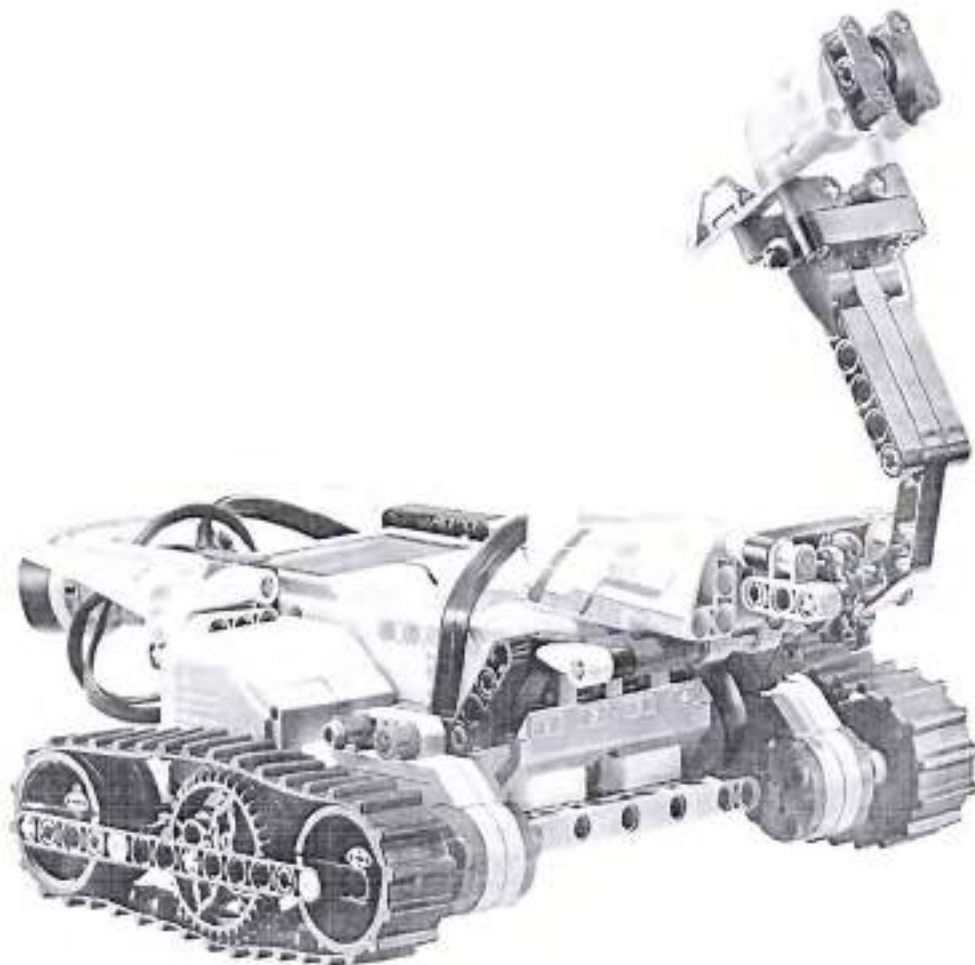
«Келісемін»
«Жарғаи аудандық білім бөлімі» ММ
әдістемелік кабинетінің меңгерушісі:

Г.Ж. Уваліева

«К. Шакенов атындағы орта мектебі» КММ
Робот техникасы факультативтік курсының
күнтізбелік-тақырыптық жоспары
5 сынып (3 білім деңгейі)

Курстың тақырыбы: «Роботтандырылған жүйелер» модулі

Пән мұғалімі: Жаксыбаев С.Ж.

Түсіндірме жазба

Қазақстан халқына Жолдауында ел Президенті, Назарбаев бүгінгі күннің маңызды міндеттерінің бірі ретінде адами капиталдың сапасын арттыруды атап өтті. Цифрлық технологияларды қарқынды дамыту жаңа дәуірде креативті ойлау, білімді қайта өңдеу, жаңа шешімдер, технологиялар мен инновациялар туа білу ең құнды білім болып табылады. Төртінші өнеркәсіптік революция терең білім мен қазіргі ұрпақтың жаңа сын-қатерлерге дайындығын талап ететін көптеген түрлі ғылыми пәндердің интеграциясын өзіне алып келеді. Қоғамдағы қарқынды өзгерістер адамнан жаңа нияткерлік қасиеттерді талап етеді. Қоғамды ақпараттандыруда "Digital training" курсы әлемнің жүйелік-ақпараттық суретін қалыптастырудың ақпараттық білімнің маңыздылығына және адам мен ақпараттық орта арасындағы оңтайлы өзара қарым-қатынасқа негізделген.

Қазіргі IT-технологиялар саласындағы оқушылардың білімін кеңейту, олардың жады және кәсіби құзыреттілігін дамытады, өмірлік перспективаларды құруға және қазіргі әлемнің өзгермелі жаңа дәуіріне табысты бейімделуге көмектеседі.

Курстың бағдарламасы мазмұнды, тақырыптық бағыт бойынша ғылыми-техникалық; функционалдық бағыт бойынша - оқу - танымдық; ұғым түрі бойынша - жалпыға қолжетімді болып табылады. Курс бағдарламасының негізіне компьютерлендіру қойылған, онда ДҚ оқу процесін интерактивтендірудің дидактикалық құралы, білім алатын білімді тереңдету, білім алушылардың техникалық ой-өрісін кеңейту болып табылады.

Курстың бағдарламасы бағытына қарамастан (жаратылыстану - математикалық немесе қоғамдық-гуманитарлық) жалпы білім беретін 5 сынып оқушыларына арналған.

Бағдарламаның мазмұны шығармашылық тұлғаны қалыптастыруға бағытталған, ойлаудың некемділігі мен сыншылдығын тәрбиелейді, ақпараттық-технологиялық құзыреттілікті және жеке өзін-өзі дамыту құзыретін дамытады.

Курстың мақсаттары: Оқушылардың тұтастай бағдарлануы.

- * Жобалау және құрастыру барысында оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамыту.
- * Техникалық өндіріспен байланысты мамандық таңдауға оқушыларды бағдарлау.
- * Адам білімдерін пайдалану және өзін-өзі дамыту, өзін-өзі анықтау және өзін-өзі іске асыру дайындығы бойынша тәжірибе алу үшін оқушылардың білім беру кеңістігін кеңейту.

Курстың талаптары:

- * Визуалды бағдарламалау дағдыларын қалыптастыру
- * Оқушылардың жеке дамуын жүзеге асыру үшін қолайлы жағдай жасау.
- * Робототехникалық құралдарды визуалды бағдарламалау, құрастыру және бағдарламалау дағдыларын қалыптастыру
- * Құрастырудың және жобалаудың жалпы ғылыми және технологиялық дағдыларын қалыптастыру.
- * Оқушылардың компьютерде кеңістіктік модельдеу мен объектілерді жобалаудың тұтастай түсінігін қалыптастыру, компьютерде геометриялық құрылымдарды орындай білу.
- * Web-беттерді құру үшін негізгі аспаптық бағдарламалармен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.
- * Бағдарламаланатын логикалық контроллерлердің негізгі түсініктерін қалыптастыру.
- * Оқушылардың ақпараттық мәдениетін қалыптастыру.
- * Өздігінен білім алуға ұмтылысты дамыту, ақпараттық қоғамда әлеуметтік бейімделуді және табысты кәсіби және жеке өзін-өзі жетілдіруді қамтамасыз ету;
- * Модельдермен жобалау процесінде танымдық қызығушылықтарды, нияткерлік және шығармашылық қабілеттерін, бейнелі және техникалық ойлауды, ұсақ моториканы, ақпараттық анықталушылықты талдау барысында оқушылардың ойлауын дамыту.
- * Ұжымдық жұмыс істей білу етәрбиелеу.

Күтілетін нәтижелер:

- * Жаңа білімді өзі бетінше алу тәжірибесі, жаңа ақпаратты талдау және бағалау негізінде тияымдық қызығушылықты, шынкерлік және шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- * Ары қарай оқу бейініне немесе кәсіби қызметіне қатысты оқушының сапалы түрде өзін-өзі анықтауы
- * Оқушыларды жаңа ақпараттық және коммуникациялық технологиялар саласындағы зерттеулерге тарту.

3 білім деңгейі**5 сынып**

Аптағына сағат саны: аптағына 1 сағат, барлығы 34 оқу сағаты.

Курстың мақсаты: оқушылардың жеке тұлалық бағдарлануы

Курстың міндеттері: оқушылардың қызығушылығын тудырып және оларды ынталандыру зерттеу жобалау, конструкциялау және бағдарламалау көмегімен мобильді роботты техникалық модельдер және графикалық программалау тілі.

Оқушылар қол жеткізген білім беру нәтижелерін тексеру келесі нысандарда жүргізіледі:

- * асымадағы рефлексивті өзін-өзі талдау, оқушылардың орындалатын тапсырмаларын бақылау және өзін-өзі бағалау;
- * оқушылардың бір-бірін өзара бағалауы немесе топтарда орындалған жұмыстар;
- * оқушылардың орындаған шығармашылық жұмыстарын (жеке немесе топтық жұмыстарды) көпшілік алдында қорғау);

Қорытынды бақылау барлық курстың соңында шығармашылық жұмыстарды қорғау түрінде жүргізіледі.

Курстың мазмұны (3 білім деңгейі)**Модуль «Роботтандырылған жүйелер» (барлығы 34 сағ.)**

Контекст: Бұл модуль LEGO MINDSTORMS Education EV3 негізгі функцияларын зерттейді. Осы модульде Оқушылар шығармашылық және сын ойлау, тапсырмаларды шешу және топтарда бірлесіп жұмыс істеу сияқты дағдыларды дамытады.

Оқыту мақсаты: мобильді робототехникалық модельдер мен графикалық бағдарламалау тілінің көмегімен жобалауды, құрастыруды және бағдарламалауды оқып үйренуді ынталандырады.

**Курстың тақырыптық жоспары (3-бiлiм деңгейi)
«Роботтандырылған жүйелер» модулі**

№ р / е	Тақырыптың атауы	Тексерiстер	Сағат саны	Мерзiмi
Ттоқсан				
1	Тiстi донғалақтар туралы негiзгi түсiнiктер	Тiстi донғалақтарды жобада қолдану	1	02.09-10.09
2	Тiстi донғалақ моделi	Құрастыруда ремондiк және тiстi берiлiстердi қолдану	1	13.09-17.09
3	“Басқарылатын қозғалыс” моделiн жобалау және құрастыру	Модульдi компьютерге қосу дағдыларын қалыптастыру	1	20.09-24.09
4	Бағдарламалау және “басқарылатын қозғалыс” моделiн тестiлеу	Планишетке модульдi қосу дағдыларын қалыптастыру	1	27.09-01.10
5	“Дәл бұрылыстар” моделiн жобалау және құрастыру	Модульмен жұмыс iстеу дағдыларын қалыптастыру	1	04.10-08.10
6	“Дәл бұрылыс” моделiн бағдарламалау және тестiлеу	Модульмен жұмыс iстеу дағдыларын қалыптастыру	1	11.10-15.10
7	“Қисық қозғалыс” моделiн жобалау және құрастыру	Роботты басқарудың дағдын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестiлеу, сондай-ақ бағдарлама қатесiз жұмыс iстейтiн параметрлердi реттеу	1	18.10-22.10
8	“Қисық қозғалыс” моделiн бағдарламалау және тестiлеу	Робот моделiн жинауды үйрену	1	25.10-29.10
Штоқсан				
9	Моторларды тәуелсiз басқару	Роботты басқарудың дағдын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестiлеу және бағдарлама қатесiз жұмыс iстейтiн параметрлердi реттеу	1	08.11-12.11
10	“Датчиктiң көмегiмен бұрылу” моделiн жобалау және құрастыру	Робот моделiн жинауды үйрену	1	15.11-19.11
11	Бағдарламалау және “датчиктiң көмегiмен бұрылу” моделiн тестiлеу	Роботты басқарудың дағдын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестiлеу, сондай-ақ бағдарлама қатесiз жұмыс iстейтiн параметрлердi реттеу	1	22.11-26.11
12	“Түс табу” моделiн жобалау және құрастыру	Робот моделiн жинауды үйрену	1	29.11-03.12
13	Бағдарламалау және тестiлеу “түс табу” моделiн тестiлеу	Роботты басқарудың дағдын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестiлеу және бағдарлама қатесiз жұмыс iстейтiн параметрлердi реттеу	1	06.12-10.12
14	“Зағты табу” моделiн жобалау және құрастыру	Робот моделiн жинауды үйрену	1	13.12-17.12
15	Бағдарламалау және тестiлеу “зағты табу” моделiн тестiлеу	Роботты басқарудың дағдын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестiлеу, сондай-ақ бағдарлама қатесiз жұмыс iстейтiн параметрлердi реттеу	1	20.12-24.12
16	Сызық бойынша қозғалыс	Моделi жасау және сынау	1	27.12-29.12
Штоқсан				
17	“Табу және қою” моделiн	Робот моделiн жинауды үйрену	1	10.01-

	жобалау және құрастыру			14.01
18	Бағдарламалау және тестілеу "анықтау және әрекет ету" модельдерін тестілеу	Роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестілеу және бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	17.01-21.01
19	Бағдарламаланатын қозғалыс" моделін жобалау және құрастыру	Робот моделін жинауын үйрену	1	24.01-28.01
20	Бағдарламалау және тестілеу "бағдарламаланатын қозғалыс" моделін тестілеу	Роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестілеу және бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	31.01-04.02
21	"Түсті датчикті калибрлеу" моделін жобалау және құрастыру	Робот моделін жинауын үйрену	1	07.02-11.02
22	Бағдарламалау және "түсті сенсорды калибрлеу" моделін тестілеу	Роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестілеу және бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	14.02-18.02
23	"Байланысты белсендіру" моделін жобалау және құрастыру. Байланыс станциясы"	Робот моделін жинауын үйрену	1	21.02-25.02
24	"Байланысты белсендіру" моделін Бағдарламалау және тестілеу. Байланыс станциясы "	Роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестілеу және бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	28.02-04.03
25	"Жиһаз" жиһазының моделін жобалау және құрастыру	Робот моделін жинауын үйрену	1	07.03-11.03
26	Эквивалды жиһазтау	Эквивалды роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды сынау, сондай-ақ бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	14.03-18.03
IV тоқсан				
27	"MSL роботын босату" моделін жобалау және құрастыру. Кратер және MSL."	Робот моделін жинауын үйрену	1	31.03-01.04
28	"MSL роботын босату" моделін Бағдарламалау және тестілеу. Кратер және MSL."	Роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестілеу және бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	04.04-08.04
29	"Спутникті орбитаға ұшыру" моделін жобалау және құрастыру. Зымыран және іске қосу қондырғысы. Спутник."	Робот моделін жинауын үйрену	1	11.04-15.04
30	"Спутникті орбитаға жіберу" моделін бағдарламалау және тестілеу. Зымыран және іске қосу қондырғысы. Жер серігі"	Роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестілеу және бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	18.04-22.04
31	"Тұқым үлгілерін жеткізу. "Тұқым үлгілері."	Робот моделін жинауын үйрену	1	25.04-29.04

32	"тұқым үлгілерін жеткізу. Тұқым үлгілері".	Роботты басқарудың дайын бағдарламаларын жүктеу, оларды тестілеу және бағдарлама қатесіз жұмыс істейтін параметрлерді реттеу	1	02.05-06.05
33	"Энергиямен жұмыстауды қамтамасыз ету. Күн батареясы."	Конструкция мен бағдарламаны сынау. Ақаулықтарды жою. Құрылымды жетілдіру	1	09.05-13.05
34	"Іске қосуды бастау. Марстағы Станция".	Қорытынды жобаны қорғау	1	16.05-20.05
Жалпы сағат саны:			34	

Әдебиеттер тізімі (әдебиет мұғалімдер мен оқушыларға арналған)

Прахов А. А. Самоучитель Blender 2.7. — СПб.: БХВ-Петербург, 2016. — 400 с.:

Интернет-желісінің ЦОҒы:

<http://blockly.ru/index.html>

<https://education.lego.com/ru-ru/elementary/intro> - LEGO Education WeDo 2.0 бастауыш мектеп

<https://education.lego.com/ru-ru/downloads/mindstorms-ev3/curriculum> - LEGO MINDSTORMS Education EV3 негізгі мектеп)

<http://scribd.com>

<http://slideshare.net>

<https://sites.google.com>

<https://www.blogger.com>

<http://picasaweb.google.com>

http://www.iet.edu.ru/006154_collaboration2009_ru_stop.pdf - әлеуметтік қарым-қатынас және желілік оқыту

http://ido.tsu.ru/other_res/pdf/3 - білім берудегі әлеуметтік желілік сервистер

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың Қазақстан Халқына Жолдауы "Қазақстан халқына арналған" Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері" 10 Қаңтар 2018 жыл. Астана.

2. Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта) Мемлекеттік жамбына міндетті стандарты ҚР ҰК 23.08.2012 ж. №1080.

3. Орта білім беру (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта) ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары Өзгерістер мен толықтырулар енгізілген)

4. Шағын жинаққа мектептер жаңа дайында жаратылыстану-математикалық цикл пәндерін тереңдетіп оқыту бойынша әдістемелік ұсыныстар. Астана. Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2018. 190с

«Бекітемін»
«К.Шакенов атындағы орта мектебі»
КММ-нің директоры:

Қ.С. Байғалиев

«Жетісемін»
«Жарылқын ақпараттық білім бөлімі» ММ
әдебиеттік пәнінің мектептің мектепшісі:

Г.Ж. Увалнева

«К. Шакенов атындағы орта мектебі» КММ
«Робот техникасы» факультативтік курсының
күнтізбелік-тақырыптық жоспары
6 сынып (4 білім деңгейі)

Курстың тақырыбы: «Web-дизайн негіздері» модулі
Пән мұғалімі: Жакыбаев С.Ж.

Түсіндірме жазба

Қазақстан халқына Жолдауында ел Президенті, Назарбаев бүгінгі күннің маңызды міндеттерінің бірі ретінде адами капиталдың сапасын арттыруды атап өтті. Цифрлық технологияларды қарқынды дамыту жағдайында креативті ойлау, білімді қайта өңдеу, жаңа шешімдер, технологиялар мен инновациялар туа біту ең құнды білім болып табылады. Төртінші өнеркәсіптік революция терең білім мен қазіргі ұрпақтың жаңа сын-қатерлерге лайықтығын талап ететін көптеген түрлі ғылыми пәндердің интеграциясын өзіне алып келеді. Қоғамдағы қарқынды өзгерістер адамнан жаңа зияткерлік қасиеттерді талап етеді. Қоғамды ажыраттандыруда "Junior training" курсы әлемнің жүйелік-ақпараттық суретін қалыптастырудағы ақпараттық білімнің маңыздылығына және адам мен ақпараттық орта арасындағы оңтайлы өзара қарым-қатынасқа негізделген.

Қазіргі IT-технологиялар саласындағы оқушылардың білімін кеңейту олардың жалпы және кәсіби құзыреттілігін дамытады, өмірлік перспективаларды құруға және қазіргі әлемнің өзгермелі жағдайларына табысты бейімделуге көмектеседі.

Курсының бағдарламасы мазмұнды, тақырыптық бағыт бойынша ғылыми-техникалық; функционалдық бағыт бойынша - оқу - танымдық; ұйым түрі бойынша - жалпыға қолжетімді болып табылады. Курс бағдарламасының негізіне компьютерлендіру қойылған, онда ДК оқу процесін интенсификациялауға дидактикалық құралы, білім алатын білімді тереңдету, білім алушылардың техникалық ой-өрісін кеңейту болып табылады.

Бағдарламаның мазмұны шығармашылық тұлғаны қалыптастыруға бағытталған, ойлаудың икемділігі мен сынишылдығын тәрбиелейді, ақпараттық-технологиялық құзыреттілікті және жеке өзін-өзі дамыту құзыретін дамытады.

Курстың мақсаттары:

- * Оқушылардың тұлғалық бағдарлануы.
- * Жобалау және құрастыру барысында оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамыту.
- * Техникалық өндіріспен байланысты мамандық таңдауға оқушыларды бағдарлау.
- * Алынған білімдерін пайдалану және өзін-өзі дамыту, өзін-өзі анықтау және өзін-өзі іске асыру бағытындағы бойынша тәжірибе алу үшін оқушылардың білім беру кеңістігін кеңейту.

Курстың талаптары:

- * Визуалды бағдарламалау дағдыларын қалыптастыру
- * Оқушылардың жеке дамуын жүзеге асыру үшін қолайлы жағдай жасау
- * Робототехникалық құралдарды визуалды бағдарламалау, құрастыру және бағдарламалау дағдыларын қалыптастыру
- * Құрастырудың және жобалаудың жалпы ғылыми және технологиялық дағдыларын қалыптастыру.
- * Оқушылардың компьютерде кеңістіктік модельдеу мен объектілерді жобалаудың тұтас түсінігін қалыптастыру, компьютерде геометриялық құрылымдарды орындай білу.
- * Оқушылардың ақпараттық мәдениетін қалыптастыру.
- * Өздігінен білім алуға ұмтылысты дамыту, ақпараттық қоғамда әлеуметтік бейімделуді және табысты кәсіби және жеке өзін-өзі жетілдіруді қамтамасыз ету.
- * Модельдер мен жобалар жасау процесінде танымдық қызығушылықтарды, зияткерлік және шығармашылық қабілеттерін, бейнелі және техникалық ойлауды, ұсақ моториканы, атқарылған жұмысты талдау барысында оқушылардың сөйлеуін дамыту.
- * Ужымда жұмыс істей білуге тәрбиелеу.

Күтілетін нәтижелер:

- * Жаңа білімді өз бетінше алу тәжірибесі, жаңа ақпаратты талдау және бағалау негізінде танымдық қызығушылықты, зияткерлік және шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- * Ары қарай оқу бейніне немесе кәсіби қызметіне қатысты оқушының саншлы түрде өзін-өзі анықтауы;
- * Оқушыларды жаңа ақпараттық және коммуникациялық технологиялар саласындағы зерттеулерге тарту;

4 білім деңгейі

б-сынып

Аптасына сағат саны: аптасына 1 сағат, барлығы 34 сағат.

Курстың мақсаты: оқушылардың жеке бағдары

Курс міндеттері: жеке мүмкіндіктері мен оқушылардың қабілеттерін, веб-сайты жасау үшін арналған негізгі құралдарды қолдана білу дағдыларын, сондай-ақ кәсіби қызметтің түрлі салаларындағы Web-беттерді пайдалану мүмкіндігін көрсету үшін кәсіби өзін-өзі сәйкестендіру процесін жанарту.

Тексеру оқушылар мынадай нысандарда өндірілген оқыту нәтижелерін қол:

- ағымдағы Рефлексивті өзін-өзі хабарлар ету, өзін-өзі бақылау және студенттер тапсырмаларды жүзеге;
- uzaimootsenka студенттер бір-бірімен немесе топтарда орындалған жұмыстың жұмыс істеу;
- оқушылардың (жеке немесе топтық) жасаған шығармашылық жұмыстарды мемлекеттік қорғаныс;

қорытынды бақылау шығармашылық жұмыстарды қорғау түрінде әрине соңында жүзеге асырылады.

Курстың тақырыптық жоспары (4 білім деңгейі) «Web-дизайн негіздері» модулі

№	Тақырыбы	Шеберлік	Сағат саны	Мерзімі
Штоқсан (8сағат)				
1	Модульге кіріспе. Веб-сайт және веб-беттер тұжырымдамасына кіріспе	Интернет, Web-технологиялар, браузерлер, интерактивті ақпарат ұсыну құралы	1	02.09-10.09
2	Сайттың ақпаратты ұйымдастыру жолдары	Параграф, мәтіндік айдарлар, кәріптерді басқару, бөлу жолдары, сайттың алғашқы бетін құру	1	13.09-17.09
3	Сайт логотипін жасау және орналастыру	Сайттың суреттері үшін Интернетте ізденіс.	1	20.09-24.09
4	Кестелер салу	Кестелерді жасау, ұяшықтарды біріктіру, ұяшықтардың енін өзгерту, кестені жақтаусыз қолдану	1	27.09-01.10
5	Құжаттағы гипермәтіндік сілтемелерді ұйымдастыру	Гиперсілтемелерді қосу, еренсілтемелерді өзгерту және жою. Негізгі веб-бетке гиперсілтемелер қосу	1	04.10-08.10
6	Анимацияланған файлдар	Сызықтарды сызу, піккер палкатысу терезесі. Сол жақ жақтау, орталық жақтау, жоғарғы рамка	1	11.10-15.10
7	Веб-бетке анимациялық сызбаларды қосу	Анимацияланған суреттер. Веб-бетке анимациялық сызбалар мен тексеріп шығуды қосу. Фреймдерді толтыру және жобалау.	1	18.10-22.10
8	Жел қызметтеріне шолу	Әлеуметтік Интернет идеологиясы, Әлеуметтік желілердің танымал жобаларына шолу. Желілік мінез-құлық негіздері: желі қауіпсіздігі, желілік этикет	1	25.10-29.10
Штоқсан				
9	Электрондық пошта арқылы тіркеу	Google есептік жазбасын жасаңыз. Пошта қызметтерімен жұмыс істеу	1	08.11-12.11
10	Сайтты жобалау	Веб-сайтты құру. Графиканы оңтайландыру.	1	15.11-19.11

		Сайттың тұжырымдамасын, мақсатын және құрылымын әзірлеу, оның ішкі және сыртқы сілтемелерін талдау, әр бетте және оның элементінің мақсаты		
11	Интернеттегі веб-сайтты жариялау	Дайын сайттарды желіге орналастыру, провайдерлер ұсынатын орналастыру шарттарын бағалау және ең жақсы таңдау, файлдарды серверге жүктеу және веб-беттерді тексеру	1	22.11-26.11
12	Шаблонды қолдану арқылы веб-сайтты әзірлеу технологиясы	Google сайттарының сервистерінің үлгілері мен мүмкіндіктерін пайдаланатын технологияны әзірлеу сайты. Сайттағы графика мен құжаттарды жариялауды қараңыз. Сайт ресурстарына кіруді бақылау	1	29.11-03.12
13	Құжаттармен жұмыс істеу бойынша қызметтер	Құжаттармен жұмыс істеу үшін қолданыстағы қызметтерді шолу: Scribd (http://scribd.com), Slideshare (http://slideshare.net), Google Disk (http://docs.google.com), Google Sites (https://sites.google.com/)	1	06.12-10.12
14	Виртуалды желі кеңесі	Виртуалды желі кеңесінің мүмкіндігін әртүрлі Google дискінің (http://docs.google.com) құжаттарын жасау және ортақ пайдалану үшін пайдаланыңыз.	1	13.12-17.12
15	Сайт - портфолио	Веб-сайтты әзірлеу - Google Sites қызметін пайдаланатын құжаттар портфолигі, студенттің блогы (https://www.blogger.com)	1	20.12-24.12
16	Фото және бейне қызметтер	Қолданыстағы фото және бейне қызметтеріне шолу: Picasa (http://picasaweb.google.com), Flickr (http://Flickr.com), Flamber (http://flamber.ru), Rutube (www.rutube.ru)	1	27.12-29.12
		Штуксан		
17	Жеке және топтық фотоальбомдар	Жеке және топтық фотоальбомдарды құру және сақтау Picasa және Youtube қызметтерімен жұмыс істеу	1	10.01-14.01
18	Медиа сақтау қызметтері	Аудио және бейне материалдар жинақтарымен ішкісі	1	17.01-21.01
19	Аудио және бейне материалдарды орналастыру	Аудио файлдар мен бейне файлдары жасаныз және оңдеңіз YouTube және MediaWiki ортасында аудио материалдарды орналастыру. Фотоқызметте тіркеу	1	24.01-28.01
20	Фотоальбомды ұйымдастыру	Picasa қызметінде орналастыру, аннотациялау және жекелеген фотосуреттер мен кестелерді топтастыру, фотоальбомды ұйымдастыру	1	31.01-04.02
21	Жеке ақпараттық кеңестіңі дамыту	Google Sites қызметінің көмегімен жеке ақпараттық кеңестіңі шығару технологиясы, Google дискілік құжаттарды сайтқа орналастырады	1	07.02-11.02
22	Материалдарға қол жеткізуді бақылау	Құжаттарға және сайт материалдарына қол жеткізуді бақылау	1	14.02-18.02
23	Блог жасау	https://www.blogger.com/ сайтынан блог жасау, Google кеңесінің материалдарын жариялау, блог жаңбаларын ұйымдастыру	1	21.02-25.02
24	Желілік кеңсе	Google дискінің ерекшеліктері. Желілік жетектердің мүмкіндіктеріне кіріспе: Yandex.ru, Google.com, Yahoo.com	1	28.02-04.03
25	Виртуалды офисті қолданатын құжаттарды әзірлеу	Google кеңесінің виртуалды офисін пайдаланатын құжаттарды әзірлеу, Google офисе формасын пайдалану арқылы тест тапсырмасын әзірлеу алгоритмі	1	07.03-11.03
26	Желілік кеңселер	Құжаттарды әзірлеу және жүктеу	1	14.03-18.03

		технологиясы, желдік кестелердің құжаттарымен жұмыс алгоритмі, құжаттарды бірлесіп өңдеу технологиясы		
		IV төксем		
27	Тегтерді пайдалану	Gmail және Google желдік құжат жүйесінде әріптерді, құжаттар мен кестелерді жіктеу үшін белгілерді пайдалану	1	31.03-01.04
28	Әлеуметтік желілер	Жұмыстың негіздері.	1	04.04-08.04
29	Әлеуметтік желілерде тіркеу	Әлеуметтік желілердің бірінде (Facebook, Twitter, ВКонтакте)	1	11.04-15.04
30	Геосервис	Бар geo-сервистерге шолу: Google Maps (http://maps.google.com), WikiMapia (http://wikimapia.org), 3D Google Earth үзгісі (http://earth.google.com), Panoramio (http://www.panoramio.com).	1	18.04-22.04
31	Карталарды өңдеу	Қашықтықты есептеу, қысқа жолды таңдау, объектілердің аудандарын өлшеу	1	25.04-29.04
32	Ұжымдық гипермәтін	Қолданыстағы вики-сайттарға сауалнама: Letopisi.ru (http://letopisi.ru), Wikipedia (http://wikipedia.org), Wikis (http://wikiznanie.ru), KM-wiki (http://wiki	1	02.05-06.05
33	Wiki-wiki ортасында жұмыс істеу	Топтық жұмыс идеясы, вики-бетті құру және редакциялау, соны түзетулерді қарау	1	09.05-13.05
34	Веб-бетті әзірлеу	Шығармашылық жұмыс. Тақырыптық веб-бетті әзірлеу, жариялау, тестілеу, жылжыту.	1	16.05-20.05
Барлық сағат саны:			34	

Әдебиеттер тізімі
(әдебиет мұғалімдер мен оқушыларға арналған)

Прахов А. А. Самоучитель Blender 2.7. — СПб: БХВ-Петербург, 2016. — 400 с.:

Интернет желісінің ЦОРы:

<http://blockly.ru/index.html>

<https://education.lego.com/ru-ru/elementary/intro> - LEGO Education WeDo 2.0 бастауыш мектеп

<https://education.lego.com/ru-ru/downloads/mindstorms-ev3/curriculum> - LEGO MINDSTORMS Education EV3 негізгі мектеп)

<http://scribd.com>

<http://slideshare.net>

<https://sites.google.com>

<https://www.blogger.com>

<http://picasaweb.google.com>

http://www.ict.edu.ru/ft/006154/collaboration2009_no_stop.pdf - әлеуметтік қарым-қатынас және желілік оқыту

http://do.tsu.ru/other_res/pdf/3 - білім берудегі әлеуметтік желілік сервистер

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың "Қазақстан Халқына Жолдауы "Қазақстан халқына арналған" Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері" 10 Қаңтар 2018 жыл, Астана.
2. Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта) Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты ҚР ҰҚ 23.08.2012 ж. №1080.
3. Орта білім беру (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта) ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары Өңгерістер мен толықтырулар енгізілген)
4. Шағын жинақты мектептер жағдайында жаратылыстану-математикалық цикл пәндерін тереңдетіп оқыту бойынша әдістемелік ұсыныстар. Астана, ЫІ. Алтынсарин атындағы УБА, 2018, 190с.

«Бекітемін»
«К.Шакенов атындағы орта мектебі»
КММ-нің директоры:

К.С. Байғалиев

«Келісемін»

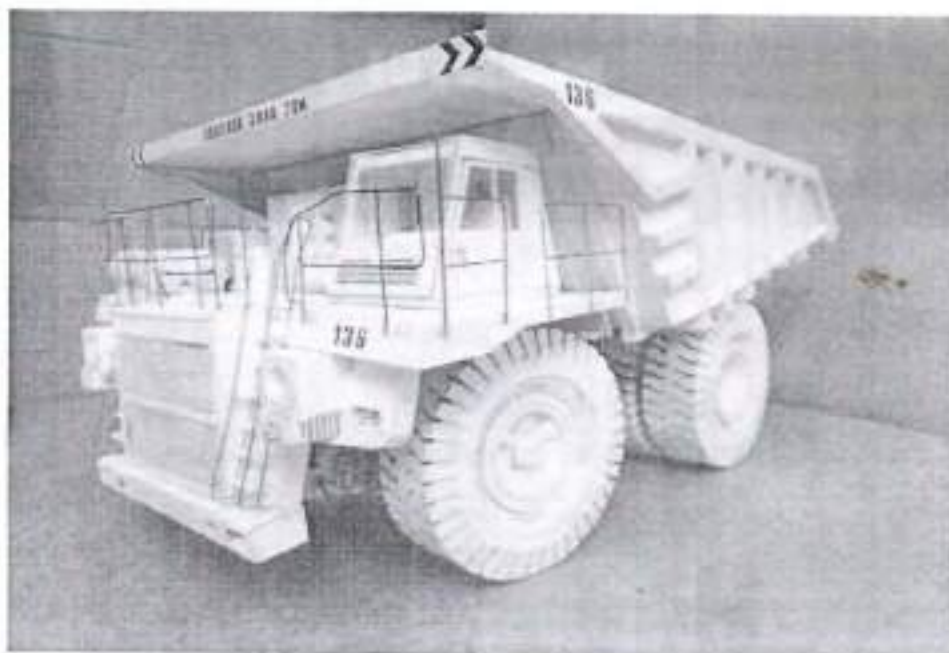
«Жарма ауылдық білім бөлімі» ММ
әкімшілік кабинетінің меңгерушісі:

Г.Ж. Увалшева

«Физикалық-техникалық модельдеу»

*факультативтік сабағының
күнтізбелік-тақырыптық жоспары
10 сынып*

Пән мұғалімі: Жаксыбаев С.Ж.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Жаңа теорияның бастамасы физикалық эксперименттен басталады. Логико-математикалық пайымдау экспериментті дәлелдейді. Әрқашан тәжірибе арқылы физикалық құбылыстар мен заңдылықтардың мүмкіншіліктері адамзаттың практикалық керектігі тексеріледі. Физика сол эксперименттерсіз өмір үсіріп, дамуы мүмкін емес екені айқын. Бізді қоршап отырған әлемде физикалық құбылыстар мен заңдылықтар әрқашан тығыз байланыста екені айқын.

Бағдарламада физика пәні бойынша оқушылардың өздік, сарамандық жұмыстары қамтылады. Жыл бойы оқушылар теориялық білімдерімен қоса тәжірибелік жұмыстарды атқарып, физикалық құбылыстарды толық меңгеруіне оны практикалық жүзінде іске асыруына мүмкіндік береді. Техника моделін жасауға үйрету балалардың мазмұнды демалуының бір түрі болып табылады. Оқушылар сабақ үстінде белгілі бір мөлшердегі қажетті білім мен іскерліктерді, әр техникалық бейімдерді өз қолдарымен жинауды үйренеді. Физикалық - техникасы саласында білім алу және шеберлік дағдыларын игеру, табиғи құбылыстарының энергиясын пайдаланып альтернативты баламалы энергия көздерінің моделін жасау, эксперименттік автомобиль үлгілерінің көшірме модельдерін құрастырып шығару, оларды сынықтан өткізу және аудандық физикалық-техникалық сайыстарына қатысу – мұның барлығы осы курстың негізгі мақсаттары болып табылады.

Физикалық-техникалық модельдеу курсы оқушылардың болашақтағы кәсіби мамандықты таңдауына бағыт береді, физикалық аспаптар мен эксперименттер туралы білімдерін кеңейтеді, шығармашылық және жинақтау дағдыларын дамытады.

Бағыттары:

Балаларды техникамен, осы заманғы өндіріспен, өндіріс құрал-жабдықтарын меңгеріп отырған адамдардың еңбек әрекетімен бастапқы таныстырудың қызықты жұмыстарын жүргізу методикалармен нұсқаулармен бағытталған.

Мақсаты мен міндеттері:

Мақсаты – мұғалімдерге, ұзартылған күн топтары мен сыныптағы тәрбиелеушілеріне, үйірмелерінің жетекшелеріне техника моделін жасау сабақтарын жүргізуге көмек көрсету.

- Оқушыларды физикалық-техникалық баламалы энергия және автомобиль техникасына деген қызығушылықтарын арттыру;
- қарапайым автомобиль және көшірме модельдерін, радиомен басқарылатын, құрастыруға және жасап шығаруға үйрету;
- жарыстаға және сол жарыста төрешілік ету жұмыстарына қатысу.

Бағдарламаны жүзеге асыру принциптері:

Бұл бағдарлама негізгі міндеті оқушылардың техникалық, творчестволық қабілетін ұштай түсу болып табылатын, техника моделін жасауға үйрету жөніндегі сыныптан тыс сабақтардың жүйесін ашып көрсетуге талпыныс жасалып отыр.

Оқушы неі білу керек:

1. Бөлімінің теориялық негіздерін танып білуі;
2. Ғылыми әдістерге сүйене отырып, іс-әрекетке баға беру;
3. Қосымша әдебиеттермен ақпараттық басылымдарды пайдалана отырып өздік жұмыс жасауы;
4. Құбылысты тереңінен меңгеріп есептеу барысын шыңдау;
5. Өлшенген шамалармен сауатты нәтижені шығару;
6. Тақырып бойынша баяндама, реферат дайындау;
7. Алған білімдерін әлеуметтік және басқа жағдайларда пайдалануы;
8. Өзінің көзқарасын дәлелдей білуі, пікірталастарға қатысуға және қорытынды жасай білуге үйренуі.

Күтілетін нәтиже:

Бағдарламада оқушылар өздігінен жұмыс істеуді, сыни тұрғыдан ойлауы, ғылыми жұмыстарды жазуға, дебат, пікірталасқа қатысу дағдылары жетілдіріліп шығады. Осы күрестан алып шыққан білімдерін күнделік тұрмыста қолайлы пайдалануды үйренеді. Оқушылар бағдарламаны орындау нәтижесінде жеке жобалары бойынша белгілі бір үлгіні құрастыра алатын болады, жоғары оқу орындары мен ғылыми зерттеу институттары мамандарының кеңесі бойынша немесе солардың жетекшілігімен эксперименттік үлгіні жасап шығару жұмыстарын атқарады, жарыстарға төрешілік етуге қатысады.

Сабақ барысында модельдерді жасап шығару және оларды жүргізу кезіндегі еңбек қауіпсіздігінің ережелерін сақтауға аса назар аударылады, құрастырылған модельдермен ойын-жарыстар өткізіп жаттығады, басқа мектептер мен ұйымдарға ұқсас үйірмелермен жарыстар өткізіледі.

Оқушылар осындай жарыстарға арналған. Дайындық деңгейі жоғары балалар команда құрамында немесе жеке автоүлгісін немесе баламалы энергия көзін жасаушылар арасында өтетін жарыстарға қатысады (жеке біріншілік жарыстары).

Бағдарлама 16-17 жас аралығындағы жеткіншектерге арналған:
оқу жылында 34 сағат (сабақ аптасына 1 сағаттан 1рет өткізіледі).

«Физикалық-техникалық модельдеу» факультативтік курсының тақырыптық бағдарламасының мазмұны

1. Кіріспе. Техника қауіпсіздігі - 1 сағат:

Теориялық 2 сағат:

Автотранспорт және оның халық шаруашылығындағы маңызы. Автомобиль өндiсiнде қызмет атқаратын мамандар. Алдағы оқу жылында жүргiзiлетiн жұмыстардың мазмұны және мақсаты, мiндеттерi.

2. Техникалық ұғымдар - 5 сағат:

Теориялық 1 сағат: Автомобильдің негiгi бөлшектерi және оның үлгiсi (козғалқыш, козғаныш, берiлiс-механизм, басқару және бақылау механизмі, негiгi рама. Үлгiнiң козғалу тұрақтылығын қамтамасыз ететiн шарттар. Ауырлық орталығы туралы ұғым.

Практикалық 4 сағат: Қағаз, картон, фанера, сым және «Конструктор» жинағын пайдалану арқылы өзi жүретiн арба үлгiсiн жасап шығару. Шаблондарды пайдалану арқылы автомобиль нұсқалары мен бөлшектерiнiң жазбасын сызып түсiру. Қайшымен кнiп алу. Лобзикпен аралау. Үлгiнi реттеу. Құрастырылған үлгiнi пайдаланып, ойын-жазғатар өткiзу.

3. Автомобиль козғалқыш және оның үлгiсi - 4 сағат:

Теориялық 2 сағат: Автотранспортта пайдаланылатын козғалқыштардың түрлерi (электрi, турбореактивтi және т.б.) туралы ұғымдар. Құрастырылған үлгiлерде пайдаланылатын козғалқыштар (механикалық, серпiнелi, резiнке) Микроэлектркозғалқыштар. Оларға қосылатын қоректендiру көзi. Берiлiс күшi (козғалқыш бiлiгiнен үлгiнiң дөңгелегiне козғалдығын берiлу тәсiлдерi) туралы ұғым.

Практикалық 2 сағат: Микрокозғалқыштың сипаттамасымен таныстыру. Козғалқышты үлгiге орнату. Сынақтан өткiзу және реттеу.

4. Жүк автомобиль мен жеңiл автомобиль үлгiлерi - 10 сағат:

Теориялық 2 сағат: Автомобиль классификациясы. Түрлi топ автомобильдерiн құрастыру ерекшелiктерi туралы жаңы мағлұматтар. Автомобиль түрлерi туралы ұғым. Автомобильдiң бөлек бөлшектерiн есептеу тәртібi. Автомобильдi жобалау және құрастыру. Редуктор күшiн есептеу. Дөңгелектi үлгiге орналыстыру тәсiлдерi.

Практикалық 8 сағат: Көлемдi үлгiлердi бөлек бөлшектерiнiң жұмыс сызбасын, эскизiн, техникалық суреттерiн орындау. Жинау. Реттеу. Үлгiлердi сынақтан өткiзу. Өңдеу. Үлгiлердi сынақтан өткiзу және жағтыну мақсатында жүргiзу.

5. Баламалы энергия көздерi - 10 сағат:

Теориялық 2 сағат: Табиғаттағы энергия көздерi. Су энергиясы. Күн энергиясы. Желдiң энергиясы. Механикалық энергия.

Практикалық 8 сағат: Көлемдi үлгiлердi бөлек бөлшектерiнiң жұмыс сызбасын, эскизiн, техникалық суреттерiн орындау. Альтернативты энергия көздерiнiң моделiн құрастыру.

6. Қорытынды сабақ және техникалық конференция - 2 сағат:

Теориялық 1 сағат: Жұмыс қорытындысын шығару.

Практикалық 1 сағат: Техникалық конференция. Үздіктерді марапаттау. Жаңы кезеңдегі жұмыс жөнiндегi нұсқаулар.

**Физика пәнінен II сыныпта өткізілетін
«Физикалық-техникалық модельдеу»
факультативтік күре жоспары.
2021-2022 оқу жылы.**

№ р/с	Тақырып	Сағат саны		Мерзімі
		Теория	Практика	
1	Кіріспе. Техника қауіпсіздігі.	1		02.09-10.09
2	Автотранспорт және оның халық шаруашылығындағы маңызы.	1		13.09-17.09
3	Автомобиль өндерісінде қызмет атқаратын мамандар	1		20.09-24.09
4	Техникалық ұғымдар (5 сағат) Автомобильдің негізгі бөлшектері және оның үлгісі (козғалтқыш, козғатын, беріліс-механизм,, басқару және бақылау механизмі, негізгі рама. Үлгінің қозғалу тұрақтылығын қамтамасыз ететін шарттар. Ауырлық орталығы туралы ұғым.	1		27.09-01.10 04.10-08.10
5	Кағаз, картон, фанера, сым және «Конструктор» айнағаны пайдалану арқылы өзі жүретін арба үлгісін жасап шығару.		2	11.10-15.10 18.10-22.10
	Шаблондарды пайдалану арқылы автомобиль нұсқалары мен бөлшектерінің жазбасын сызып түсіру. Қайшымен қиып алу. Лобзикпен аралау. Үлгіні реттеу. Құрастырылған үлгіні пайдаланып, ойын-жарыстар өткізу.		2	25.10-29.10 08.11-12.11
	Автомобиль козғалтқышы және оның үлгісі (4 сағат)			
6	Автотранспортта пайдаланылатын козғалтқыштардың түрлері (электрлі, турбореактивті және т.б.) туралы ұғымдар. Құрастырылған үлгілерде пайдаланылатын козғалтқыштар (механикалық, серіппелі, резенке).	1		15.11-19.11
7	Микроэлектрқозғалтқыштар. Оларға қосылатын қоректендіру көзі. Беріліс күші (козғалтқыш білігінен үлгінің доңгелегіне козғалыстың берілу тәсілдері) туралы ұғым.	1		22.11-26.11
8	Микроқозғалтқыштың сипаттамасымен таныстыру.		1	29.11-03.12
9	Козғалтқышты үлгіге орнату. Сынақтан өткізу және реттеу.		1	06.12-10.12
	Жүк автомобилі мен жеңіл автомобиль үлгілері (10 сағат)			
10	Автомобиль классификациясы. Түрлі топ автомобильдерін құрастыру ерекшеліктері туралы жалпы мағлұматтар. Автомобиль түрлері туралы ұғым.	1		13.12-17.12

11	Автомобильдің бөлек бөлшектерін есептеу тәртібі. Автомобильді жобалау және құрастыру. Редуктор күшін есептеу. Дөңгелекті үлгіге орналастыру тәсілдері.	1		20.12-24.12
12	Көлемді үлгілерді бөлек бөлшектерінің жұмыс сызбасын, эскизін, техникалық суреттерін орындау.		2	27.12-29.12 10.01-14.01
13	Үлгілерді: Жинау, Реттеу, Өңдеу. Үлгілерді сынақтан өткізу.		5	17.01-21.01 24.01-28.01 31.01-04.02 07.02-11.02 14.02-18.02
14	Үлгілерді сынақтан өткізу және жаттығу мақсатында жүргізу		1	21.02-25.02
Баламалы энергия көздері (10 сағат)				
15	Табиғаттағы энергия көздері. Су энергиясы. Күн энергиясы.	1		28.02-04.03
16	Желдің энергиясы. Механикалық энергия.	1		07.03-11.03
17	Көлемді үлгілерді бөлек бөлшектерінің жұмыс сызбасын, эскизін, техникалық суреттерін орындау.		1	14.03-18.03
18	Альтернативті энергия көздерінің моделін құрастыру.		5	04.04-08.04 11.04-15.04 18.04-22.04 25.04-29.04
19	Үлгілерді сынақтан өткізу және жаттығу мақсатында жүргізу		1	02.05-06.05
Қорытынды сабақ және техникалық конференция (2 сағат)				
20	Жұмыс қорытындысын шығару.	1		09.05-13.
21	Техникалық конференция. Үлгілерді марапаттау. Жаңы кезеңдегі жұмыс жөніндегі нұсқаулар.		1	16.05-20.05
		11 сағат	22 сағат	
Жалпы сағат саны:		33 сағ.		

Қолданылатын әдебиеттер:

1. «Бадамалы энергия көздері» WWW.Youtube.com.
«Модельдеу техникасы» журналы 2005ж. М.Т.Назиров.
2. 3. «Техника моделін жасауды үйрету» журналы, Алматы 1987 ж. А.П. Журавлева.,
Л.А. Болотина.
3. «Физикалық эксперимент орта мектебінде», С.А.Хорошавин, Москва
«Провешение» 1988 жыл.
4. Журнал «Репетитор» № 10, 2014 жыл.
5. Журнал «Физика және астрономия» № 10, 2015 жыл.

«Бекітемін»

«К.Шәкеев атындағы орта мектебі»

КММ-нің директоры

К.С. Байғалиев

«Келісемін»

«Жарма аудандық білім бөлімі»ММ

Әділеттік бағдарменгерушісі

А.Увальева

«К.Шәкеев атындағы ОМ» КММ «Қазақтың ұлттық ойындары»

үйірме жұмысының күнтізбелік жоспары

5 сынып

Пән мұғалімі К.А. Қалшев

Жаңаөзен ауылы

2021-2022 оқу жылы

Мазмұны

I. Түсінік хат	4
II. Кіріспе. Асық ойнаған азбайды	8
III. Негізгі бөлім.	
А	
сық ойынының үйірме жұмысына арналған күнтізбелік жұмыс жоспарлары мен сабақ жоспары	12
Анықтама	19
Асықтың түрлері.....	19
Асықтың атаулары.....	19
Асық ойыны барысында қолданылатын құралдар мен әдістер.....	20
Ойын түрлері. «Хан болып шық» ойыны.....	21
«Ұтыс» ойыны	23
«Омпы» ойыны	25
«Арқаласпақ» ойыны.....	26
«Атжарыс» ойыны	27
«Бес асық» ойыны.....	30
«Барыңды сал» ойыны.....	30
«Хангалапай» ойыны.....	31
«Құмар» ойыны.....	32
Тест сұрақтары.....	33
IV. Қорытынды. Асық ойындарының балаға беретін тәрбиелік маңызы.....	35
V. Пайдаланылған әдебиеттер	36

Түсінік хат

Бағдарлама бағыты: Ұлттық ойын түрлері

Тәрбие бағыты: Асық ойынының түрлерін үйрету арқылы эстетикалық, патриоттық, мәдени тәрбие беру

Мақсаты: Ұлттық асық ойынын жандандырып, жоғарғы деңгейде оқушылардың ұлттық ойынға деген қызығушылығын қалыптастыру. Шығармашылық, ізденімпаздық, ойлау қасиеттерін дамыту, шыдамдылықтарын арттыру, ұжымдасып жұмыс істеуді қалыптастыру. Асық ойынын жоғарғы деңгейде меңгертіп, ойлау стилі мен рухани мәдениеті қалыптасқан, спорт саласында-эстетикалық сауатты тұлға тәрбиелеп, даярлау.

Міндеті: Мектеп базасында дене тәрбиесі сабағында алған білімдерін шыннан, шеберліктерін қосымша білім беру арқылы әрі қарай дамыту. Оқушының дарынын ашу. Асық ойынын жетік меңгере алатын тұлға қалыптастыру. Жоспарда асық ойынының жүрістері, ойнау деңгейлігі көрсетілген. Жоспар базалық оқулықтар мен қатар көптеген әдебиеттерден, методикалық журналдардағы қажетті мағұлматтардан жасалған. Қазіргі ұрпақтың санасынан алыстап бара жатқан бабаларымыздың ұлттық ойын түрлерін әсіресе асық ойынын жандандыру басты міндет болып табылады. Спортқа деген қасиет – оқушының бойындағы сана белсенділігі, таным белсенділігі, тума қабілеті. Ол қабілет мектепте сан алуан ғылыми салалардан білім алу арқылы және тәжірибелі ұстаздардың көмегі арқылы ашылады. Бірақ бала бойындағы қабілет, дарындылық қасиетінің тұқым қуалаушылық та болуы мүмкін. Ата – бабаның дарын қасиеті, ұрпақтан – ұрпаққа берілетіні – өмір ақиқаты. Дегенмен де, спортқа деген дарын қабілеті өздігінен жетілмейді, оған белгілі бір факторлар ықпал жасайды:

- мектеп өмірі
- мектептегі оқыту мен тәрбие жұмысы
- оқушылар мен мұғалімі арасындағы қарым қатынас
- отбасы жағдайы
- физиологиялық даму үрдісі
- білімнің берілу сапасы
- сайыстарға, жарыстарға қатысу
- баланы үнемі қызықтырып отыру

- жеткен жегістіктері арқылы мадақтап отыру, өз күшіне сендіру.

Қай заманда болмасын адамзат баласының алдында тұратын ұлы мақсат мұраттарының ең бастысы өз халқының, өз ұлтының тәжірибесін жалғастыратын ұрпақ тәрбиелеу. Ұлттық ойын түрлері қашан да қамқорлықты, оған асқан жауапкершілікпен қарауды қажет етеді. Әсіресе осы ұлттық ойын түрлерін оқыту жайы, оған жастай баулып тәрбиелеу ісі баршамыздың алдымызға байыпты міндеттер тартады. Осыған орай, мектеп оқушыларының ұлттық ойын түрлерінен білімін тереңдету, толықтыру үшін «Асық» үйірмесі енгізілді.

«Асық» үйірмесінің бағдарламасы жыл бойына 34 сағатқа, аптасына 1 сағат, 5 сыныптың оқушылары үшін жасакталған. Бағдарлама көнеден келе жатырған асық ойынын зерттеп, жана әдістерді қолдана отырып меңгерту көзделеді.

Оқушы асық ойынын ойнау барысында:

- тарихын, жүріс, тәсілдерін меңгереді
- ойлау қабілетін арттырады
- ойынды ойнау барысында жана әдістерін қарастырады
- өз ойындарына талдау жасайды
- бір – бірінің жана тәсілдерін сынай отырып таллайды.

Берілетін білім мен тәрбие және дағды:

- халқымыздың ұлттық ойындарын бойларына сіңірту
- ұлттық, патриоттық, эстетикалық тәрбие беру
- жана әдіс-тәсілдерді жасауды үйрету
- ойын ережесін сақтай білуге үйрету
- ойын жүрістерін дұрыс орындауға бағыт бағдар беру

Өзектілігі:

Қазіргі замандағы ұлттық ойындардың зияткерлік өнері маңызын түсіну.

Пәнаралық байланыс:

Дене шынықтыру, математика, сурет, тарих, казак тілі пәндерімен тығыз байланыста.

Үйірмені ұйымдастыру формасы:

Лекция, жарыстар, сайыстарға қатысу.

Болжамы:

Егер үйірме меңгерілсе, онда салт-дәстүрді білетін, көркем – эстетикалық біліктілігі дамыған, ойлау қабілеті жоғары, ұлттық ойын түрлерін білетін сауатты тұлға қалыптасады.

Оқушы біліміне қойылатын талаптар:

Оқушылар білуі тиіс:

- ойын ережелерін сақтауды
- асық жатыстарының атқаратын қызметтерін
- ұлттық ойын түрлерімен жұмыстана білуі
- ұлттық ойынның ойнау ерекшеліктерін
- ұлтымыздың ойын түрлерін, тарихын білуі тиіс

Оқушылар орындай алуы тиіс:

- ойынның түрлі әдіс тәсілдерін білуі
- атқарылған ойынға талдау жасап, баға бере алуы керек

Күтілетін нәтиже:

Оқыту барысында оқушылар болашақ маман иесі ретінде икемдік, ойынның түрлі әдіс тәсілдерін жетік меңгеріп орындай алады және өз жұмыстарын қортындылап, дәлелдеп береді.

- алдымен баланың ұлттық спортқа, асық ойынына деген қызығушылығы пайда болады
- ойынға деген бейімділігі мен икемділігі қалыптасады
- ойлау қабілеті артады
- өз идеясы, өзіндік пікірі, көзқарасы қалыптасады
- жана әдіс тәсілдерді меңгеруде ізденіс пайда болады
- жана қабілеттері ашылады
- шеберлік, іскерлік дағдылары шыңдалады
- кәсіби шеберлігі өседі.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Алаш айнасы газеті. 2010.22.05.
2. Асық ойыны ережесі. Астана. 2011ж.
3. Ғаламтор ақпараттары: www.googl.kz.cайты, www.googl.ru.cайты,
www.yandex.ru.cайты, www.mecrep.kz.cайты.
4. Спорт әлемі. Алматы, 2010.99-102б.
5. Дене тәрбиесі оқыту әдістемесі. Алматы, 2002ж.
А.Кұлназаров., С.Тайжанов
6. Дене шынықтыру оқыту әдістемесі. Астана: Фолиант, 2007ж.
У.Мұхамбетжанова
7. «Мектептегі дене шынықтыру» республикалық ғылыми-әдістемелік журналы. 2007ж. №2.
8. Қазақ халқының салт-дәстүрлері. Алматы, 2007.106-108б.
9. Қазақ халқының энциклопедиясы 2003ж.
10. Қазақтың ұлттық ойындары. Алматы 2005ж.
11. Қазақтың ұлттық ойындары. Алматы, 1994ж. Б.Төтенаев

**«Асық ату» ойыны курсының тақырыптық-күнтізбелік
жылдық жоспары (34сағат)**

№	Сабактың тақырыбы	Сағат саны	Теория	Тәжірибе	Орындалуы
1	Дене шынықтыру және спорт Қазақстан Республикасында. ҚР-да асықтың тарихына шолу. Анықтама.	1	1		6-10.09
2	«Асық ойынының балаға беретін тәрбиелік маңызы» Асықтың түрлері.	1	+	+	13-17.09
3	Асық дайындығы, спорттық ұлттық ойынды дамыту. Асықтың атаулары.	1	+	+	20-24.09
4	Асық ойыны барысында қолданылатын құралдар мен әдістер. Ойынның бірінші түсінігі.	1	+	+	27.09-1.10
5	Асықпен танысу	1		1	4-8.10
6	Иіру жаттығуы	1		1	11-15.10
7	Өз сақасын таңдау	1		1	18-22.10
8	Асықты ату жаттығулары	1		1	25-29.10
9	Жалпы ережелері.	1	+	+	8-12.11
10	«Хан болып шық» ойыны	1	+	+	15-19.11
11	«Хан болып шық» ойыны	1		1	22-26.11
12	«Ұтыс» ойыны	1	+	+	29.11-3.12
13	«Ұтыс» ойыны	1		1	6-10.12

14	«Алшы» түрі	1	+	+	13-17.12
15	«Алшы» түрі	1		1	20-24.12
16	«Тәйкі» түрі	1	+	+	27-29.12
17	«Тәйкі» түрі	1		1	10-14.01
18	«Омпы» ойыны	1	+	+	17-21.01
19	«Омпы» ойыны	1		1	24-28.01
20	«Арқаласпак» ойыны	1	+	+	31.01-04.02
21	«Арқаласпак» ойыны	1		1	7-11.02
22	«Атжарыс» ойыны	1	+	+	14-18.02
23	«Атжарыс» ойыны	1		1	21-25.02
24	«Бес асық» ойыны	1	+	+	28.02-04.03
25	«Бес асық» ойыны	1		1	7-11.03
26	«Барынды сал»	1	+	+	14-17.03
27	«Барынды сал»	1		1	31.03-01.04
28	«Хангалапай» ойыны	1	+	+	4-8.04
29	«Хангалапай» ойыны	1		1	11-15.04
30	«Құмар ойыны»	1	+	+	18-22.04
31	«Құмар ойыны»	1		1	25-29.04
32	Асықты ату жаттығулары.	1		1	2-6.05
33	Асықты ату жаттығулары.	1		1	10-13.05
34	Анықтамалық тест.	1	+	+	16-20.05

«Бекітемін»

«К.Шәкенов атындағы орта мектебі»

КММ-нің директоры

К.С. Байғалиев

«Келісемін»

«Жарма ауылдық білім бөлімі»ММ

Әдістемелік-методикалық кабинеті менгерушісі

К. Увалнева

**«К.Шәкенов атындағы ОМ» КММ «Спорт ойыны баршанын ісі»
үйірме жұмысының күнтізбелік жоспары**

8 сынып

Пән мұғалімі: К.А.Қашев

Жанаозен ауылы

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Волейбол ойынының қозғалысы адам баласына аса пайдалы табиғи қозғалыс пен дене мүшелерінің қимылынан жүгіру, жүру, секіру, т.б. жаттығулардан тұрады. Бұл ойынды он жасар баладан бастап кәй жаста болмасын ойнай береді. Сондықтан да, волейбол дене тәрбиесі пәні жаттығуларының бірі ретінде ең тиімді де ағзаға пайдалысы болып табылады. Ойын барысында нақты қозғалыс нәтижесінде ең бастысы адамның координациясы қалыптасады. Қандай жаттығу болмасын, қозғалыс барысында нақтылы орындалады. Айталық, шабуылдау кезінде допты қарсыласының алаңға дәл түсіру, болмаса допты әріптесіне дәл бере білу, допты қарсыласының алаңына алдап тастау т.б. Демек адамның барлық қабілет-қасиетін қалыптастыратын ойынның бір түрі.

Бағдарлама 10-17 жас аралығындағы балаларға арналған.

Бағдарламаның тиімділігі – уақыт талабымен сәйкес. Жеке тұлғаның қозғалыс координациясын жетілдіру қиын мәселе болғандықтан, волейболды үйретудің құрылымы мен мазмұны ойын барысында жылдамдық пен нақты қозғалысты нығайтуға бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді. Сабақтан тыс білім беру жүйесінде волейболды үйрету жүйесі оқушылардың жеке қабілеттіліктерін айқындап, жетілдіре отырып, оның әр түрлі қимылдары мен жылдамдықтары түрлі қарқында дамуына бағытталады.

Бағдарламаның ерекшелігі оқушыларды топтастыру арқылы ұжымдық білім беруге бағытталғандығында. Ол бағдарламаға енгізілген негізгі екі бағыт алады. Алдымен әр волейбол ойнаушының тұлғалық ерекшеліктерін ескере отырып тәрбиелеуде, екіншіден әр тәрбиеленушінің өмірге көзқарасы, жағдаяттарды шеше білуі есепке алынады. Баланың жеке қасиеттерін табиғи, физикалық және психологиялық қасиеттерін білуді талап етеді.

Бағдарламаның жаңалығы Оқушы ойын үрдісі кезінде жоғары эмоциялы үлкен қуанышқа бөленіп, қанағат алады. Дене тәрбиесі жүйесінде волейбол ойынының маңызы зор. Зерттеу әдісін қолдануында (волейболдың шығу тарихы туралы рефераттар мен баяндамалар жазуында), мектептің материалдық жағдайын ескере отырып оқу-тақырыптық жоспарын құру.

Бағдарламаның мақсаты : Денсаулығы мықты, ұжымда ұйымдастыру қабілеті жоғары, жауапкершілігі мол, нақты қозғалыс координациясы қалыптасқан,

жылдам, өз бетінше шешім қабылдай алатын жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

Бағдарламаның міндеттері:

Білім беру:

- Волейболдың шығу тарихымен таныстыру;
- Ойын ережелерін үйрету;
- Оқушыларға волейбол ойыны туралы теориялық білім беру, сайыстар өткізу ережелерімен таныстыру.

Жетілдіру:

- Тұлғаның жылдамдық қозғалысын, есте сақтауын, орнықтылығын және басқа да жағымды қасиеттерін жетілдіру;
- Төзімділігін, өз өзіне және қарсыласына сынмен карауын;
- Топтық жұмысты ұйымдастыру және сыныпта ынтымақтастық атмосферасын құруды, оны іс жүзінде қолдануды жетілдіру.

Тәрбиелік:

- Айналасына ұқыптылықпен карау, жеке қасиеттерін жетілдіруге ұмтылдыру;
 - Топта ұйымшылдыққа және өзін өзі тәртіпке салуға тәрбиелеу;
 - Еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге.
- Бұл бағдарламаны игеру барысында оқушылардың пәнді игеруімен қатар ұжымда жұмыстана білуі қалыптасады.

Оқушылардың пәндік құзырлығы:

1. Техникалық, оқушылардың

- Жаттығу ойындарында, мектепшілік, аудандық волейбол сайыстарына қатысуында;
- Ойын барысында волейбол ережелері мен стратегиялары қалыптасатын іс әрекеттері.

2. Интеллектуалдық, оқушылардың

- Ойынға сараптама жасауымен;
- Арнайы әдебиеттерді оқуымен;
- Үздік ойыншылардың ойындарын қарап талдауымен қалыптасатын іс әрекеттері.

Оқыту бағдарламасы

Оқушылардың білім біліктілігіне қойылатын талаптар.

Бірінші жылды аяқтағаннан кейін оқушы білу керек:

- волейбол ойнау ережесін;
- ойнаушының құқы мен міндеттерін;
- волейболдың шығу тарихын;
- ойын тактикасы туралы негізгі түсінік.

Орындай білуі керек:

- алған білімдерін практикада қолдана білу;
- назарларын, ойларын шоғырландырып, уақытты үнемдеу;
- волейболды құштарлықпен ойнау.

Оқужоспары

№	Оқутақырыптары мен ісәрекеттері	Сағат саны		
		теория	практика	барлығы
1	Кіріспе. Ұйымдастыру сағаты.	1	-	1
2	Волейбол- спорт, өнер.	1	-	1
3	Волейбол ойнау ережелері және ойынның ерекшеліктері.	1	-	1
4	Волейбол ойынының шығу тарихы.	1	-	1
5	Дамыту жаттығуларындағы қауіпсіздік ережелері.	1	-	1
6	Дамыту жаттығулары.	-	6	6
7	Волейбол ойынының техникасы	1	9	10
8	Волейбол ойынының тактикасы.	1	7	8
9	Ережесімен волейбол ойнау.	-	4	4
10	Қорытынды сабақ.	1	-	1
	Барлығы	8	26	34

Р/с	Тақырыптар	Сағат саны	Өтілетін күні
1	Кіріспе. Ұйымдастыру сағаты.	1	2-3.09
2	Волейбол- спорт, өнер.	1	6-10.09
3	Волейбол ойынының тарихы.	1	13-17.09
4	Волейбол ойынының ережелері.	1	20-24.09
5	Артқа шегініп жүгіру.	1	27.09-1.10
6	Дамыту жаттығуларындағы қауіпсіздік ережелері.	1	4-8.10
7	Ілеспелі кадамдармен қозғалу.	1	11-15.10
8	Кері қарай жалт бұрылып жүгіру.	1	18-22.10
9	Секіріп тоқтау.	1	25-29.10
10	Шапшаң жүгіріп жаттығу.	1	8-12.11
11	Биікке секіріп жаттығу.	1	15-19.11
12	Ойынның техникасы.	1	22-26.11
13	Ойыншының тұрысы.	1	29.11-2.12
14	Допты ойынға төменнен тік қосу.	1	6-10.12
15	Допты ойынға төменнен бір жақ жаннан қосу.	1	13-15.12
16	Допты жоғарыдан тура ойынға қосу.	1	20-24.12
17	Допты жоғарыдан бір жақ жаннан ойынға қосу.	1	27-29.12
18	Допты айналып ұшатын етіп ойынға қосу.	1	10-14.01
19	Допты айналдырмай ойынға қосу.	1	17-21.01
20	Допты беру түрлері.	1	24-28.01
21	Допты төменнен көтеріп әріптесіне беру.	1	31.01-4.02
22	Допты жоғарыдан беру.	1	7-11.02
23	Допты төменнен бір қолмен қабылдап алу.	1	14-18.02
24	Допты құлап бара жатып қабылау.	1	21-25.02
25	Допты екі қолмен жоғарыдан саусақтармен қабылдау.	1	28.02-4.03
26	Допты жоғарыдан бір қолдың жұдырығымен қабылдау.	1	7-11.03
27	Шабуылдап соғудың түрлері.	1	14-18.03
28	Тура шабуылдап соғу.	1	31.03-8.04
29	Бір жақ бүйірмен шабуылдап соғу.	1	11-15.04

30	Қол мен аяқ бұлшық еттеріне арналған жаттығулар.	1	18-22.04
31	Тосқауыл қоюға арналған жаттығулар.	1	25-29.04
32	Жеке дара тосқауыл қою.	1	2-6.05
33	Екеулеп тосқауыл қою.	1	10-13.05
34	Ережемен волейбол ойнау.	1	16-20.05

«Бекітемін»

Келісемін:

К.Шакенов атындағы орта
мектебіннің директоры
К.С. Байғалиев

« _____ » 2021 жыл

Жарма аудандық білім бөлімі
Әділеттік Кабинет меңгерушісі
Г.Ж. Умарбаева

« _____ » 2021 жыл

**10 «А» сынып бойынша «Әскери топография»
вариативтік бағдарламасының
2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік тақырыптық жоспары**

Орындаған: К.Шакенов атындағы орта мектебіннің

АӘТД пәнінің мұғалімі К.А.Калиев.

*Жаңаөзен ауылы
2021-2022 оқу жылы*

Түсінік хат

АӘД бойынша «Әскери топография» вариативтік курсының бағдарламасы теориялық және практикалық бағыттылыққа ие.

Теориялық дайындық Әскери топография кезінде оқушыларды қауіпсіздік техникасы ережелері бойынша оқытуға бағытталған.

Теориялық дайындық әскери топография ережелерін оқытуды қарастырады:

1. Көкжиек тұстарын әртүрлі тәсілдермен анықтау жолдары.
2. Азимут туралы түсінік.
3. Жергілікті жерде бағдарлаудың жеке құралдары.
4. Жолсеріктік навигациялық жүйелермен танысу.
5. Бағдарлану туралы жалпы түсінік.

Оқушыларды практикалық дайындау картамен қарудан түрлі жергілікті жерлермен жүру ережелері мен тәсілдеріне үйрету.

Максаты мен міндеттері:

1. Жергілікті жерде картасыз бағдарлауды үйрету.
2. Оқушыларға картаны түсіндіру.
4. Көкжиек тұстарын білуге дайындау

Сабак түрі:

Әскери топография теориялық және практикалық сабақтар түрінде өтеді. Бағдарлама мазмұнын игеруді демонстрациялаудың түрі мектепшілік жарыстар өткізу.

Күтілетін нәтиже:

«Әскери топография» вариативтік курсының бағдарламасы теориялық және практикалық түрлерін оқып болашыққа дайындау.

Әдебиеттер тізімі:

Алғашқы әскери және технологиялық дайындық. 1- бөлім . Алматы мектеп-2019

АӘД-10 сынып оқулығы, А.Б.Алтынбаев.

Карталар. өлшеу құрылғысы.

Рет №	Сабак №	Сабак тақырыбы	сағ	мерзімі
1	1	Жастардың алғашқы әскери дайындығының мақсаты, мазмұны және міндеттері	1	2-3.09
2	1.1	Қазақстан Қарулы күштерінің құрылуы	1	6-10.09
3	1.2	Қарулы күштерді құрудың заңдылық негіздері және Қазақстан Республикасының әскуери доктринасы	1	13-17.09
4	8.1	Шаруашылық объектілердің азаматтық қорғанысы	1	20-24.09
5	2.1	Әскери қызметкерлердің орналасуы	1	27.09-01.10
6	8.2	Осы заманғы шет мемлекеттері әскерлерінің жаппай жою қаруы	1	4-8.10
7	1.2	Мемлекеттің әскери қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін Қарулы Күштерді басқа да әскери құрылымдарды қолдану	1	11-15.10
8	8.2	Ядролық жарылыстың соққы толқыны	1	18-22.10
9	2.2	Үй жайлардың күтімі	1	25-29.10
10	8.2	Жарықтық сәулелену, өткір радиация	1	8-12.11
11	7.1	Топографиялық карта туралы түсінік, картамен жұмыс жасау	1	15-19.11
12	8.2	Жергілікті жердің атмосфераның жерге жақын қабатының және нысанның радиоактивті зақымдануы	1	22-26.11
13	7.2	Карта бойынша қашықтықты өлшеу	1	29.11-2.12
14	8.3	Электромагнитті импульс	1	6-10.12
15	7.3	Географиялық координаталар жүйесі	1	13-15.12
16	8.4	Ядролық жарылыстың зақымдау әрекеттерінің сипаттамасы	1	20-24.12
17	7.4	Жазық тіктөртбұрышты координаталар жүйесі	1	27-29.12
18	8.4	Химиялық қару	1	10-14.01
19	1.3	Жалпығы ортақ әскери міндет және әскери қызмет	1	17-21.01
20	8.5	Химиялық қаруды қолдану қағидалары	1	31.01-04.02
21	1.4	Қазақстан республикасы қарулы Күштерінің жауынгерлік дәстүрлері	1	07-11.02
22	8.6	Биологиялық қару	1	14-18.02
23	1.5	Қазақстанда әскери кадрларды даярлау, техникалық және әскери қолданбалы спорт түрлерін дамыту	1	21-25.02
24	8.6	Жаппай жою қаруынан халқты, әскери қызметкерлерді қорғау және олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. Қорғаныш құрылыстарына халықты паналату	1	28.02-04.03
25	2.3	Әскери бөлімдер мен бөлімшелерді елді мекендерге орналастыру	1	7-11.03
26	8.6	Қызметшілер мен жұмысшыларды бытыратып орналастыру және халықты эвакуациялау	1	14-18.03
27	2.4	Уақыттың бөлінуі және тәртіп сақтау	1	31.03-08.04

28	8.6	Жеке қорғану құралдарын жіктеу	1	11-15.04
29	2.5	Әскери қызметкерлердің қызметі мен тұрмыстық жағдайларын жақсарту	1	18-22.04
30	8.6	Бөлімшедегі жеке қорғану құралдарына техникалық қызмет көрсету	1	25-29.04
31	8.6	Жеке қорғану құралдарын пайдалану	1	2-6.05
32	8.7	Зақымдану аймағынан өту, зақымдану аймағындағы әскерлердің әрекеті	1	10-13.05
33	8.7	Радиялық барлау аспаптарының жұмыс қағидалары мен құрылғысы, тактика-техникалық мәліметтері және жалпы құрылғысы	1	16-20.05

«Бекітемін»

Келісемін:

К.Шакенов атындағы орта
мектебіннің директоры
К.С. Байғалиев

« _____ » 2021 жыл

Жарма аудандық білім бөлімі
Әділеткемелік Кабинеті менгерушісі
Г.Ж. Умарбаева

« _____ » 2021 жыл

**10 «А» сынып бойынша «Әскери топография»
вариативтік бағдарламасының
2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік тақырыптық жоспары**

Орындаған: К.Шакенов атындағы орта мектебіннің

АӘТД пәнінің мұғалімі К.А.Калиев.

*Жаңаөзен ауылы
2021-2022 оқу жылы*

Түсінік хат

АӘД бойынша «Әскери топография» вариативтік курсының бағдарламасы теориялық және практикалық бағыттылыққа ие.

Теориялық дайындық Әскери топография кезінде оқушыларды қауіпсіздік техникасы ережелері бойынша оқытуға бағытталған.

Теориялық дайындық әскери топография ережелерін оқытуды қарастырады:

1. Көкжиек тұстарын әртүрлі тәсілдермен анықтау жолдары.
2. Азимут туралы түсінік.
3. Жергілікті жерде бағдарлаудың жеке құралдары.
4. Жолсеріктік навигациялық жүйелермен танысу.
5. Бағдарлану туралы жалпы түсінік.

Оқушыларды практикалық дайындау картамен қарудан түрлі жергілікті жерлермен жүру ережелері мен тәсілдеріне үйрету.

Максаты мен міндеттері:

1. Жергілікті жерде картасыз бағдарлауды үйрету.
2. Оқушыларға картаны түсіндіру.
4. Көкжиек тұстарын білуге дайындау

Сабак түрі:

Әскери топография теориялық және практикалық сабақтар түрінде өтеді. Бағдарлама мазмұнын игеруді демонстрациялаудың түрі мектепшілік жарыстар өткізу.

Күтілетін нәтиже:

«Әскери топография» вариативтік курсының бағдарламасы теориялық және практикалық түрлерін оқып болашыққа дайындау.

Әдебиеттер тізімі:

Алғашқы әскери және технологиялық дайындық. 1- бөлім . Алматы мектеп-2019

АӘД-10 сынып оқулығы, А.Б.Алтынбаев.

Карталар. өлшеу құрылғысы.

Рет №	Сабак №	Сабак тақырыбы	сағ	мерзімі
1	1	Жастардың алғашқы әскери дайындығының мақсаты, мазмұны және міндеттері	1	2-3.09
2	1.1	Қазақстан Қарулы күштерінің құрылуы	1	6-10.09
3	1.2	Қарулы күштерді құрудың заңдылық негіздері және Қазақстан Республикасының әскуери доктринасы	1	13-17.09
4	8.1	Шаруашылық объектілердің азаматтық қорғанысы	1	20-24.09
5	2.1	Әскери қызметкерлердің орналасуы	1	27.09-01.10
6	8.2	Осы заманғы шет мемлекеттері әскерлерінің жаппай жою қаруы	1	4-8.10
7	1.2	Мемлекеттің әскери қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін Қарулы Күштерді басқа да әскери құрылымдарды қолдану	1	11-15.10
8	8.2	Ядролық жарылыстың соққы толқыны	1	18-22.10
9	2.2	Үй жайлардың күтімі	1	25-29.10
10	8.2	Жарықтық сәулелену, өткір радиация	1	8-12.11
11	7.1	Топографиялық карта туралы түсінік, картамен жұмыс жасау	1	15-19.11
12	8.2	Жергілікті жердің атмосфераның жерге жақын қабатының және нысанның радиоактивті зақымдануы	1	22-26.11
13	7.2	Карта бойынша қашықтықты өлшеу	1	29.11-2.12
14	8.3	Электромагнитті импульс	1	6-10.12
15	7.3	Географиялық координаталар жүйесі	1	13-15.12
16	8.4	Ядролық жарылыстың зақымдау әрекеттерінің сипаттамасы	1	20-24.12
17	7.4	Жазық тіктөртбұрышты координаталар жүйесі	1	27-29.12
18	8.4	Химиялық қару	1	10-14.01
19	1.3	Жалпығы ортақ әскери міндет және әскери қызмет	1	17-21.01
20	8.5	Химиялық қаруды қолдану қағидалары	1	31.01-04.02
21	1.4	Қазақстан республикасы қарулы Күштерінің жауынгерлік дәстүрлері	1	07-11.02
22	8.6	Биологиялық қару	1	14-18.02
23	1.5	Қазақстанда әскери кадрларды даярлау, техникалық және әскери қолданбалы спорт түрлерін дамыту	1	21-25.02
24	8.6	Жаппай жою қаруынан халқты, әскери қызметкерлерді қорғау және олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. Қорғаныш құрылыстарына халықты паналату	1	28.02-04.03
25	2.3	Әскери бөлімдер мен бөлімшелерді елді мекендерге орналастыру	1	7-11.03
26	8.6	Қызметшілер мен жұмысшыларды бытыратып орналастыру және халықты эвакуациялау	1	14-18.03
27	2.4	Уақыттың бөлінуі және тәртіп сақтау	1	31.03-08.04

28	8.6	Жеке қорғану құралдарын жіктеу	1	11-15.04
29	2.5	Әскери қызметкерлердің қызметі мен тұрмыстық жағдайларын жақсарту	1	18-22.04
30	8.6	Бөлімшедегі жеке қорғану құралдарына техникалық қызмет көрсету	1	25-29.04
31	8.6	Жеке қорғану құралдарын пайдалану	1	2-6.05
32	8.7	Зақымдану аймағынан өту, зақымдану аймағындағы әскерлердің әрекеті	1	10-13.05
33	8.7	Радиялық барлау аспаптарының жұмыс қағидалары мен құрылғысы, тактика-техникалық мәліметтері және жалпы құрылғысы	1	16-20.05

«Бекітемін»

К.Шакенов атындағы
орта мектебінің директоры:
К.С.Власов

« _____ » 2021 жыл

Келісемін:

Жарма аудандық білім бөлімі
Әлеуметтік кабинет меңгерушісі
Г.Ж.Увалнева

« _____ » 2021 жыл

**7 сынып бойынша «Спорт ойыны баршаның ісі» бағдарламасының
2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспары**

Орындаған: К.Шакенов атындағы орта мектебінің мұғалімі Н.Н.Мукашпаев

Түсінік хат

Қоғамымыздың іргетасын нығайту үшін бүгінгі жастарға үлгілі, өнегелі тәрбие беру - қазіргі міндеттердің бірі.

Оқушыда жалпы адамзаттық құндылықтар мен адамның айналадағы дүниемен жеке тұлғалық қатынасын (этикалық, эстетикалық, адамгершілік тұрғысынан) тәрбиелеу мақсатын халқымыздың мәдени рухани мұрасының, салт-дәстүрінің озық үлгілерін оның бойына дарыту арқылы жүзеге асыруға болады. Спорт ойыны баршаның ісі бағдарламасы халқымызға тән әдептілік, қонақжайлық, мейірімділік, т.б. сияқты қасиеттер, табиғатқа деген қарым-қатынасындағы қазақ халыққа тән ерекшеліктер. Жас ұрпақ қазақ халқының мәдениетімен, асыл мұраларымен ұлттық әдебиеттер арқылы танысып келеді. Халық ойынды тәрбие құралы деп таныған. Ойынды сабақта қолдану оқушылардың ой-өрісін жетілдірумен бірге, өз халқының асыл мұраларын бойына сіңіріп, кейінгі ұрпаққа жеткізе білу құралы.

Тоғызқұмалақ ойыны-өте қызық әрі терең ойлауды талап ететін, халқымыздың даналығын көрсететін ұлттық ойындарының бірі. Халқымызбен бірге жасасып келе жатқан тоғызқұмалақ ойыны қазір кең тарап, дамып, жетіліп келеді.

Халық педагогикасының адам, отбасы, өскелең жас ұрпақты тәрбиелеу туралы арман-мақсаттарын, орныққан пікірлерін, ұсыныстарын қамтып көрсететін педагогикалық идеялар мен салт-дәстүрлері өткен мен қазіргінің арасындағы байланысты көрсетеді.

«Тоғызқұмалақ» спорттық үйірменің бағдарламасы 7 сынып оқушыларына арналып құрастырылған. Аптасына 1 сағаттан өтеді, жылына 34 сағат қарастырылған.

Бағдарламаны жүзеге асырудың мақсаттары, міндеттері мен бағыттары

«Тоғызқұмалақ» спорттық үйірмесінің мақсаты:

Ұлттық өнерімізді әрі қарай дамыту, насихаттау;
өсіп келе жатқан жасөспірімдерге үйрену, өз бетімен айналысуға баулу;
балаларды логикалық ойлауға, математикалық ықшам сақтау әдістеріне үйрету;
ойынға деген қызығушылықтарын арттыру арқылы қатысушылардың санымен, сапасын өсіру.

«Тоғызқұмалақ» спорттық үйірмесінің міндеті:

«Тоғызқұмалақ» сабақтарына міндетті түрде қатысу;
өзінің даярлығын арттыру және спорттық шеберлігін жетілдіру;
спорттық бұқаралық бағытта өткізілетін шараларға белсене қатысу;
мұғалімнің нұсқау кенестерін пайдалана отырып, жаттығуларды өз беттерімен орындау;
тоғызқұмалақ теориялық білімінің талаптарын білу және тәжірибе жүзінде қолдану

**«Спорт ойыны баршаның ісі» бағдарламасының
күнтізбелік-тақырыптық жоспары**

р/с	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Тоғызқұмалақ ойының тарихы және ойын туралы түсінік	1	02-10.09
2	Тоғызқұмалақ ойының мақсаты және оның ережелері	1	13-17.09
3	Тоғызқұмалақ ойының мақсаты және оның ережелері	1	20-24.09
4	Тоғызқұмалақ отаулары мен олардың аттары	1	27.09-01.10
5	Құмалақтарды жүргізу немесе тарату	1	04-08.10
6	Тоғызқұмалақ ойының қағидасы, заңдылықтары	1	11-15.10
7	Тоғызқұмалақ ойының қағидасы, заңдылықтары	1	18-22.10
8	Тоғызқұмалақ ережесі бойынша ойын	1	25-27.10
9	Тоғызқұмалақ ойыны туралы түсінік	1	08-12.11
10	Тоғызқұмалақ ойының мақсаты және оның ережелері	1	15-19.11
11	Құмалақтарды жүргізу немесе тарату	1	22-26.11
12	Жүрістің дәлдігін есептеу	1	29.11-03.12
13	Жүрістің дәлдігін есептеу	1	06-10.12
14	Тоғызқұмалақ ойының қағидасы, заңдылықтарын ойын барысында қолдану	1	13-17.12
15	Тоғызқұмалақ ойының қағидасы, заңдылықтарын ойын барысында қолдану	1	20-24.12
16	Тоғызқұмалақ ойыны ережесі бойынша ойын	1	27-29.12
17	Тоғызқұмалақ ойының теориясы мен кодексі	1	10-14.01
18	Тоғызқұмалақ ойының теориясы мен кодексі	1	17-21.01
19	Ойынды жазу тәртібі және тоғызқұмалақ әліппесі	1	24-28.01
20	Ойынды жазу тәртібі және тоғызқұмалақ әліппесі	1	31.01-04.02
21	Отаудағы құмалақтары өрістету	1	07-11.02
22	Отаудағы құмалақтары өрістету	1	14-18.02
23	Жүріс жасау ерекшеліктері	1	21-25.02
24	Жүріс жасау ерекшеліктері	1	28.02-04.03
25	Тоғызқұмалақ ережесі бойынша ойын	1	07-11.03
26	Тоғызқұмалақ ережесі бойынша ойын	1	14-18.03
27	Ойынның тактикалық әдістері	1	31.03-08.04
28	Ойынның тактикалық әдістері	1	11-15.04
29	Ойынның басы	1	18-22.04
30	Ойынның ортасы	1	25-29.04
31	Ойынның соңы	1	02-06.05
32	"Тұздық алу"	1	09-13.05
33	"Атсырау" ережесі	1	16-20.05
34	Жарысты өткізу тәртібі	1	23-25.05

Пайдаланатын әдебиеттер:

1. «Тоғызқумалақ» Ә. Акшораев
2. «Тоғызқумалақ есептері мен этюдтері» М. Шотаев
3. «Тоғызқумалақтың теледидарлық сабақтары» М. Шотаев
4. «Тоғызқумалақ ұлттық ойыны» А.Ж. Куватов
5. «Тоғызқумалақты бірге үйренейік» Д.И. Қапаев, С.К. Ақтаев, А.Ж. Куватов

«Бекітемін»

«К.Шакенов атындағы
орта мектебі» КММ-нің директоры

К.С. Байғалиев

«Келісемін»

«Жарма ауданы» білім бөлімі» ММ
Әдістемелік кабинет меңгерушісі

Г.З. Увалиева

«К.Шакенов атындағы орта мектебі»КММ-сі
«Медиасауаттылық»
факультативтік курсының күнтізбелік жоспары
8-сынып

Пән мұғалімі: Мухатова Д.Д.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Қазіргі демократиялық қоғамда медианың (коммуникация құралдары) қоғамдық пікірді қалыптастырудағы рөлі өте үлкен.

Медианың негізгі міндеті – азаматтарға елде және әлемде болып жатқан оқиғалар жайында ақпарат беру. Қазіргі заманда сауатты адамның оқи алуы, санай алуы және жаза алуы аздық етеді. Әртүрлі медиа мен түрлі ақпараттық арналар арқылы ақпарат келіп түседі. Оқушылардың ақпаратты табу үшін, пайдалы қырынан пайдалану үшін, сыни тұрғыда ойлап-қорыту үшін қабілет-қарымы жетпей жатады. Ол үшін **медиа және ақпараттық сауаттылық** деп аталатын дағдыны мықтап игеру керек.

Біздің өмірімізді ақпараттық және коммуникациялық технологиялардан бөліп қарау мүмкін емес. Медиа сауатты адам болу үшін ақпаратпен және ақпараттық технологиялармен дұрыс жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру керек.

Жаңа ақпараттық технологиялардың ықпалынан коммуникация үрдісі де, адамдардың жүріс-тұрысы да біршама өзгерді. Қазіргі уақытта кез келген адам бұқаралық ақпарат құралдарында және әлеуметтік желілерде контент жасауға қатыса алады, яғни өз бетінше ақпарат жазып, оны Интернетке жүктей алады. Бүгінгі таңда ең негізгі ақпарат көзі қызметін жаһандық желі атқарып отыр.

Медиасауаттылық – бейнелерді (образдарды), дыбыстарды және хабарламаларды алу, талдап-сараптау және бағалау қабілеті, сонымен қатар медиа әлемде жеке мақсаттарда дұрыс байланыс орнату қабілеті.

Медиасауаттылыққа мына күзiреттер жатады:

- Эстетикалық және шығармашылық: медиаконтентті зерделеу, жасау және түсіндіру қабілеті. Бұл қабілеттерді оқушылар өз беттерінше медиаконтент жасау арқылы қалыптастыра алады.
- Байланыс және коммуникация: медианың жәрдемімен қарым-қатынас орнату және түрлі медиа рөлдерді жобалай білу қабілеті, яғни ақпарат тұтынушы және ақпарат жеткізуші болып көру. Оқушылар бұған серіктестік орнату және тәжірбиелік тапсырмаларды орындау барысында үйренеді. Байланыс орнату дағдылары өз көзқарастарын білдіруге дағдылануға көмектеседі.
- Сыни ойлау және талдау: медиаформаларды және олардың мазмұнын әртүрлі талдау құралдарының көмегімен түсіну, түсіндіру және бағалау қабілеті.
- Қауіпсіздік: мәселелерді шешу және жағымсыз жағдайлардан аулақ болу. Интернеттегі қауіпсіздік туралы айтар болсақ, адамның жеке өміріне зиян келтіретін контенттен және қауіпті байланыстардан сақ болу керек.
- Медиа және ақпараттық сауаттылық – медианы, бұқаралық ақпарат құралдарын және басқа да ақпарат көздерін (кітапхана, мұрағат, мұражай) тиімді пайдалану қабілеті. Бұл сыни ойлау және өмір бойы оқу, іздену, білім алу дағдыларымен байланысты.

Бұлар – азаматтық қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін өте қажетті дағдылар.

Мақсаты:

- Өртүрлі кітапханаларды, анықтамаларды (географиялық, арнайы, мекен-жай және т.б.), сөздіктерді пайдалану;
- Хабарлама, хаттар, құжаттар, аудио-, фото- және видеоматериалдарды жолдау немесе алуға, соңғы жаңалықтардан хабардар болу;
- Қашықтан шет тілдерін, информатика және басқа да салаларды меңгеру;
- Білім саласындағы түрлі викториналарға, олимпиадаларға, конкурстарға, телеконференцияларға, ғылыми бірлестіктерге қатысу;
- Жеке сайт ашу;
- Электронды пошта қызметін пайдалану;
- Элеуметтік желідегі қауіпті анықтай алу

Міндеті:

- Ақпаратқа деген қажеттілікті анықтау;
- Ақпарат көздерін анықтау;
- Ақпаратты табу және алу;
- Ақпаратты талдау, сараптау және сапасына баға беру;
- Ақпаратты реттеу, бірыңғайлау, сақтау, топтастыру;
- Ақпаратты әдепті, тиімді және кәсіби пайдалану;
- Жаңа идеяларды табу және тарату.

Күтілетін нәтиже:

- Хабарлама, хаттар, құжаттар, аудио-, фото- және видеоматериалдарды жолдай алады немесе ала алады, соңғы жаңалықтардан хабардар болады.
- Қашықтан шет тілдерін, информатика және басқа да салаларды меңгере алатын болады.
- Білім саласындағы түрлі викториналарға, олимпиадаларға, конкурстарға, телеконференцияларға, ғылыми бірлестіктерге қатыса алатын болады.
- Ақпарат көздерін анықтай алады.
- Ақпаратты талдайды, сараптайды және сапасына баға бере алады.
- Ақпаратты әдепті, тиімді және кәсіби пайдаланатын болады.
- Электронды пошта қызметін пайдаланады.

№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Кіріспе сабақ	1	07.09.2021
2	Медиа тарихы	1	14.09.2021
3	Медиа тарихы	1	21.09.2021
4	Компьютер мен интернеттің дамуы	1	28.09.2021
5	Компьютер мен интернеттің дамуы	1	05.10.2021
6	Медиа түрлері	1	12.10.2021
7	Медиа түрлері	1	19.10.2021
8	Практикалық сабақ	1	26.10.2021
9	Балалар неге цифрлы сауатты болу қажет?	1	09.11.2021
10	Практикалық сабақ	1	16.11.2021
11	Факт пен комментарийді, дерек пен пікірді қалай ажыратамыз?	1	23.11.2021
12	Практикалық сабақ	1	30.11.2021
13	Желідегі «қауіпті ойындар»	1	07.12.2021
14	Желідегі «қауіпті ойындар»	1	14.12.2021
15	Визуалды талғам	1	21.12.2021
16	Практикалық сабақ	1	28.12.2021
17	Практикалық сабақ	1	11.01.2022
18	Ертегілер және олардың пайдасы	1	18.01.2022
19	Кинофантастика	1	25.01.2022
20	Жарнама мен медиа	1	01.02.2022
21	Кибербулинг	1	08.02.2022
22	Практикалық сабақ	1	15.02.2022
23	Троль деген кім?	1	22.02.2022
24	Практикалық сабақ	1	01.03.2022
25	Манипуляция және онымен күрес	1	15.03.2022
26	Есте сақтау қабілеті	1	05.04.2022
27	Медиа этика	1	12.04.2022
28	Медиа этика	1	19.04.2022
29	Медиасауаттылық	1	26.04.2022
30	Практикалық сабақ	1	03.05.2022
31	Практикалық сабақ	1	10.05.2022
32	Тоқсандық қайталау	1	17.05.2022
33	Жылдық қайталау	1	24.05.2022

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Булатова М.Б. Интернет - журналистика және жаңа медиа: Оқу құралы. –Қостанай: А.Байтұрсынов атындағы ҚМУ, 2018. – 73 б.
2. Алимжанова А.Б. Мультимедиалық журналистиканың генезисі мен спецификасы // «Халықаралық журналистика: тарихы, бүгінгі келбеті және болашағы» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. –86-90 бб.
3. Мультимедиа анықтамалығы. – Астана: «Қазконтент» АҚ, 2013. – 26-29 б.
4. Самарцев О.Р. Цифровая реальность. Журналистика информационной эпохи: факторы трансформации, проблемы и перспективы. М.: Издательские решения, 2017. – 120 с.
5. Медиа және ақпараттық сауаттылық: оқытушыларға көмекші құрал / К. Уилсон, А. Гриззл, Р. Туазон, К. Ақъемпонг, Чи-Ким Чун; орыс тілінен ауд.: Сұлтанбаева Г., Әліқожа Б. –Алматы: Қазақ университеті, 2018. – 194 б.
6. Луман, Н. Реальность массмедиа / Н. Луман. – М.: Практика, 2005. – 256 с.
7. БҰҰ Тұрақты даму мақсаттары аясында Адам құқығы және Бүкіләлемдік телевизия күндеріне арналған «Цифрлық сауаттылық: мультимедиалық контент пен пішін жасау технологиясы», әдістемелік жинақ. Әл-Фараби атын. ҚазҰУ; [бас ред. Г.С. Сұлтанбаева; жауапты ред. А.Б. Ақынбекова]. – Алматы: Қазақ ун-ті, 2017. – 137 б.

«Бекітемін»

«К.Шакенов атындағы
орта мектебі» КММ-нің директоры

К.С. Байғалиев

« _____ » 2021 ж

«Келісемін»

«Жарма ауданы білім бөлімі» ММ
Әдістемелік кабинет меңгерушісі

Г.Ж. Увалиева

« _____ » 2021 ж

5 сынып бойынша
«Математикалық логика»
факультативтік курсының
2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспары

Орындаған: К. Шакенов атындағы орта мектебінің
математика пәні мұғалімі Оразаева Ж.Ж

Түсінік хат

«Математикалық логика» факультативінің бағдарламасы жалпы орта білім беретін мектептердің 5 - сыныптарына арналған. Бағдарлама оқушылардың жас ерекшеліктері мен мүмкіндіктері, пәнді меңгеру деңгейлері, пәнге деген қызығушылықтары, ескеріліп дайындалды. Оқушылар теориялық материалды нақты әрі тура тұжырымдауға, қиындығы жоғары есептерді шығаруда математикалық тұжырымдарды және формулаларды пайдалана білуге дағдыланады. Оқушылар жаңа теорияның қажеттілігіне, оның өмірде қай салаларда қолданылып келе жатқанына көздерін жеткізеді. Математика ғылымына деген оқушылардың бойында құрмет пен қызығушылық оянады. Математиканы оқытудың мақсаты – оқушыларды қызығушылықтарын математиканың маңызды салаларын оқып үйрену үшін, сондай-ақ сол салалардағы процестер мен құбылыстарды сипаттау және модельдеу үшін математикалық әдістер мен олардың қолдану ерекшеліктерін зерделеу үшін қажетті жағдай жасау.

Мақсаты:

- оқушының теориялық білімін нығайтып, өздігінен іздендіре отырып, шығармашылыққа жетелеу;
- ғылым мен техникада алар орны мен қажеттілігін түсіндіру;
- оқушылардың жалпы дайындық деңгейлерін жоғарлату, білім алу дайындығын жалғастыру, шығармашылық және практикалық мүмкіндіктерін ашу, дамыту болып табылады;
- оқушылардың білімін тереңдетіп қана қоймай, әр түрлі есептерді шешу жолдарын көрсету;
- оқушылардың математика пәніне қызығушылық арттырып, олимпиада есептеріне дайындау.

Міндеттері:

- математикадан алған білімін дамыта оқыту;
- математикалық тұжырымдардың, формулалардың мәнін, шығу тегін түсіндіру;
- есеп шығару арқылы меңгерген білімдерін тереңдету;
- оқушылар материалды толық түсінуі және оған есептер шығара алуы қажет;
- оқушы жеңілден ауырға және оңайдан күрделіге көшу бағытымен міндетті күрделілеу есептерді шығара алуы тиіс;
- олимпиада есептерін шығаруға дағдыландыру;
- сапалы білім алу үшін «өзін-өзі» тексеру әдістерін қолдана алуы тиіс.

Күтілетін нәтиже:

- математикадан қиындығы әртүрлі есептерді шығара алады;
- өз бетімен жұмыстанып, өзін-өзі бағалайды;
- логикалық тапсырмаларды орындауға, олимпиада есептерін шығаруға дағдыланады;

Пәнаралық байланыс: математика, өзін-өзі тану

Уақыт көлемі, сабақтың жиілігі: «Математикалық логика» факультатив бағдарламасы 34 сағатқа (аптасына 1сағат) есептеліп құрастырылған.

Ұйымдастыру формасы: жеке-жеке жұмыстану, жұптық жұмыс, топтық жұмыс.

Қолданылған технологиялар: «Сыни тұрғыдан ойлау».

Қорытындылау формасы: сыныптан тыс іс-шара, мектепшілік олимпиада өткізу.

Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүйесі:

- қалалық, облыстық олимпиадаларға, математикалық жарыстарға оқушылар қатыстыру;
- жыл бойына өткізілген іс-шараларға белсене қатысқан оқушыларды мадақтау, алғыс жариялау.

Мұғалімге ұсынылатын әдебиеттер:

- Г. И.Глейзер. «История математики в школе»;
- М. И. Сканави. Математика в задачах;
- И. С. Петраков. «Математические кружки»;
- М.В. Балк. «Математика после уроков»;
- Я.И.Перельман. Жанды математика.

Оқушыларға ұсынылатын әдебиеттер:

- М.Гарднер. «Математические чудеса и тайны»;
- Математика және физика журналы;
- Математика журналы;
- Электрондық оқулық.

Оқу пәнінің базалық мазмұны:

Математиканың шығу тарихынан (11сағат)

- Сандар туралы алғашқы түсінік, арифметиканың, жай және құрама сандардың, бөлшектің шығу тарихы, Гаусс әдісіне есептер шығару.

Математикалық тарихи есептер шығару (13сағат).

- Математикалық тарихи есептер шығару, математикалық софизмдерді, математикалық фокустарды, арифметикалық ребустарды шешу.
- Сандарды әртүрлі жүйеде жазу. Математикалық ойындар, тарихи викториналар ұйымдастыру.

Теңдеу құруға есептер шығару (10сағат).

- Мәтінді, қиындығы жоғары, логикалық есептерге теңдеу құруға және оны шығаруға талдау жасау.
- Қорытынды математикалық сайыс өткізу.

«Математикалық логика» факультативінің күнтізбелік жоспары

№	Мазмұны	Сағат саны	Өтетін мерзімі
	<i>Математиканың шығу тарихынан</i>	<i>11</i>	
1	Сандардың тарихы және санау жүйелері	1	06.09.21
2	Сандарды әр түрлі жүйеде жазу	1	13.09.21
3	Сандарды әр түрлі жүйеде жазу	1	20.09.21
4	Сандарды әр түрлі жүйеде жазу	1	27.09.21
5	Сандарды әр түрлі жүйеде жазу	1	4.10.21
6	Арифметикалық ребус	1	11.10.21
7	Белгілі бір заңдылықпен сандар тізбегі	1	18.10.21
8	Белгілі бір заңдылықпен сандар тізбегі	1	25.10.21
9	Математикалық фокустар	1	08.11.21
10	Математикалық ойындар	1	15.11.21
11	Математикалық тарихи викториналар	1	22.11.21
12	Сықырлі сіренкелер	1	29.11.21
13	Бөлшектің шығу тарихы	1	06.12.21
14	Математикалық тарихи есептер шығару	1	13.12.21
15	Математикалық тарихи есептер шығару	1	20.12.21
16	Гаусс әдісіне есептер шығару	1	27.12.21
17	Гаусс әдісіне есептер шығару	1	10.01.22
18	Логикалық есептер	1	17.01.22
19	Логикалық есептер	1	24.01.22
20	Теңдеу құруға есептер	1	31.01.22
21	Теңдеу құруға есептер	1	07.02.22
22	Адамның жастарына байланысты есептер	1	14.02.22
23	Адамның жастарына байланысты есептер	1	21.02.22
24	Қозғалысқа байланысты есептер	1	28.02.22
25	Қозғалысқа байланысты есептер	1	07.03.22
26	Қозғалысқа байланысты есептер	1	14.03.22
27	Бірлескен жұмыс	1	04.04.22
28	Бірлескен жұмыс	1	11.04.22
29	Мәтінді есептер шығару	1	18.04.22
30	Мәтінді есептер шығару	1	25.04.22
31-32	Математикалық софизм	2	2;9.05.22
33	Математикалық софизм	1	16.05.22
34	Математикалық ойындар	1	23.05.22

Бекітемін:
К.Шакенов атындағы
орта мектебінің директоры
К.С.Байғалиев

«__» _____ 2021 ж

Келісімі:
Жарма аудандық білім бөлімі
Әдістемелік кабинет меңгерушісі
Т.Увальныева

«__» _____ 2021 ж

**10 сынып бойынша «Параметрлі теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу»
элективті курс бағдарламасының
2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспары**

Орындаған: К.Шакенов атындағы орта мектебінің математика пәні
мұғалімі Оразаева Жибек

«Параметрлі теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу»

Бұл қолданбалы курстың бағдарламасы жаратылыстану-математика бағытында оқитын оқушыларға арналған.

Бағдарламада математиканың маңызды тақырыптарының бірі параметрлі теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу әдіс-тәсілдері қарастырылған.

Бағыты: *Жаратылыстану-математика*

Өзектілігі: «Параметрлі теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу» қолданбалы бағдарлы оқыту курсының бағдарламасы оқушылардың теориялық білімін нығайтып, математикалық заңдылықтарды терең біліп, дәлелдей алуға, өздігінен іздендіру арқылы шығармашылық дамуын шыңдау мақсатында құрылған.

Курс бағдарламасы бойынша оқушылар параметрі бар сызықтық теңдеулер мен теңсіздіктерді, бүтін теңдеулер мен теңсіздіктерді, квадрат теңдеулер мен теңсіздіктерді, бөлшек-рационал теңдеулер мен теңсіздіктерді, рационал теңдеулер мен теңсіздіктерді, иррационал теңдеулер мен теңсіздіктерді, жоғары дәрежелі теңдеулер мен теңсіздіктерді, трансценденттік теңдеулер, яғни параметрі бар тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктерді, көрсеткіштік теңдеулер мен теңсіздіктерді, логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу арқылы математикадан терең білім алуға мүмкіндігі мол.

Бағдарлама: 11-сынып оқушыларына арналған.

Қажеттілігі: Математика пәні жалпы білім берудің негізгі компоненті болып табылады. Оның оқушыға қатысты басты мақсаты – оқушылардың математикалық сауаттылығын арттыру, олардың білімдерінің тиімді болуын қамтамасыз ету болып саналады. Математикалық білім – оқушының жоғары деңгейде дамуы мен шығармашылық іс-әрекет тәжірибесімен қаруланған, бүгінгі жағдайда бағдарлама алуға дайын тұлға ретінде қалыптасуы үшін қажет. Оқушының ойлау қабілетін дамытуға, олардың математиканы оқуға деген ынта – талабын арттыруға жәрдем етеді.

Түсінік хат

Математиканы оқыту процесінің мақсаты—жеке оқушының есеп шығару қабілетін дамыту және математикалық ойлау қабілетін дамыту үшін жаратылыстану –математикалық бағыттағы оқытуға сәйкес мектептегі білім сапасын арттыру болып табылады.

Қазіргі заман математика ғылымының өте кең тараған кезеңі . Ал талапқа сай математикалық білім берудің басты шарты математикалық мәдениеттің деңгейін көтеру болып табылады.

Математикалық есептерді шешу , теоремаларды дәлелдеу оқушылардың ойын оятып , ойлау, есте сақ-тау қабілеттерін дамытуда , батыл қимылдар жасауға , шығармашылық ізденіске тәрбиелейді.

Ендеше оқушылардың математикаға дайындығын жан-жақты жетілдіру қазіргі аса маңызды міндеттердің бірі.

10- сыныптағы жаратылыстану–математикалық бағыттағы математика курсына қосымша түрде қолданбалы курс қарастырылады.

Бейіндік оқытудың мақсаты – математика пәні мазмұны ғылыми жетістігіне сай болып, оны түсініп қолдануға және әрі қарай дамытуға жағдай жасай-тындай болуға және де жаңа ғылымдарды жай ғана меңгеру емес, жеке тұлғаның интеллектуалдық қорын ұлғайту. Математиканың ерекше орны басқа ғылымдарды меңгеруде негіз болатын ойлаудың сапалық та, сандық та дамытуына әсер етуінен көрінеді.

Есеп шығара білу – математикадан алған білім деңгейінің , оқу материалын қаншалықты терең меңгергенінің көрсеткіші.

Сондықтан кез келген емтихан мен білімді тексеру математика курсына теңдеулер мен теңсіздіктерді, олардың жүйелерін шешу, есептерді теңдеу құру арқылы шығару оқушы меңгеруге тиісті материалдың бірі болып табылады.

Бұл қолданбалы курста 10- сынып оқушыларына сабақта алған білімдеріне қосымша білім беруге, оқыған материалдарын тереңдетуге және мектеп курсына көп мағлұмат берілмейтін мынадай: «Параметрлі теңдеулер мен теңсіздіктер» тақырыптарын меңгеруге бағытталған.

Есептердің шығарылу жолдары алдымен ертүрлі тәсілдермен көрсетіліп, ал қалған есептерді оқушылардың өздерінің тиімді тәсілді таңдап алуына баса назар аударылады. Шешімдерді іздеудің математикалық методтарын, логикалық пайымдаулардың , математикалық модельдердің , адекваттылық мәселелерін оқушылар меңгеріп алуларына зор көңіл бөлінеді. Бұл курс орта мектептері түлектеріне теңдеу шешуге қажетті және жеткілікті білім жинақтауға мүмкіндік бере отырып, математика негізгі пән болып келетін ҰБТ есептерін шығаруға дайындық болып табылады.

Мақсаттары:

- Жалпы теңдеулер мен теңсіздіктерді және оларды шешу әдістері туралы толық мағлұмат алу, алған білімдерін тереңдету;
- Жалпы мәдениеттің ішінде ойлау мәдениетінің логикалық және әдістемелік тұрғыдан дамуы;
- Жалпы логикалық ойлау мәдениетін дамыта отырып, оқушының математикаға қызығушылығын арттыру;
- Орта мектепті бітіруші түлектердің жоғары оқу орындарында білімдерін жалғастыру үшін математикалық білімдерін жүйелеу, тереңдету, тұжырымдау және нақтылау;
- Жоғары математика мен элементар математиканың арасындағы байланысты түсіне білу, арифметика, алгебра, математикалық анализдің, жалпы математиканың бірлігі туралы білу;
- Оқушылардың математика және оның салалары бойынша мамандық таңдауға көмектесу

Оқушылардың дайындығына қойылатын талаптар:

- Теңдеулер мен теңсіздіктерді шеше білу;
- Алгебралық теңдеулер мен теңсіздіктер жүйелерінің шешімдерін анықтай білу;
- Трансценденттік параметрлі теңдеулер мен теңсіздіктерді шеше білу;
- Тереңірек білім беру;
- Ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту;
- Игерген білімдерін болашақта қолдана білу, жетілдіру;
- Әртүрлі ақпарат көздерімен жұмыс жасауға; қорытынды ой жасау және нәтижені сараптауды, пікірталасқа қатысу, өз қызметінің нәтижесін көре білу, параметрлері берілген теңдеулер мен теңсіздіктерді әртүрлі әдістермен шешу;
- есеп шығарудың ұтымды жолын таңдау.

Курсты жүргізудегі негізгі принциптер:

- Жүйелілік (негізгі жұмысты оқушы үйде өз бетімен орындауы керек);
- Ілгерілемелі күрделілік (үйде орындауға аптасына 5-10 есептер беріледі, мұндағы, 3-5 есептер барлығы шығара алатындай, 1-3 есеп оқушылардың кейбірі шығара алатындай және 1-2 есеп ешкім шығара алмайтындай);
- Вариативтік (бір теңдеудің немесе есептің бірнеше тәсілмен алынған шешімдерін салыстыру);
- Басымдылықтың ауысымы (қиындау есептерді шешкенде ойлау идеясына басымдылық берілсе, оңай, стандартты есептердің тек дұрыс жауаптарына басымдылық беріледі).

Күтілетін нәтиже:

- оқушылардың мектеп курсындағы сызықтық, квадрат және рационал теңдеулер мен теңсіздіктерді әртүрлі, тиімді тәсілдермен шеше алулары;
- параметрлі сызықтық, квадрат және рационал теңдеулер мен теңсіздіктерді шеше алулары;
- тригонометриялық теңдеулерді шеше алулары, бірлік шеңберді тригонометриялық теңсіздіктерді шешуде қолдана алулары;
- мәтінмен берілген есептерге теңдеу құрып, оны шеше алулары;
- оқушылардың математикалық білімінің жоғарылауы;
- қиындығы жоғары есептер шығару арқылы шығармашылық жұмыстану деңгейінің жоғарылауы;
- білімдерін ұшқырлау арқылы ҰБТ –дан жоғарғы нәтижеге жету.

Пәнаралық кіріктіру:

Алгебра, физика, сызу, информатика

Кәсіпке бағдарлау:

Математика, информатика, инженер, экономист, бухгалтер, менеджер т.б. мамандықтарын таңдайтын оқушылардың білімдерінің терең де мазмұнды болуына ықпалын тигізеді.

Оқу уақытының көлемі, сабақтың мерзімділігі:

Сағат саны-34, аптасына 1 рет.

Оқу материалының мазмұны мен құрылымы:

1. Алгебралық теңдеулер мен теңсіздіктер-25 сағат(теорияға-14 сағат, практикаға-11 сағат)

- Параметрі бар сызықтық теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу - 1 сағат
- Параметрі бар бүтін теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-1 сағат
- Квадрат үшмүшені зерттеу. Параметрі бар квадрат теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2 сағат
- Параметрі бар бөлшек-рационал теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2 сағат
- Параметрі бар рационал теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2 сағат
- Параметрі бар иррационал теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2 сағат
- Параметрі бар жоғары дәрежелі теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2 сағат

Трансценденттік теңдеулер-9 сағат(теорияға 3 сағат,практикаға-3 сағат,қорытындығы-3 сағат)

- Параметрі бар тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2 сағат
- Параметрі бар көрсеткіштік теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2сағат
- Параметрі бар логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу-2 сағат

№	сабак №	Сабактын такырыбы	сагат саны			Күні
			барлығы	теориялык бөлім	практикалык бөлім	
Алгебралык тендеулер мен теңсіздіктер -25 сагат						
1	1	Параметрі бар сызықтык тендеулерді шешу	1	1		8.09.21
2	2	Параметрі бар бүтін тендеулерді шешу	1	1		15.09.21
3	3,4	Квадрат үшмүшені зерттеу. Параметрі бар квадрат тендеулерді шешу	2	1	1	22.29.09.2021
3	5,6	Параметрі бар бөлшек-рационал тендеулерді шешу	2	1	1	6.10.21, 13.10.21
5	7,8	Параметрі бар рационал тендеулерді шешу	2	1	1	20.10, 27.10.21
6	9,10,11	Параметрі бар иррационал тендеулерді шешу	3	1	2	10.17,24.11.2021
7	12,13	Параметрі бар жоғары дәрежелі тендеулерді шешу	2	1	1	8.12.2021 15.12.2021
8	14	Параметрі бар сызықтык теңсіздіктерді шешу	1	1		22.12.2021
9	15	Параметрі бар бүтін теңсіздіктерді шешу	1	1		29.12.2021
10	16,17	Параметрі бар квадрат теңсіздіктерді шешу	2	1	1	12.01.2022, 19.01.2022
11	18,19	Параметрі бар бөлшек-рационал теңсіздіктерді шешу	2	1	1	26.01.2022 2.02.2022

12	20,21	Параметрі бар рационал теңсіздіктерді шешу	2	1	1	9,16.02.2022
13	22,23	Параметрі бар иррационал теңсіздіктерді шешу	2	1	1	23.02.2022 2.03.2022
14	24,25	Параметрі бар жоғары дәрежелі теңсіздіктерді шешу	2	1	1	9,16.03.2022
Трансценденттік теңдеулер мен теңсіздіктер -9 сағат						
15	26,27	Параметрі бар тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу	2	1	1	6,13.04.2022
16	28,29	Параметрі бар көрсеткіштік теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу	2	1	1	20.27.04.2022
17	30,31	Параметрі бар логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу	2	1	1	4.05.2022
18	32,33,34	Қорытынды сабақ	3	1	2	11,18.05.2022
барлығы			34	18	16	

Курсты ұйымдастыру формасын анықтау:

- интерактивті әдіс;
- топтық жұмыстар;
- жеке жұмыстар;
- практикум;

Курсты оқытуды аяқтау формасы:

- қорытынды аттестаттау;

Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүйесі:

Бекітемін:
К.Шакенов атындағы
орта мектебінің директоры
К.С.Байғалиев

« » 2021 ж

Келісілді
Жарма аудандық білім бөлімі
Әдістемелік кабинет меңгерушісі
Г.Уәліпова

« » 2021 ж

**II сынып бойынша «Стандартты емес есептерді шешу»
таңдау курсы бағдарламасының
2021-2022 оқу жылына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспары**

Орындаған: К.Шакенов атындағы орта мектебінің математика пәні
мұғалімі Оразаева Жибек

«Стандартты емес есептерді шешу» таңдау курсы бағдарламасы

Түсінік хат

Бұл «Математикадан стандартты емес есептерді шешу» таңдау курсы математикадан 11 кластарға арналып жасалды.

Сағат саны 11 класта аптасына 1 сағат барлығы 34 сағатқа, барлығы 34 сағат) арналып жасалды.

Сондықтан да оқушыларды ҰБТ –ға дайындауда, жоғары оқу орнына түсулеріне, шығармашылық ойлауын дамыту, ғылыми көзқарасы мен белсенділігін арттыру, өз бетінше білім алу дағдысын қалыптастыру, математикалық білім деңгейін тереңдету, математикалық мәдениет деңгейін көтеру және оларды болашақ маман ретінде даярлау үшін математика ғылымының салаларын тереңдетіп оқытудың ролі ерекше. Таңдау курсы негізгі курс бағдарламасын тереңдетіп оқытуға арналған.

Мақсаты:

- Оқушылардың ойлау қабілетін қиындығы жоғары логикалық есептер арқылы дамыту
- Жоғары математика теорияларын оқып үйрене отырып, қиындығы жоғары есептерді шығаруға үйрету;
- Оқушылардың шығармашылық ізденістерін дамыту, жоғары оқу орындарында білімдерін жалғастыруға ықпал жасау.

Міндеті: Есептерді шығаруда әртүрлі әдіс-тәсілдерді пайдалану білу және тиімді, ықшамды жолмен шығаруға ынталандыру, оқушылардың бойында өзбетінше ізденулерін, пәнге қызығушылықтарын, шығармашылық ойлау қабілеттерін, белсенділіктерін, біліктілікке құштарлықтарын, қабілетті балаларды жетілдіруді қалыптастыру

Бағдарлама мазмұны төрт тақырыптан тұрады:

1. Алгебралық теңдеу, теңсіздік және олардың жүйелері (8 сағат)

Бұл тақырыпта алгебралық теңдеулер, теңсіздіктер және олардың жүйелерін шешудің негізгі принципі мен әдістері (сызықтық, квадраттық, рационал, бөлшек-рационал, модулі бар). Негізінен параметрі бар теңдеулер мен теңсіздіктерге көңіл аудару керек.

2. Тригонометриялық теңдеу, теңсіздік және олардың жүйелері (8 сағат)

Тригонометриялық теңдеу, теңсіздік және олардың жүйелерін шешудің негізгі принципі мен әдістері.

Әсіресе тригонометриялық теңдеулердегі түбірлерді таңдау ережелеріне, параметрі бар теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу, параметрі бар теңдеулер мен теңсіздіктердегі бағалау әдістеріне көңіл бөлу.

3. Иррационал, көрсеткіштік және логарифмдік теңдеу, теңсіздік және олардың жүйелері (10 сағат).

Иррационал, көрсеткіштік және логарифмдік теңдеу, теңсіздік және олардың жүйелерін шешудің негізгі принципі мен әдістері.

Негізінен аралас типтік теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуге және параметрлері бар теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуге көңіл бөлу.

4. **Стандартты емес теңдеу, теңсіздік және олардың жүйелері (8 сағат).**

**II класқа арналған «Стандартты емес есептерді шешу»
таңдау курсының күнтізбелік жоспары
(аптасына 1 сағат, барлығы 34 сағат)**

№ урока	Мазмұны	Сағат саны	Күні
	1. Алгебралық теңдеу, теңсіздік, жүйелер.	8 сағ	
1	Теңдеу туралы түсінік. Теңдеуді шешудің негізгі принципі: түрлендіру, тепе-тең түрлендіру (бөгде түбір пайда болғанда, түбірді жоғалту).	1	08.09.2021
2	Теңдеулерді шешудің негізгі әдістері: көбейткіштерге жіктеу, жаңа айнымалы енгізу тәсілі.	1	15.09.2021
3	Теңдеулер жүйелерін шешудің негізгі принципі және шешу әдістері.	1	22.09.2021
4	Теңдеулер жүйелеріне келтірілетін алгебралық теңдеулер.	1	29.09.2021
5	Теңсіздіктерді шешудің негізгі принципі. Интервалдар әдісі.	1	06.10.2021
6	Модуль таңбасы бар алгебралық теңдеулер мен теңсіздіктер.	1	13.10.2021
7-8	Параметрі бар алгебралық теңдеулер мен теңсіздіктер.	2	20, 27.10.2021
	2. Тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктер.	8 сағ	
9	Тригонометриялық теңдеулерді шешудің негізгі әдістері: көбейткіштерге жіктеу, белгісіз айнымалы енгізу.	1	11.11.2021
10	Тригонометриялық теңдеулердің түбірлерін таңдау және жауабын жазу.	1	18.11.2021
11	Тригонометриялық теңдеулер жүйелерін шешу әдістері. Жауап жазу.	1	25.11.2021

12	Тригонометриялық теңсіздіктер және шешу жолдары.	1	02.12.2021
13	Параметрі бар тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу.	1	09.12.2021
14	Параметрі бар тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктерді бағалау әдісі	1	
15-16	Кері тригонометриялық функциялардың шешуінің бар болуы	1	23.12.2021
	3. Иррационал, көрсеткіштік, логарифмдік теңдеулер, теңсіздіктер және олардың жүйелері.	10 сағат	
17-18	Иррационал теңдеулерді және теңсіздіктерді шешу әдістері.	2 с	13.20.01.2022
19-20	Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулерді шешудің негізгі принциптері мен әдістері: логарифмдеу, потенциаллеу, белгісіз айнымалы енгізу, бірдей негізге келтіру.	2с	27.01.2022 03.02.2022
21-22	Көрсеткіштік және логарифмдік теңсіздіктерді шешудің негізгі әдістері: логарифмдеу, потенциаллеу, белгісіз айнымалы енгізу және интервалдар әдісі.	2 с	10.02.2022 17.02.2022
23-24	Аралас теңдеулер, теңсіздіктер және олардың жүйелері (алгебралық, көрсеткіштік, логарифмдік өрнектері бар)	2 с	24.02.2022 03.03.2022
25-26	Параметрлері бар иррационал, көрсеткіштік, логарифмдік теңдеулер.	2 с	10.03.2022 17.03.2022
	4. Стандартты емес теңдеу, теңсіздік және олардың жүйелері.	8 сағат	
27-28	Шешімі оған кіретін функциялардың бірсарындылығы мен шектелгендігін пайдалануға негізделген теңдеулер мен теңсіздіктер.	2 с	31.03.2022 07.04.2022
29-30	Теңдеу мен теңсіздіктерді шешудің графикалық әдісі, олардың түбірлерінің санын бағалау әдісі.	2 с	14.04.2022 21.04.2022
31-32	Түбірлерінің санын табу, бүтін түбірлерін анықтау т.с.с теңдеу мен теңсіздіктерге берілген стандартты емес есептерді шешу.	2 с	28.04.2022 05.05.2022
33	Шешімі берілген шартты қанағаттандыратын, шешімдер саны параметрге байланысты болатын	1 с	12.05.2022

	параметрі бар тендеу, тендеулер жүйелері және тенсіздіктер.		
34	Параметрі бар есептерді шешуде туындыны қолдану.	1 с	19.05.2022

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Гольдич В. А. Алгебра. Решение уравнений и неравенств. - Спб.:Литера, 2004
2. Крамор В. С. Примеры с параметрами и их решение. Пособие для поступающих в вузы. - М.:АРКТИ, 2001
3. Шевкин А. В. Задачи с параметром. - М.:Русское слово, 2003
4. Локоть В. В. Задачи с параметрами. - М.:АРКТИ, 2004-2007
5. Горнштейн П. И., Полонский В. Б., Якир М. С. Задачи с параметрами. - М.:Илекса, Харьков: Гимназия, 2003
6. Изучение сложных тем курса алгебры в средней школе: Учебно-методические материалы по математике/ под ред. Л. Я. Фальке — М.:Народное образование; Илекса; Ставрополь: Сервич школа, 2005
7. Математика в школе/журнал
8. Приложение к газете «Первое сентября»/ Математика
9. Ю. А. Глазков и др. Математика. ЕГЭ. Решение задач группы В. - «Экзамен», М.
10. И. Н. Сергеев. Математика. ЕГЭ. Задания типа С. - «Экзамен», М.
11. И. П. Рустюмова. Пособие для подготовки к ЕНТ по математике. Алматы. 2008г

«Бекітемін»
К.Шакенов атындағы орта
мектебінің директоры
К.С.Байғалиев
«_____» _____ 2021ж

«Келісемін»
«Жармазултан» және «Әлім бағым» ММ
Әдістемелік кабинеті меңгерушісі
Г.Ж.Убадиев
«_____» _____ 2021ж

**9 «А», «Ә» сынып бойынша
«Зайырлылық және дінтану негіздері» курсы бағдарламасының
2021-2022оқу жылына арналған күнтізбелік тақырыптық жоспары**

Орындаған: «К. Шакенов атындағы орта мектебі» КММ-нің
тарих пәні мұғалімі Солтыбаева Н.А.

Жаңаөзен 2021-2022жж

Түсінік хат

«Жалпы білім беретін ұйымдар үшін жалпы білім берудің, таңдау курстары мен факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2014 жылғы 15 шілдедегі №281 бұйрығына сәйкес 2016-2017 оқу жылынан бастап оқу үдерісіне

«Дінтану негіздері» факультативтік курсының орнына «Зайырлылық және дінтану негіздері» факультативтік курсы енгізілді. «Зайырлылық және дінтану негіздері» пәнінің мәні және маңызы оның қазіргі қоғам қажеттілігі мен тұрақтылығының ғылыми тұғырнамасы ретіндегі өзектілігінен, қоғам тарихы, мәдениеті мен рухани құндылығын анықтайтын бастаулардан тұрады. Зайырлылық және дінтану негіздері жалпы орта білім жүйесіндегі әлеуметтік-гуманитарлық және қоғамтанулық білім алудың құрамдас бөлігі болып табылады.

Қазақстанның қазіргі саясаты еліміздегі көптеген этностар мен мәдениеттер арасындағы этносаралық, конфессияаралық құрмет пен төзімділікті, өзара татулықты орнатуға, рухани-адамгершілік құндылықтардың ортақ жүйесін құруға бағытталған.

Дін және мәдениет, дін және мемлекет, дін және өркениет қатынастары мен тарихын білу адамзаттың сан ғасырлық тәжірибесінің рухани көрінісін тану болып табылады.

Қазақтың белгілі ойшылдары - ал-Фараби, Қожа Ахмет Йасауи, Абай, Ыбырай, Шәкәрім өздерінің рухани мұраларында ел тарихындағы діннің ролі мен оның жеке тұлғаны жан-жақты қалыптастырудағы маңызын тарихи сана мен тәжірибе негізінде ашып көрсетті.

Пәнінің оқыту мақсаты:

- 1) білім алушыларды зайырлылық қағидатын құндылық, яғни мемлекет тұрақтылығының басты факторы ретінде қабылдауға, дінді зайырлы таным аясында тануға үйрету;
- 2) діни сенім бостандығы, әлемдік және дәстүрлі діндердің, жана діни қозғалыстардың тарихы мен қазіргі жай-күйі, теріс пайғалды діни ағымдар мен тығым салынған діни ұйымдар туралы жан-жақты білімін қалыптастыру;
- 3) оқушыларды экстремизм, терроризм және діни радикализм идеологияларын қабылдамауға үйрету, рухани-адамгершілік құндылықтар негізінде толеранттылық қасиетке тәрбиелеу және олардың гуманистік дүниетанымын қалыптастыру.

Пәнінің оқыту міндеттері:

- 1) білім алушыларға діннің мәні, тарихы және оның қазіргі қоғамдағы ролі жөнінде жүйелі мәлімет беру
- 2) зайырлылық ұстанымдарын мемлекеттілік пен тәуелсіздіктің негізі ретінде таныта отырып, осы бағыттағы білімін қалыптастыру;
- 3) зайырлылық тұрғысынан дінн сана, діни сенім, діни таным және діни тәжірибе негіздерін салыстыра білуді үйрету;
- 4) діннің дүниетанымдық, мәдениеттанымдық және адамгершілік мәнін түсіндіру;
- 5) оқушыларды діни сенім бостандығын құрметтеуге, толеранттылыққа баулу арқылы қазіргі қоғамдағы діни ағымдарға зайырлылық ұстанымы негізінде баға бере алатын дағды қалыптастыру;
- 6) Қазақстандағы этносаралық, конфессияаралық келісімді зайырлылық ұстанымдарының нәтижесі ретінде таныта отырып, оқушылардың бойында азаматтық мінез бен жауапкершілік қасиетті тәрбиелеу;
- 7) экстремизм, терроризм, діни радикализм секілді жаһандық жағымсыз құбылыстардың теріс идеологияларының ұлттық қауіпсіздікке, зайырлылық ұстанымдарына, қоғам тұрақтылығына төндіретін қауіп-қатерін түсіндіре отырып, зайырлы мемлекет қағидаттарына құрмет сезімін тәрбиелеу;
- 8) білім алушылардың бойында діни әдебиеттер, электрондық ресурстар және бұқаралық ақпарат құралдары материалдарын салыстыра білу және сыни тұрғыда сараптау мәдениеті мен қабілеттерін қалыптастыру;
- 9) құқықтық сауаттылықтың қоғам өміріндегі маңызын түсіндіре отырып, осы тұрғыдағы білімін арттыруға, Қазақстан адамдары мен азаматтарының құқықтары мен еркіндіктерін сыйлауға тәрбиелеу;

Бағдарламада ұсынылған материалды игеру барысында «Қазақстан тарихы», «Дүниежүзі тарихы», «Адам, Қоғам, Құқық», «Этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихы», «Қазақ әдебиеті», «Өнер» сияқты пәндермен және «Абайтану» курсымен пәнаралық байланыс пен сабақтастықты орнату қарастырылған.

Оқу жүктемесінің көлемі:

9-сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

Ғарифолла Есім, Есбосын Смағұлов

Зайырлылық және дінтану негіздері «Білім» баспасы, 2016 жыл

**Зайырлылық және дінтану негіздері
9-сыныпқа арналған факультатив жоспары
жылына 34сағат, аптасына 1 сағат**

р/с	с/с	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
I тарау Қазақстан Республикасы – зайырлы мемлекет					
1	1	Кіріспе: «Зайырлылық және дінтану негіздері» пәнінің мәні	1	02.09-10.09.21	
2	2	Зайырлылық және зайырлы мемлекет: ұғымы, мәні, сипаты.	1	13.09-17.09.21	
3	3	Зайырлы мемлекет және дін. Зайырлы этика негіздері.	1	20.09-24.09.21	
4	4	Білімкүйесіндегі зайырлылыққағидағтары	1	27.09-01.10.21	
II тарау Дін: құрылымы және қызметі.					
5	1	Діннің мәні, анықтамасы, әлеуметтік маңызы, шығу тегі, жіктелуі мен түрлері.	1	04.10-08.10.21	
6	2	Діннің құрылымы және функциялары. Дін – рухани мәдениет құбылысы	1	11.10.-15.10.21	
7	3	Дінтану ғылымының қалыптасуы мен дамуы. Негізгі діннің ұғымдар.	1	18.10-22.10.21	
III тарау Діннің бастаулары мен тарихи түрлері.					
8	1	Көненаным-сенім нысандары және ұлттық діндер.	1	25.10-29.10.21	
9	2	Ежелгі Египеттегі, Грекиядағы, Римдегі діндер.	1	01.11.-05.11.21	
10	3	Шығыс өркениетінің тарихи діндері: Индуизм, Конфуциандық, Даосизм, Сингонизм, Иудаизм, Тора және Талмуд, Тәңірлік.	1	08.11-12.11.21	
11	4	Иудаизм, Тәңірлік.	1	15.11-19.11.21	
IV тарау Әлемдік діндер.					
12	1	Буддизм: діни ілімінің негіздері, тарихы, тәжірибесі және таралу аймақтары. Буддизмнің негізгі тармақтары	1	22.11-26.11.21	
13	2	Христиан діні; діни ілімінің негіздері, тарихы, тәжірибесі.	1	29.11-03.12.21	
14	3	Христиан дінінің негізгі бағыттары (православие,	1	06.12-10.12.21	

		католицизм, протестантизм)			
15	4	Қазіргі замандағы христиан діні және оның таралу өңірлері	1	13.12-17.12.21	
16	5	Ислам: діни ілімінің негіздері, тарихы, тәжірибесі	1	20.12-24.12.21	
17	6	Мухаммед - пайғамбар. Қасиетті кітап - Құран.	1	27.12-28.12.21	
18	7	Ислам дініндегі негізгі бағыттар. Мұсылман құқығының негізгі мектептері (Мазхабтар).	1	10.01-14.01.22.	
19	8	Мұсылман мейрамдары және салт-жоралары мен ұйғарымдары	1	17.01-21.01.22.	
20	9	Сопылықтанымдық мектебі.	1	24.01-28.01.22.	
21	10	Ислам, ғылым және мәдениет	1	31.01-04.02.22.	
V тарау Қазақстандағы діндер					
22	1	Қазақстандағы ислам діні: исламның Қазақстанда таралуы.	1	07.02.-11.02.22.	
23	2	Қожа Ахмет Йасауидің діни философиясы (хикмет ілімі).	1	14.02-18.02.22.	
24	3	Қазақ мемлекеттілігінің қалыптасуындағы исламның ролі.	1	21.02-25.02.22.	
25	4	XX ғасырдағы және қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы ислам.	1	28.02-04.03.22	
26	5	Қазақстанда христиан дінінің таралуы. Қазақстандағы православие шіркеуі. Қазақстандағы католицизм және протестантизм	1	07.03-11.03.22.	
VI тарау Қазақстандағы ислам мәдениеті.					
27	1	Қазақстандағы исламдық сәулет өнері. Ислам жазба мәдениетінің ескерткіштері.	1	14.03-18.03.22.	
28	2	Қазақ елінің мұсылман ойшыл-ғұламалары: Әл-Фараби, Жүсіп Баласағұн, Махмұд Қашқари, Ахмет Нүгіеки, Хусамеддин Сығнаки	1	04.04-08.04.22	
29	3	XIX-XX ғасырдағы дін ғұламалары. Абай мен Шәкәрімнің діни мұралары	1	11.04-15.04.22	
VII тарау Жаңа діни қозғалыстар.					
30	1	Жаңа діни қозғалыстар туралы түсінік, сипаты және ерекшеліктері.	1	18.04-22.04.22.	

1	2	Теріс пұғылды діни ағымдар, олардың белгілері және зардабы.	1	25.04-29.04.22.	
32	3	Терроризм - дінге жат ұғым. Діни экстремизм мен терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке қатері	1	02.05-06.05.22.	
33	4	Діни экстремизм мен терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке қатері	1	10.05-13.05.22.	
VIII тарау Қазақстан - дінаралық келісім аумағы.					
34	1	Қазақстан Республикасының дінаралық заңнамасы.	1	16.05-24.05.22	

«Бекітемін»
К.Шакенов атындағы
орта мектебінің директоры:
К.С.Байғалиев

« » 2021 жыл

**9 «А» сыныбы бойынша
«Дебат клубы» үйірмесінің 2021-2022 оқу жылына
арналған күнтізбелік тақырыптық жоспары**

Жетекшісі: «К.Шакенов атындағы орта мектебі» КММ-нің
тарих пәні мұғалімі Н.А.Солтыбаева

Жаңаөзен

ТҮСІНІК ХАТ

«Пікір-сайыс – сөз додасы» - бағдарламасы білімнің туындыларлық жүйесін нақты көздейтін жаңа бағыттағы дебат клубы. Оқушылар мен ұстаздары да пікір-сайыстарға араластыруға, өз бетімен ізденуге, білім алу және жалпы шығармашылық белсенділігін арттыруға көмектен. Пікір-сайыстарға дайындық барысында оқушылар белгілі – бір тақырып бойынша мәлімет жинаптырып, оларды қарама – қарсы бағыттарды қолдайтын екі түрлі позицияға арналған жазбаларға топтастырылады. Олар жақсы және дұрыс топтардың көбістері. Осының нәтижесінде оқушылар кез-келген мәселеге бір жақты көзқараста болудан арылып, терең, сын тұрғысынан оқушыларды, сонымен қатар парламент мүшелерін болудың әртүрлі жолдарын қарастыруға болады. Мысалы: психологиялық тренинг, сергіту, ойын элементтері арқылы, екінші СТО элементі жуан, жінішке стартегиясы арқылы сұрақ жетекімен болуға болады. Жалпы пікір-талас, талқылау, дискуссия, диалог, бір мәселені көпшіліктің талғасына сүйу ағартып жетудің ең жақ тараптан және оң нәтиже бере алатын формасы болып табылады.

Өзінің көзқарасы бар, айыпшылығы сын тұрғыдан беріп, бағалайтын, шешім шығаруда өзінің ойын танылып, өз ойын өткізуге сенімді тұрға қатысушына сенімді тиді.

Пікір – сайыстардың әдеттегі элементтерінен айырмашылығы да, артықшылығы да осында. Үйірме оқушының тұрға, азамат ретінде жетілуіне, білім алуға деген қызығушылығының артуына зор ықпал етуі сөзсіз. Сонымен бірге пікір – сайыс бағдарламасы жаңа орта білім беру жүйесінің өзекшілерімен толық үйлесімді деуге де негіз бар.

Пікірсайыс - нақты құрылымдалған және арнайы ұйымдастырылған қоғамдық ой алмасу, екі тарап арасындағы өзекті тақырыптар бойынша талқы. Қоғамдық пікірталастың бұл түрі пікірсайысқа қатысушылардың бір-бірін емес, үшінші тарапты олардың дұрыстығына сендіруге бағытталған.

Пікірсайыс балаларға ораторлық өнерді, көпшілік алдында сөйлеу қабілеттерін үйретеді. Сондай-ақ, пікірсайыс сын ойлау және әлем мен қоғамдағы жағдайларды сарау қабілеттерін дамытады.

Үйірменің мақсаты:

Заман талабының сұранысына сәйкес жетік, адами құндылықты жанына серік еткен, айналасына сын көзбен қарап, қоғамдық өмірге белсене араласатын жастардың жаңа буынын қалыптастыру. Мектеп оқушыларын үйірмеге тарту. Мектеп ішкілік пікірсайыс турнирлерін ұйымдастыру, үздіктерді анықтап, ынталандыру. Мектеп намысын қорғайтын үздік оқушыларды анықтау.

Үйірменің міндеттері:

- Оқушылардың шығармашылық қабілеттерінің айқындалуына мүмкіндік беру;
- Шешендік өнер және жұрт алдында сөйлеу мәдениеті қалыптасқан талантты жастарды анықтау;
- Талантты жастарды ынталандыру;
- Мектеп оқушылары арасында пікір-сайыстың деңгейін көтеру;
- Мектеп оқушыларының сын тұрғысынан ойлауын дамыту;
- Өз Отаны Қазақстан, оның басты құндылықтарын құрмет тұтып, мақтаныш сезімдерін қалыптастыру
- Оқушылардың жауапкершілігінің және танымдық қабілеттерін түрлі пікірталастар арқылы ортаға салу
- Оқушыларды коммуникативтілікке, сөйлеу мәдениетіне, сөз өнеріне, тұжырымды ойын дәлелдей білуге баулу
- Оқушының өзін – өзі тәрбиелеуіне, өзін және өзгені бағалай білуге үйрету
- Сұлулықты түсіне білуге, өз Отанына, атамекеніне деген патриотымыз.
- Білікті, оқу – тәрбие беру.
- Мектептің үздік оқушыларын анықтап, аудандық, қалалық, облыстық, республикалық, халықаралық пікірсайыс турнирлеріне қатыстыру.

Күтілетін нәтиже:

- Мектеп оқушыларының бос уақытын тиімді пайдалану;
- Пікірсайыс арқылы белсенді азаматтық позициясы бар, жаңарған қоғамның жаңа азаматтары тәрбиеленеді.
- Басқа адамдардың көзқарастарымен санаса алатын озық ойлы азаматтардың қатарын көбейту;
- Жастарды өз бетімен білім алуға, ізденуге дағдыландырады;
- Жастардың бір-бірімен тығыз қарым-қатынас жасауларына, пікір алмасуына, қарым-қатынас диалогін орнатуға мүмкіндік туғызады.
- Саяси сана сезімі, қоғамға көзқарасы ерекшеленеді
- Оқулық арқылы берілетін әдеби құндылықты терең меңгереді

**«Пікір-сайыс – сөз додасы»
күнтізбелік жоспары**

№	Тақырыбы	Сағ саны	Теориялық бөлім	Практикалық бөлім	Мерзімі
1	Кіріспе	2	Пікір-сайыс деген не? Пікір-сайыстың форматтары (Карла Попер) (1 сағат)	Пікір сайыстыру қабілетін байқау, ашу.1сағ	02.09-10.09.21 13.09-17.09.21
2	Тақырып (Қарар)	2	Американдық Парламенттік формат туралы түсінік. Пікір – сайыс үлгісінің негізгі элементтері. Қарар 1 сағат	Қарар шығару. Қарар сараптамасы Қарар (тақырып) (1 сағат)	20.09-24.09.21 27.09-01.10.21
3	Критерий (мақсат)	2	Критерий – мақсат. Тақырыпқа мақсат қою (1 сағат)	1.Қарарға арнап критерий шығару мен оған сараптама жасау 2.Критерийді негіздеу. 3. Критерийдің қарар және аргументтермен байланысы (1 сағат)	04.10-08.10.21 11.10.-15.10.21
4	Дефинициялар (анықтамалар) – негізгі ұғымдарды анықтау	3	Қарардағы негізгі ұғымдарды анықтау. Анықтама -қарарды зерттеу бағытын анықтау құралы. (1 сағат)	-Энциклопедиялық сөздіктермен жұмыс -Түсіндірме сөздік -Қазақ тілі грамматикасы (2сағат)	18.10-22.10.21 25.10-29.10.21 01.11.-05.11.21
5	Аргументтер	4	1.Аргумент құрастыру, негіздеу түрлері 2.Критерий мен аргумент	1.Аргумент құрастыру.Ойын барысында 2,3,5 аргумент болған дұрыс	08.11-12.11.21 15.11-19.11.21

			арасындағы байланыс (2 сағат)	(2 сағат)	22.11-26.11.21 29.11-03.12.21
6	Дәлелдер (факты)	2	1.Зерттеу мен дәлелдер. 2.Мәлімет жасау, статистикалық мәлімет, шолулар, мысалдар мен сұқбат.Ғаламтор мәліметі (1 сағат)	1.Мәлімет алынатын мәтінмен жұмыс істеу 2.Дәлелдер парағын дайындау.Бір аргументке нақты 2,3 дәлел жатады. (1 сағат)	06.12-10.12.21 13.12-17.12.21
7	Жақтау кейсі	2	Кейс – жұртшылыққа ұсынылатын спикердің сөзі.Ол қарар, критерий, аргумент, факті, қорытындыдан тұрады. (1 сағат)	-Жақтау кейсіні құрастыру -Даттау кейсінен өзге екенін түсіндіру (1 сағат)	20.12-24.12.21 27.12-28.12.21
8	Даттау кейсі	2	Даттау кейсінің құрылымы.Терістеудің 3 деңгейі:қарарды интерпретациялау, критерийді терістеу, аргументтертерістеу (1 сағат)	-Даттау кейсінің үлгісі, құрастыру (1сағат)	10.01-14.01.22. 17.01-21.01.22.
9	Спикерлердің міндеттері	2	1.Спикерлердің рөлдері 2.Спикерлерді бағалау критерийлері (1сағат)	Кемшіліктер мен қателіктерді іздеу, табу, оны дұрыстау әдістері.Стильмен ұсынылған ба? Спикерлердің сөйлеу уақыты бар.Көз бе,көз байланыс (1 сағат)	24.01-28.01.22. 31.01-04.02.22.
10	Сұрақ - жауап	4	-Сұрақ – жауаптардың мақсаты, міндеті, нәтижелі	Сұрақтардың тізбегін құрастыру Сұрақтардың ойын барысында	0702.-11.02.22.

			сұрақ қою әдістері -Ашық және жабық сұрақтар (2 сағат)	3 минуттың ішіне сыйымдылығын қарау. (2 сағат)	14.02-18.02.22. 21.02-25.02.22. 28.02-04.03.22.
11	Пікір – сайыс бәсекелері	4	-Пікір-сайыс бәсекелерін өткізудің ережелері мен кеңестері -Қарарды талқылауға барлық команданың тренерлері болуға міндетті.1сағ	Пікір-сайыс бағдарламасын ойынан бұрын сараптау керек.Пікір-сайыс клубтарын құру (3 сағат)	07.03-11.03.22. 14.03-18.03.22. 04.04-08.04.22. 11.04-15.04.22.
12	Төрешілік егудің мәдениеті	3	Міндетті шешім шығару сараптамасы. Бағалау тәртібі. Топты бағалау, спикерді бағалау әдісі 1сағ	Пікір-сайыс парағын жүргізу 2сағ	18.04-22.04.22. 25.04-29.04.22. 02.05-06.05.22.
13	Қорытынды	2	1.Бұқараны ойландырып жүрген тақырыптарды жинақтап, резолюциялар тізбегін жасау 2. Қанша резолюция сонша критерий дайындау Аргумент және фактілер жинақтау 3.Спикерлерді бағалау критерийлерін шығару 4.Төреші міндеттерін дайындау (1 сағат)	Практикалық жұмыс Практикалық жұмыс Ізденіс жұмыс (1 сағат)	10.05-13.05.22. 16.05-24.05.22 (2сағ)

«Бекітемін»
К.Шакенов атындағы
орта мектебінн директоры :
К.С.Байғалиев

« » 2021 жыл

Келісемін:
Жарма аудандық білім бөлімі
Әдістемалік кабинет меңгерушісі
Г.Ж.Урғалиева

« » 2021 жыл

«Парасаттылық және әдеп»
факультативтік сабағының күнтізбелік жоспары
7 сынып

Пән мұғалімі: Абдудинова А.М.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

7-сынып оқушыларына арналған "Парасаттылық және әдеп" үйірме курсының бұл жұмыс бағдарламасы жалпы білім берудің мемлекеттік стандартының талаптарына сәйкес, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі департаментінің тапсырмасымен «Педагогика» кафедра-лабораториясының ұйымдастыруымен «Парасаттылық мектебі» авторлық бағдарламасы және Қазақстан Республикасының жалпы орта білім беру мекемелеріне арналған «Әдеп» таңдау курсы бағдарламасы, құрастырушы А.К. Данкенованың бағдарламасы негізінде жасалды.

Курстың функциялары оқушылардың рухани дамуы мен өзін-өзі тануына, әдеп әліпесі мен парасаттылық негіздерімен танысуға бағытталған.

Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері:

Мақсаты:

Оқушылардың әдеп мәдениетінің негізін қалау және концептуалды тұрақты, позитивті бағдарланған және белсенді өмірлік ұстанымды ұстанатын тұлғаның дамуына ықпал ету.

Міндеттері:

- * Оқушыларға әдеп мәдениетті дамытудағы, адамдарды тәрбиелеудегі рөлін түсіндіру, оның тұлғааралық қатынастарды ұйымдастырудағы маңыздылығын көрсету;
- * Әдеп мен парасаттылықтың, адамның моральдық және қоғамдағы мінез-құлқының арасындағы органикалық байланысты көрсетініз;
- * Оқушыларды әдеп нормалары мен ережелерімен, әдеп тәртібінің компоненттерімен таныстыру;
- * Оқушылардың бойында әлсуметтік қолайлы мінез-құлық және қоғамда барабар өзара іс-қимыл дағдыларын қалыптастыру;
- * Оқушылардың жалпы мәдениеті мен ой-өрісін кеңейту, олардың айналасындағыларға құрметпен қарауын қалыптастыру, патриотизм рухын нығайту және басқа ұлттардың әдет-ғұрыптары мен әдет-ғұрыптарын қабылдауда толеранттылық идеясын енгізу;
- * Оқушылардың позитивті ойлауын қалыптастыруға ықпал ету;
- * Болашақ өзін-өзі табысты жүзеге асыруға көмектесу мақсатында оқушыларға өзін-өзі талдау және үнемі жұмыс жасау дағдыларын үйрету.

Курстың жалпы сипаттамасы

Әдеп феномені адамзат өмірінде маңызды орын алады, көбінесе мәдениеттің бет-бейнесін, оның құндылықтарын, сондай-ақ адамның адамгершілік келбетін анықтайды. Әдеп мәдениетімен танысу жас ұрпақтың әлеуметтік бейімделуіне ықпал етеді, жеке өсу мен өзін-өзі жүзеге асырудың негізін қалайды. Қазіргі білім беру этикетті, ең алдымен оның студенттерде жағымды және альтруистік дүниетанымның қалыптасуына ықпал ететін аспектілерін зерттеместен мүмкін емес екені анық.

Бұл бағдарламаның құрылымдық ерекшелігі оқушылардың ересек адамдардың мінез-құлық ережелері туралы тұтас көзқарасын қалыптастыруға және дамытуға ықпал етеді, бұл жасөспірімдерді ересек өмірге бейімдеу мәселесін шешуге көмектеседі. Сабақ барысында оқушылар басқалармен сындарлы қарым-қатынас құру туралы негізгі этикет білімін игере алады.

Оқыту оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін диалогтық және тренингтік принциптерге негізделген.

Жұмыс түрлері: әңгімелесулер, талқылаулар, дәрістер, дидактикалық және рөлдік ойындар, тренингтік жағтынулар, ермексаздағы үлгілеу, шағын-шығармалар мен эссе, күнделік жүргізу; тестілеу, тапсырмалары бар карточкалар, сөздікпен жұмыс. Өзін-өзі бақылауға арналған тесттер оқушыларға материалды білу деңгейін өз бетінше тексеруге және бағалауға мүмкіндік береді. Сабақ барысында дәрістер, әңгімелер мен практикалық тапсырмаларды біріктіру ұсынылады. Дидактикалық құралдарды, бейнематериалдарды пайдалану көзделеді. Мектептен тыс іс – шаралар-түрлі мәдени іс-шараларға бару, оларды кейіннен талқылау қарастырылған.

Базалық оқу жоспарындағы факультативтік курс орнының сипаттамасы:
7-сыныпта -34 сағат, аптасына 1 оқу сағатын қабылдайды.

Күтілетін нәтижелер:

Оқушылардың кең қолданылатын сөйлеу сөздік қорына жеткілікті дәрежеде әдептілік стереотиптерін кіріктіру. Қарым-қатынас жағдаяттарына қарай әдептіліктің қажетті формаларын таңдай білу (кіммен, қайда, қашан, неге айтасын). Тәртіпті мәдениеттің жалпы ережелерін менгеру.

Күнтізбелік жоспар
7- сынып
Аптасына – 1 сағат.

№	№	Тақырыптар	С/с	Мерзімі	Ескерту
I тоқсан					
1	1	Кіріспе. Әдеп дегеніміз не?	1	03.09.2021	
I.		Қарым-қатынас әдебі			
2	1	Сәлем сөздің анасы.	1	10.09.2021	
3	2	Кел, танысайық!	1	17.09.2021	
4	3	Қарым-қатынас мәдениеті. Практикалық жұмыс.	1	24.09.2021	
5	4	Күнтізбелік жоспарлау, уақыттың бағасын білу. (тренинг)	1	01.10.2021	
6	5	Отбасылық әдеп.	1	08.10.2021	
7	6	Шығармашылық жұмыс. Үлкенге – құрмет, кішіге-ізет.	2	15.10.2021 22.10.2021	
8	7	Кешірім сұрау әдебі.	1	29.10.2021	
II тоқсан					
9	8	Сын және сынды қабылдау әдебі.	1	12.11.2021	
10	9	«Бар» мен «Жок» әдебі. Парасаттылық мектебі.	1	19.11.2021	
11	10	«Сыйлық» қабылдау және сыйға тарту әдебі.	1	26.11.2021	
II.		Жеке адамның өзін-өзі ұстау әдебі.			
12	1	Адамның киіну мәдениеті. Киіну стилі мен тазалық.	1	03.12.2021	
13	2	Заттар сен туралы не дейді?	1	10.12.2021	
14	3	Қыз және ұл баланың қарым қатынасы. Сыйластық әдебі.	1	17.12.2021	
15	4	Қызметтік әдеп ережелері. Субординация.	1	24.12.2021	

III тоқсан

III.	Қонақ күту, тамақтану әдебі.				
16	1	Үй иесі мен қонақ қарым-қатынасы.	1	14.01.2022	
17	2	Дастархан заңдылығы.	1	21.01.2022	
18	3	Жеке, қоғамдық көлік жүргізу әдебі.	1	28.01.2022	
19	4	Саяхаттау әдебі.	1	04.02.2022	
20	5	Әлептілік және олардың әлеуметтік маңызы.	1	11.02.2022	
21	6	Бейресми қабылдаулар: Шай, кофе; пикник	1	18.02.2022	
22	7	Қоғамдық орындар мен көшедегі мінез-құлық.	1	25.02.2022	
23	8	Мерекелік мәзірлер мен сән-салтанат стилі.	1	04.03.2022	
24	9	Рөлдік ойындар. Шет елдік қонақтар.	1	11.03.2022	
25	10	Парасаттылық негізін қалыптастыруда қонақпен сөйлесу әдебі.	1	18.03.2022	

IV тоқсан

IV	Қоғамдық орын әдебі.				
26	1	Мәдениет ошақтарындағы тәртіп әдебі.	1	01.04.2022	
27	2	Үйде жүру нормасы.	1	08.04.2022	
28	3	Телефон, байланыс құралдарының әдебі.	1	15.04.2022	
29	4	Сабаққа дайындау әдебі.	1	22.04.2022	
V	Сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ!				
30	1	Парасаттылық негізіндегі қарым-қатынас.	1	29.04.2022	
31	2	Тренинг. «Кемел руханият пен биік ақиқаттың жоғары зерделенген парасатын, сапалы мәдениеті мен әдебін, ар мен намысын қатар ұстаған зиялы ұрпақ».	2	06.05.2022 13.05.2022	
32	1	Этикет мінез-құлқының принциптері мен компоненттері бойынша қорытынды	1	20.05.2022	

Қолданылған әдебиеттер тізімі.

1. <https://asu.edu.kz/> сайты. Парасаттылық мектебі.
2. <https://bilimdiler.kz/> сайты. Әдеп үйірме сабағының күнтізбелік жоспары. Р.К. Асипова.
3. Ә. Табылдыев. «Тәрбие өрнектері» Алматы «Мектеп» 1989ж
4. Кенжеахметұлы С. Қазақ халқының салт-дәстүрлері. Алматы, 2006ж.
5. Халықтық педагогика - даналық мектебі. Аманова Ғ. Алматы, 2012ж
6. Григорьева Т.Г., Линская Л.В., Усольцева Т.П. Основы конструктивного общения. Методическое пособие для преподавателей. – Новосибирск: Изд-во Новосиб. Ун-та; М.: Совершенство, 1997
7. Дих Н.Ф. Начальная школа. Премудрости маркиза Этикета, или Уроки вежливости на каждый день. Серия: С нашим классным - жизнь прекрасна! Феникс. 2008
8. Шорыгина Т.А. Вежливые сказки: Этикет для малышей. – М.: Книголюб, 2004.
9. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы. «Білім туралы» заңы.